

Effektene av CCCTB for Googles beskatning i Norge og EU

En simulering av EUs våpen mot skatteplanlegging

Mattis Weien Grimstad

Torkil Moe Bråten

Veileder: Guttorm Schjelderup

Masterutredning i Finansiell Økonomi

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Dette selvstendige arbeidet er gjennomført som ledd i masterstudiet i økonomi- og administrasjon ved Norges Handelshøyskole og godkjent som sådan. Godkjenningen innebærer ikke at Høyskolen eller sensorer inntår for de metoder som er anvendt, resultater som er fremkommet eller konklusjoner som er trukket i arbeidet.

Sammendrag

Aggressiv skatteplanlegging er et internasjonalt problem, som har økt i omfang som følge av en økt globalisering. Flernasjonale selskaper opererer under flere forskjellige skattelovgivninger. Dette gir muligheter for å utnytte skjevheter mellom lovene for å oppnå skattefordeler utover det nasjonale selskaper har mulighet til å oppnå. OECD har utarbeidet generelle retningslinjer og flere land har innført spesifikke lover for å motvirke problemet. Likevel blir Googles utstrakte bruk av “The Dutch Sandwich” et godt eksempel på at de ikke har lyktes så langt.

Internasjonal beskatning baserer seg på Separate Accounting, og da skal interne transaksjoner i flernasjonale selskaper verdsettes etter prinsippet om armlengdes avstand. Avvik fra dette prinsippet kan være vanskelig å avdekke, og dette åpner for utstrakt overskuddsflytting innad i selskapet. For å bekjempe disse problemene har Europakommisjonen lagt frem CCCTB-forslaget som gjennom en FA-tilnærming beskatter flernasjonale selskaper som en enkelt enhet. Overskuddet fordeles med en trefaktornøkkel basert på salg, arbeidskraft og kapital, og felles regler for beregning av skattegrunnlaget. Oppgaven analyserer effektene av dette initiativet for Googles beskatning i EU hvor Norge inkluderes i samarbeidet og vektlegges i stor grad.

CCCTB-initiativet innebærer flere lovendringer, men det er vanskelig å si med sikkerhet hvordan dette vil påvirke royaltyoverføringene som sendes ut av EU. Oppgaven analyserer derfor tre mulige scenarier. Det første scenarioet tar utgangspunkt i at royaltyoverføringene til Bermuda ikke påvirkes. I det andre scenarioet ilegges de en kildeskatt. I det tredje scenarioet er royaltyoverføringene inkludert i det totale skattegrunnlaget til Google.

Dersom royaltyoverføringene ikke påvirkes, øker den konsoliderte og den i Norge relativt lite. Effekten kommer av at skattegrunnlag allokeres bort fra datterselskapet i Irland med lavest skattesats i EU, og over på de andre landene. Dersom royaltyene påvirkes enten gjennom kildebeskatning eller inkludering i skattegrunnlaget vil vi derimot se en stor økning i Googles konsoliderte skattebyrde og i Norge. Da vil Googles beskatning ligne mer på den som foregår på nasjonalt nivå. Når royaltyoverføringene beskattes i de forskjellige landene til respektive skattesatser, vil den konsoliderte skattebyrden øke mest.

Forord

Denne utredningen er et resultat av det selvstendige, skriftlige arbeidet ved masterstudiet ved Norges Handelshøyskole (NHH). Utredningen er skrevet innen fagområdet finansiell økonomi og er en del av stipendordningen for skatteøkonomi av NHH, Samfunn- og Næringslivsforskning (SNF) og Skatteetaten.

Vi ønsker å takke vår veileder Guttorm Schjelderup for støtte og verdifull sparring gjennom arbeidet med denne oppgaven.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
Forord	3
Innholdsfortegnelse	4
1 Innledning.....	7
1.1 Bakgrunn og motivasjon.....	7
1.2 Problemstilling	8
1.3 Oppgavens omfang og begrensning	8
1.4 Definisjoner	9
2 Teoretisk bakgrunn.....	10
2.1 Multinasjonale selskaper	10
2.1.1 Google	11
2.2 Overskuddsflytting	12
2.2.1 Tynn kapitalisering.....	13
2.2.2 CFC regler	14
2.2.3 Internprising	14
2.2.4 Overskuddsflytting i Google	18
2.3 Skatteparadiser	19
2.4 Separate Accounting.....	21
2.4.1 Armlengdes avstand	21
2.5 Formula Apportionment	22
2.5.1 «Water's edge metoden»	22
2.5.2 Formål	23
2.5.3 Tidligere erfaring med Formula Apportionment	24
2.5.4 Fordelingsnøkkel	26
2.5.5 Kritikk	27
2.6 Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB)	28
2.6.1 Funksjon og intensjon.....	30
2.6.2 Mekanismer	30
2.6.3 CCCTBs skatteregler.....	32
2.6.4 Norge som del av CCCTB.....	35
3 Metode.....	36
3.1 Innhenting av data	36
3.1.1 Orbis	36
3.1.2 Årsregnskap.....	37

3.2	Utregning og antakelser om regnskapsposter	37
3.2.1	Valuta	37
3.2.2	Royalty inntekter/utgifter	38
3.2.3	Skattbart resultat.....	38
3.2.4	Selskapsskattesatser.....	39
3.3	Land.....	39
3.3.1	Storbritannia	40
3.3.2	Hellas & Polen.....	41
3.3.3	Irland	41
3.4	Faktorer i fordelingsnøkklene.....	45
3.4.1	Antall ansatte	45
3.4.2	Lønnskostnader	45
3.4.3	Destinasjonsbasert salg.....	45
3.4.4	Varige driftsmidler	46
3.5	FA-fordeling etter CCCTB.....	46
3.5.1	Utregninger av nøkkeltall til analyse.....	47
3.5.2	Googles nåværende beskatning	52
3.5.3	Hvordan CCCTB-forslaget vil endre skattebyrdens størrelse og fordeling.....	53
3.5.4	Scenario 1 - Null kildeskatt	53
3.5.5	Scenario 2 - Kildeskatt	55
3.5.6	Scenario 3 - Full fordeling.....	57
4	Analyse.....	59
4.1	Del 1: Googles nåværende beskatning i Europa.....	59
4.1.1	Generelt i Europa.....	59
4.1.2	Irland	60
4.1.3	Norge i forhold til Sverige og Danmark	60
4.2	Del 2: Endringer som følge av CCCTB	61
4.2.1	Scenario 1: CCCTB-beskatning i Europa uten kildeskatt	61
4.2.2	Scenario 2: Kildeskatt på royalties.	65
4.2.3	Scenario 3: Full beskatning av Google.....	68
5	Styrker og svakheter.....	74
5.1	Intern validitet	74
5.2	Ekstern validitet.....	75
6	Konklusjon	76
7	Videre arbeid	79
8	Bibliografi	80
	Appendiks.....	84

Tabell 1 – Fordeling av destinasjonsbaserte salgsinntekter.....	84
Tabell 2 - Fordeling av skattegrunnlag – ingen kildeskatt	85
Tabell 3 – Fordeling av skattegrunnlag – Kildeskatt ilegges royaltyoverføringer	87
Tabell 4 – Fordeling av skattegrunnlag – Full fordeling av totalt skattegrunnlag inkludert royaltyoverføringer.....	88
Tabell 5 - Regnskapsoversikt	90

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og motivasjon

Google hadde en regnskapsført omsetning på 19,6 milliarder Euro og betalte 115,2 millioner Euro i selskapsskatt i EU i 2014, noe som utgjør 0,59% av omsetningen. Google fastholder at de følger loven i alle land de opererer i, men at deres verdiskapning skjer i California der patentene utvikles. Google europeiske datterselskaper betaler royalties til morselskapet for å representere dette. Disse royaltyene sendes likevel ikke tilbake til California, men samles heller opp i Bermuda hvor det ikke ilegges skatt. Når royaltyene hverken skattlegges i EU eller der Google selv oppgir at verdiskapningen skjer gir det en indikasjon om at det nåværende lovverket ikke tar høyde for Googles praksis og at en endring kan være nødvendig.

Separate Accounting har tradisjonelt vært den vanligste systemet for skatteberegning i Europa og det kan argumenteres for at metoden i lang tid har vært et generelt godt redskap for å regne ut en rettferdig skattebyrde. En økt globalisering har tilrettelagt markedene for en stadig voksende gruppe med multinasjonale selskap som forholder seg til forskjellige land og deres respektive skattesatser og regler. Utviklingen har vist seg å være problematisk for skattemyndighetene i land verden over.

For skattemyndighetene i Norge, så vel som i andre land fører dette til en stor utfordring i form av en balansering av interesser fra flere hold. Landet skal kunne tiltrekke investorer ved å bruke internasjonalt konkurransedyktige skatteregler. Samtidig skal interessene til nasjonale selskaper ivaretas, så de ikke utkonkurreres på grunn av skattefordeler til de flernasjonale selskapene. Bedrifter som ekspanderer på tvers av landegrensene har 28 forskjellige skattesystemer å forholde seg til bare i EU. Dette åpner for skjevheter mellom skattelovgivningen som flernasjonale selskaper kan utnytte for å minimere sin skattebyrde.

Europakommisjonens opprinnelige Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB)-prosjekt ble lansert i 2011 og skulle legge til rette for en felles skatteregulering i unionen. Dette skulle forenkle beskatning og med det senke kostnadene, øke effektiviteten og hindre skatteunndragelse og aggressiv skatteplanlegging. Etter sterk motvilje fra Irland og Storbritannia (Reuters, 2012) ble prosjektet lagt på is.

25 oktober 2016 ble det lagt frem en ny, revidert versjon. Dersom Storbritannia er på vei ut av EU kan det bli enklere for Europakommisjonen å innføre systemet, og et felles regelverk kan implementeres. Den nye versjonens innhold er i hovedsak det samme, med noen endringer i implementeringen av systemet, som kan gjøre prosjektet lettere for medlemslandene å godta. Dersom Europakommisjonen innfører et felles system i EU som klarer å bekjempe aggressiv skatteplanlegging kan Norge vurdere om det lønner seg å ta del i dette. Da en deltagelse vil kunne kreve særavtaler med EU, eller et fullt EU-medlemskap.

Vår utredning tar for seg implementeringen av CCCTB og analyserer hvilke effekter det vil ha for Googles beskatning i Norge og EU.

1.2 Problemstilling

På bakgrunn av disse utfordringene ønsker vi å skaffe noen faste holdepunkter som videre tiltak mot skatteunndragelse og skadelig skatteplanlegging kan baseres på. Vår hovedproblemstilling er derfor:

Hvordan påvirker innføringen av Common Consolidated Corporate Tax Base-initiativet Googles beskatning i EU, og Norge som en del av initiativet?

Dette vil vi belyse gjennom å besvare følgende underproblemstillinger:

Hva er Googles nåværende beskatning i EU?

Hvordan vil CCCTB-initiativet endre Googles skattebyrdens størrelse og fordeling i Norge og EU?

1.3 Oppgavens omfang og begrensning

I oppgaven analyserer vi de direkte effektene på skattebyrden til Googles datterselskap i Norge og landene i EU ved implementeringen av CCCTB. Herunder fokuserer oppgaven på endringen i skattebyrde for Google Norge i og for datterselskapene i EU som en helhetlig gruppe. Utviklingen i beskatningen for datterselskapene i Frankrike, Storbritannia og Irland vil bli vektlagt noe i den grad de skiller seg ut, samt Danmark og Sverige sammenligningsgrunnlag for Norge. På tross av at Storbritannia er på vei ut av EU blir landet

inkludert som en del av EU i denne oppgaven. Analysen foretas med tall fra året 2014 som grunnlag.

Oppgaven tar for seg tre scenarier på bakgrunn av lovteksten i CCCTB forslaget. Det første scenarioet analyserer effektene på beskatning av Google som følge av en omfordeling av skattegrunnlaget basert på CCCTBs forslag. Det andre scenarioet analyserer effektene på beskatning av Google av CCCTBs forslag når det også er en kildeskatt på royaltyoverføringene som sendes til et skatteparadis i Bermuda. Det tredje scenarioet analyserer effektene på beskatningen av Google om royaltyoverføringene til Bermuda blir inkludert i skattegrunnlaget som fordeles etter CCCTB sitt forslag.²

Vi vil begrense oss til ikke å spekulere i hvilke endringer som vil kunne følge i etterkant av en implementering av CCCTB. Googles struktur for skatteplanlegging er et godt eksempel på hvordan mange flernasjonale selskaper unngår beskatning, slik at Google vil være et godt utgangspunkt for generalisering til andre i det europeiske markedet. Likevel vil våre resultater være spesifikke for Google. Derfor vil trender og generelle kjennetegn ved endringene vil kunne være generelle for andre selskaper, men selve endringene og spesifikke resultater for enkeltland vil gjelde kun for Google.

1.4 Definisjoner

CCCTB-samarbeidet – Landene i EU i tillegg til Norge som inkluderes av CCCTB

Skatteproveny – Et lands skatteproveny er statens samlede skatteinntekter. I vår oppgave modellerer vi innføringen av CCCTB og dennes påvirkning på Google, slik at vi vil bruke skatteproveny som et lands samlede skatteinntekter fra Google.

Fordelingsnøkkelen – Formelen som fordeler skattegrunnlag etter forslaget i CCCTB

2 Teoretisk bakgrunn

2.1 Multinasjonale selskaper

OECD definerer et multinasjonalt selskap som et selskap som er etablert i to eller flere land, og er organisert slik at morselskapet og datterselskapene koordinerer driften i konsernet (OECD, 2010). Datterselskap er her definert som et selskap der morselskapet eier minst 50% av eierandelen (SNL, 2011). På engelsk heter slike selskaper "Multinational Enterprises" eller "Multinational Corporations" (MNC). Vi vil benytte forkortelsen MNC videre i denne oppgaven. De kan være vertikalt integrerte, ved at et datterselskap i et land leverer produkter eller råvarer til andre selskap i konsernet, horisontalt integrerte ved at de har flere like selskaper som utfører de samme oppgavene i forskjellige markeder, eller en blanding av de to. Da vil konsernet ha produksjon og leveranse i flere forskjellige markeder, uten at de er spesielt horisontalt eller vertikalt organisert (SNL, 2014).

Multinasjonale selskaper skiller seg blant annet fra nasjonale selskaper gjennom koordineringen mellom de tilknyttede selskapene på tvers av landegrensene. Et enkelt selvstendig selskap vil alltid optimere egen profitt. Et datterselskap vil som en del av et multinasjonalt konsern, maksimere global profitt selv om det går på bekostning av profitten i enkeltelskaper. Om et selvstendig selskap selger en bil, vil det prise denne med hensyn på å optimere selskapsprofitten. Om selskapet er den del av et multinasjonalt selskap og selger varen internt i selskapet vil insentivene til å maksimere egen profitt overstyres av konsernets behov for å maksimere global profitt. Dette vil få utslag i blant annet prising av interne transaksjoner og prising av produkter til markedet (Schjelderup, Introduction to transfer pricing, 2016).

Skattesatsene i landene hvor konsernet opererer vil dermed også påvirke insentivene til selskapet på konsernnivå. Dersom et overskudd i land A skattes 35%, og et overskudd i land B skattes 20% vil MNC-en ha incentiv til å flytte overskuddet til land B. Dette gjøres gjennom såkalt overskuddsflytting, hovedsakelig gjennom internpriser eller internlån (Schjelderup, Form og substans: Flernasjonale selskaper og skatteplanlegging, 2013).

Google, Facebook og lignende MNC'er er i hovedsak horisontalt organisert. Selskapene oppretter nye foretak i de markedene de går inn i for å bedre konkurranseevnen sin der, heller enn fordi de vil utnytte spesielle ressurser eller produksjonsfordeler. Google har for eksempel

en rekke datterselskap som utfører salg og markedsføring i forskjellige markeder. Forskning og utvikling utføres i mange forskjellige selskaper og men er i hovedsak sentralisert i Silicon Valley i California.

2.1.1 Google

Google Inc. ble etablert i 1998 i California, USA av Larry Page og Sergey Brin (Google Inc, 2016). Selskapet startet ved at Page skrev en doktorgradsavhandling om rangering av relevante linker til en gitt nettside, basert på kvaliteter ved disse linkene. Gjennom arbeidet med denne oppgaven fant de ut at dette var en mye bedre basis for en søkemotor enn de eksisterende versjonene, som rangerte resultatene etter hvor mange ganger søkeordet var nevnt på siden, heller enn sidens andre kvaliteter. (Batelle, 2005)

I løpet av kort tid ble Google fullstendig markedsdominerende på internettsøk, og selv etter investering i andre områder som Youtube, mobiltelefoner og Virtual Reality-systemer, kommer fremdeles over 90% av omsetningen fra internettannonser (Alphabet Inc, 2015). Selskapet har vokst raskt, fra Page og Brin søkte om patent på søkemotoren i 1998, til 53 000 ansatte og en verdsettelse på 82 milliarder dollar i 2016 (Forbes, 2016).

Den sterke veksten har følgelig resultert i en større organisasjonsstruktur. Google har i løpet av 2000-tallet opprettet datterselskaper over hele verden, inkludert flere i Europa. Selskapene er alle 100% eid av Google Inc, som igjen er heleid av Alphabet Inc, som er et nyopprettet Holdingselskap for Google-konsernet. Google Inc var morselskap i 2014, som er regnskapsåret vi benytter i våre analyser. Datterselskapene opererer som Google Inc's forlengede arm inn i sine respektive markeder (Bureau van Dijk, 2016). Google fastholder at de følger alle regelverk og lover i alle land de opererer, men som vi skal se nærmere på finnes det flere smutthull og skjevheter mellom lovverkene som kan, og blir utnyttet (UK House of Commons, 2012).

Google har vært gjenstand for offentlig kritikk siden 2012, da det kom frem at de, sammen med flere andre MNC'er, hadde betalt svært lite skatt i Storbritannia og andre EU-land. Etterforskning ble igangsatt av britiske myndigheter, som ila straffeskatter i 2016. Selv om disse var betydelig større enn hva Google hittil har betalt, fikk denne ekstra skatten kritikk for å være for barmhjertig (BBC, 2016).

Googles tilstedeværelse i EU består av selskaper i 19 land, hvor de fleste er datterselskaper av Google International LLC, registrert i USA. I tillegg er de tilstede i Norge og Island i EØS, men bedriften på Island fokuserer på systemutvikling, slik at salget skjer fra Irland. Den største delen av Googles aktivitet skjer gjennom annonsesalg, hvor Google selv oppgir at dette står for over 90% av inntektene globalt (Alphabet Inc, 2015). Andre forretninger er skilt ut i separate selskaper, som telefonprodusenten Google Nexus. I selskapene vi har samlet data for er ikke produktene spesifisert, men handelsbeskrivelsene er like. I Google Norways regnskap står det under handelsbeskrivelsen: «Frembringelse av salg av internett-annonsering, markedsføring av internett-annonsering, samt frembringelse av salg og direkte markedsføring av andre varer og tjenester» (Bureau Van Dijk, 2016).

Google selger til samtlige land i Europa, men hovedsakelig fra deres hovedkvarter i Irland. De resterende selskapene selger lite produkter til disse markedene, om noe i det hele tatt. I en høring i det britiske parlamentet i 2012 uttalte daværende sjef for Nord- og Sentraleuropa; Matt Brittin, at alt av Google UK Ltds salg var interne transaksjoner med Google Ireland Ltd. Google Ireland Ltd betalte Google UK Ltd for supporttjenester og annen tilrettelegging opp mot det lokale markedet, mens alt salg til kundene i Storbritannia ble gjort av Google Ireland Ltd (UK House of Commons, 2012). Det er usikkert om dette fortsatt er tilfelle og om dette gjelder for alle selskaper i EU. Videre kan denne kilden være noe usikker, da han også uttalte at de hadde sluttet å betale royalties til Bermuda, hvilket viste seg å ikke stemme. Vi finner tegn på internsalg fra andre datterselskaper til Google Ireland Ltd i notene i noen av regnskapene. Disse viser salg til Google Ireland som en stor inntektspost, blant annet i Google Sweden. Vi ser det derfor som sannsynlig at salget i Googles datterselskaper i EU består delvis av salg til Google Ireland. Samtidig viser notene at disse selskapene betaler store deler av disse inntektene tilbake til Google Ireland Ltd som royalties for bruk av patenter og merkevare. Dette kompliserer strukturen videre.

2.2 Overskuddsflytting

Det er flere måter flernasjonale selskaper flytter overskudd for å unngå beskatning. Her vil vi gå gjennom noen av dem.

2.2.1 Tynn kapitalisering

Tynn kapitalisering er en betegnelse på kapitalstrukturen til selskaper som finansieres med store mengder gjeld (Tax Justice Network, 2016). Skattereglene i de fleste land fordelsbehandler gjeldsfinansiering av bedrifter ved at de tillater skattefradrag for rentekostnader, men ikke alternativkostnaden til egenkapitalen (OECD, 2015). Dette gjør at mange selskaper øker gjeldsgraden mer enn de vanligvis ville gjort, til det punktet hvor gjeldens marginalkostnad er lik rentekostfradraget på skatten (Schindler & Schjelderup, 2016).

Multinasjonale selskaper kan benytte tynn kapitalisering til overskuddsflytting gjennom ekstern og intern gjeld. Ekstern gjeld brukes ved at konsernet plasserer så mye som mulig av konsernets gjeld i de datterselskapene hvor det mest lønnsomt, altså høyskatteland. Gjeldens rentekostnader vil øke med MNC-ets gjeldsgrad på konsernnivå. Ved å plassere denne gjelden i selskaper i høyskatteland vil gjeldsfradraget på skatten være høyere enn den ville vært i et lavskatteland. Dermed vil MNC-et plassere så mye gjeld i høyskattelandene som landets skatteregler tillater (Schindler & Schjelderup, 2016).

Intern gjeld går ut på at et av konsernets datterselskaper låner de andre datterselskapene kapital. Et slikt datterselskap kaller gjerne en internbank og er plassert i et lavskatteland. Ved intern gjeld faller risikoen for konkurs og illikviditet bort, ettersom selskapet låner til seg selv. Ved å låne til et datterselskap i et høyskatteland vil de få større gjeldsfradrag på skatten i høyskattelandet enn de må betale i skatt på renteinntekter i lavskattelandet. Dermed vil dette gi incentiver til å finansiere MNCets datterselskaper gjennom internlån heller enn å skyte inn egenkapital (Schindler & Schjelderup, 2016).

Mange land har derfor innført såkalte «Thin capitalization rules» for å hindre utnyttelse av tynn kapitalisering. Ved å sette en øvre grense på hvor mye skattefradrag et selskap kan få for rentekostnader vil insentivene til gjeldsfinansiering begrenses. Disse reglene baseres enten på gjeldsgraden eller gjennom såkalte "Earnings stripping rules". Ved bruk av gjeldsgraden hindres selskapet fra å få fradrag for rentekost fra all gjeld over en viss grense,

eksempelvis $\frac{\text{Debt}}{\text{Equity}} = \frac{1,5}{1}$. "Earnings stripping rules" tar utgangspunkt i EBITDA (Earnings

Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) og begrenser muligheten for fradrag for rentekostnader over en viss prosent av EBITDA. Eksempelvis begrenser Tyskland og nå CCCTB, fradrag for rentekostnader over 30% av EBITDA for et år (Ernst & Young LLP, 2008).

2.2.2 CFC regler

Enkelte land har også innført "Controlled Foreign Company"-regler (CFC-regler) for å begrense utnyttelse av skatteparadiser. CFC-regler fungerer ved at et sett med lover blir ilagt alle selskaper, også deres datterselskaper i utlandet. Om slike regler hadde blitt innført i Norge ville det betydd at et norsk selskaps datterselskap i Bermuda ville måtte følge disse reglene uavhengig av deres juridiske hjemsted. CFC-regler har ofte et minstekrav om beskatning, slik at datterselskapet i Bermuda ikke kan beskattes lavere enn en viss terskel. Om selskapet skatter lavere enn denne terskelen vil det ilegges skatt i morselskapets hjemland. Disse reglene er ofte bredere, ved at de kan begrense både tynn kapitalisering og transfer-pricing, og kan fjerne insentivene selskapene har for å flytte kapital ut av landet. Likevel har CFC-reglene sin begrensning ved at de ikke gjelder for utenlandske MNCer. Om et morselskap oppretter et datterselskap i Norge og et i Bermuda, vil ikke Norges CFC-regler gjelde for det Bermudiske selskapet (OECD, 2015).

2.2.3 Internprising

Dersom et multinasjonalt selskap utvikler et produkt i et land, for så å selge dette i flere andre markeder er det vanlig praksis å fordele kostnadene ved denne utviklingen på de forskjellige markedene. Dette kan gjøres ved å selge varene for en intern selskapspris mellom datterselskapene i konsernet. De fleste land følger da standarden til OECD om at denne prisen skal være på såkalt "armlengdes avstand", altså den prisen to uavhengige parter ville blitt enige om (OECD, 2010). I praksis er det vanskelig å objektivt verdsette en transaksjon mellom tilknyttede parter fordi varene ofte er av en natur hvor de ikke omsettes på det åpne markedet. Dette gjelder eksempelvis for patenter, halvfabrikata, interne serviceytelser og salgsrettigheter på unike produkter. Slike varer har som regel ikke blitt verdsatt gjennom en uavhengig transaksjon, og det kan være vanskelig å verdsette dem gjennom sammenligning med lignende produkter. Som en konsekvens av manglende mulighet til objektiv verdsetting har internprising blitt en utbredt form for overskuddsflytting i senere tid. Selskaper benytter seg av internbanker i lavskatteland, gjerne skatteparadiser, som selgere av interne transaksjoner. Slik vil de unngå å skatte på inntektene av salget mens kostnadene får skattefradrag i kjøperstaten (Nielsen, Schindler, & Schjelderup, 2014). Studier gjort av Balsvik et al. (2009), og Nordeng & Sanderud (2012) fant at nasjonale norske selskaper uten aktivitet i utlandet generelt har en høyere profittmargin enn norske selskaper med

datterselskaper i flere land. Intuisjonen om at selskaper blir flernasjonale for å øke profitten står dermed i kontrast til disse resultatene. En hypotese om hvorfor disse resultatene forekommer er derfor at flernasjonale selskaper kan manipulere profitten i enkelte land for slik å minimere skatten. Dermed vil også profittmarginen blir lavere.

2.2.3.1 Modell av internprising

For å vise insentivene bak internprising vil vi gå gjennom en modell av hvordan flernasjonale selskaper internt priser transaksjoner. Vi forenkler modellen til å til kun inneholde to selskaper, en kjøper og en selger. Den følgende modellen er utviklet av Guttorm Schjelderup og er forelest ved NHH (Schjelderup, Profit shifting - Taxes and Business strategy, 2016).

Vi har to selskaper, A og B, i det multinasjonale konsernet AB Inc, som begge har monopolmakt i sine markeder. Selskap A utvikler patenter og nye produkter og selger disse i marked A. Selskap B er et rent markedsførings- og salgsselskap som selger produktet i marked B mot å betale royaltykostnader til selskap A, som en del av en kostnadsdelingsavtale for patentene. Siden selskapet er i et konsern antar vi at selskapene ikke styrer pris og kvantum individuelt, men koordineres på konsernnivå.

Selskap A produserer produktene med kostnadsfunksjonen $C(Q_A + Q_B)$, der C' og $C'' \geq 0$.

Vi kan da betegne konsernets profittfunksjon som $\pi_{AB} = (1 - \tau_A)\pi_A + (1 - \tau_B)\pi_B$

Der de so selskapenes profittfunksjon er

$$\pi_A = (R_A(Q_A) - C(Q_A + Q_B) + P(Q_B)) \text{ og } \pi_B = (R_B(Q_B) - P(Q_B))$$

Hvor τ er skattesatsen i markedene, R er inntekter i hvert marked, C er produksjonskostnader, Q er kvantum og P er internprisen varene selges for mellom selskapene.

Dersom skattesatsen er lik i marked A og B vil konsernets profitt skrives som

$$\pi_{AB} = (1 - \tau) * (R(Q_A) - C(Q_A + Q_B) + P(Q_B)) + (1 - \tau) * (R(Q_B) - P(Q_B))$$

$$\pi_{AB} = (1 - \tau) * (R(Q_A) + R(Q_B) - C(Q_A + Q_B))$$

Internprisen P elimineres fra regnestykket og påvirker ikke profitten i konsernet. Dersom vi antar at $\tau_B > \tau_A$, vil internprisen P derimot ikke elimineres.

$$\pi_{AB} = (1 - \tau_A) * (R(Q_A) - C(Q_A + Q_B) + P(Q_B)) + (1 - \tau_B) * (R(Q_B) - P(Q_B))$$

Ved å partiellderivere π_{AB} med hensyn på internprisen P, finner vi internprisens påvirkning på konsernets profitt.

$$\frac{\partial \pi_{AB}}{\partial P} = (1 - \tau_A)P'(Q_B) - (1 - \tau_B)P'(Q_B)$$

$$\frac{\partial \pi_{AB}}{\partial P} = (\tau_B - \tau_A)Q$$

Siden $\tau_B > \tau_A$ vil uttrykket være positivt, og vi vet at P har en positiv effekt på konsernets profitt. En høy internpris er dermed ønskelig. Vi ønsker med andre ord å øke den så mye vi kan, helt til det punktet hvor $\pi_B = 0$. Det vil ikke være ønskelig å øke internprisen forbi dette punktet. I så tilfelle ville selskapet gått med tap, og få utsatt skattefordel. Denne vil være verdiløs dersom overskuddet holdes konstant negativt, ettersom en fremtidig skattebesparelse ikke vil finne sted. Internasjonale skatteregler etter Separate Accounting tillater ikke et selskap å benytte seg av et utsatt skattefradrag i et annet land enn der det ble opptjent. Slik kan heller ikke et underskudd i et land øke et overskudd i et annet. Derfor er $\pi_B = 0$ en begrensning på lang sikt. Ved å sette $\pi_B = 0$ får vi:

$$(1 - \tau_B) * (R(Q_B) - P(Q_B)) = 0$$

$$P = \frac{R(Q_B)}{Q_B}$$

Vi setter inn for P i konsernprofittformelen og finner konsernets endelig profittfunksjon

$$\pi_{AB} = (1 - \tau_A) * \left(R(Q_A) - C(Q_A + Q_B) + \frac{R(Q_B)}{Q_B}(Q_B) \right) + (1 - \tau_B) * (R(Q_B) - \frac{R(Q_B)}{Q_B}(Q_B))$$

$$\pi_{AB} = (1 - \tau_A) * (R(Q_A) - C(Q_A + Q_B) + R(Q_B)) + (1 - \tau_B) * (R(Q_B) - R(Q_B))$$

$$\pi_{AB} = (1 - \tau_A) * (R(Q_A) - C(Q_A + Q_B) + R(Q_B))$$

Om vi deriverer med hensyn på kvantum finner vi at $\frac{\partial \pi_{AB}}{\partial Q_i} = \frac{\partial R_i}{\partial Q_i} - \frac{\partial C_i}{\partial Q_i}$, som er det samme som MR=MC; at marginal skattebesparelse er lik marginalkostnaden.

Vi ser at AB, dersom konsernet fikk sette internprisen uten restriksjoner, vil det operere som om det ikke var skatter. Slik vil hele konsernets profitt skattes til laveste skattesats, τ_A .

Det er likevel begrensninger på internprisene i de fleste stater i dag, slik at et nulloverskudd i høyskatteland er vanskelig å oppnå i realiteten. Om et MNC forsøker å endre internprisen vekk fra «armlengdes avstand»-prisen, øker risikoen for å bli tatt og påført straffeskatt, samtidig som man må betale økonomer og advokater for å komme rundt reguleringer. Man kan se på dette som en kostnad ved skatteplanleggingen. Desto lenger fra «armlengdes avstand»-prisen man går, desto mer øker denne kostnaden. En måte å skrive denne kostnaden på er $m(|P - \bar{P}|)$. Her representerer m en kostnadsfunksjon, som kan variere fra marked til marked, mens P og \bar{P} er henholdsvis «armlengdes avstand»-prisen og internprisen. Ved innføring av dette prinsippet får vi en annerledes atferd fra MNC-et.

Profittfunksjonene er nå

$$\pi_{AB} = (1 - \tau_A)\pi_A + (1 - \tau_B)\pi_B$$

$$\pi_A = (R(Q_A) - C(Q_A + Q_B) + P(Q_B) - m(|P - \bar{P}|)) \quad \text{og} \quad \pi_B = (R(Q_B) - P(Q_B))$$

Partiellderiverer vi nå med hensyn på P får vi at

$$\frac{\partial \pi_{AB}}{\partial P} = (1 - \tau_A)(Q_B - m') - (1 - \tau_B)Q_B$$

$$\Rightarrow Q_B \frac{(\tau_B - \tau_A)}{(1 - \tau_A)} = m'$$

Dette betyr at MNCet vil øke internprisen til det punktet hvor marginal skattebesparing på overskuddsflytting er lik marginalkostnaden ved å skjule overskuddsflyttingen. Dette betyr at desto strengere et regelverk er, desto mer kostbart blir et for MNCet og desto mindre overskuddsflytting vil finne sted.

2.2.4 Overskuddsflytting i Google

Prosessen Google har gått gjennom for å sette opp skattestrukturen sin begynte i 2003, da selskapet opprettet datterselskaper i EU. Dette er beskrevet i Samfunns- og næringslivsforskning AS' Arbeidsnotat nr. 05/14, «Form og substans: Flernasjonale selskaper og skatteplanlegging» av Guttorm Schjelderup. En sammenfattet oppsummering følger.

Da Google utvidet sin operasjon til Europa i 2003 inngikk morselskapet, Google Inc, en kostnadsdelingsavtale med et nytt datterselskap, Google Ireland Holdings. På tross av at selskapet var registrert og hadde adresse i Irland var dette selskapet ansett skattemessig hjemmehørende i Bermuda, siden styrevirksomheten foregikk der. Kostnadsdelingsavtalen gikk ut på at Google Ireland Holdings skulle få rettighetene til å leie ut patentet til datterselskaper i Europa, Afrika og Midtøsten. Det er ikke mulig å vite hvor mye av kostnadene de måtte dekke, da amerikanske myndigheter protesterte på avtalen, og en særavtale, såkalt «Advanced Pricing Agreement» ble inngått, hvor innholdet er unntatt offentligheten.

Google Ireland Holdings Unlimited lisensierte rettighetene videre til Google Netherlands Holding BV, et nederlandsk holdingselskap som igjen lisensierte dem videre til Google Ireland Limited. Googles datterselskaper betaler så royaltykostnader til Google Ireland Ltd fra salg i Afrika, Europa og Midtøsten. Fra Irland sendes de tilbake som royalties og ender opp i Bermuda uten å skattlegges.

Poenget med denne strukturen er å få overført så mye av salgsinntektene som mulig til Google Ireland Holding i Bermuda, hvor selskapsskatten er null. Utbytte, rentekostnader og royaltykostnader er etter skatteregler i EU og EØS skattefritt mellom selskaper, slik at inntektene kan ta turen fra eksempelvis Norge, til Irland, videre til Nederland og til slutt Bermuda. Royaltybeløpet kunne ikke bli sendt direkte til Bermuda, da Norge ville ilagt kildeskatt på beløpet. Ved å sende dem via Nederland drar man nytte av Nederlands særregler og unngår dermed kildeskatten. Unntaket fra kildeskatt mellom Nederland og Bermuda henger igjen fra tiden da Bermuda var en nederlandsk koloni, og er en regel de fikk beholde da de gikk inn i EU. Derfor er Nederland blitt et attraktivt sted for slike gjennomstrømninger, nå kjent som The Dutch Sandwich.

Google har relativt få direkte salgskostnader. Salg gjennom søkemotoren har ikke en marginalkostnad per salg, men faste kostnader knyttet til drift av servere. Google har ikke kun salg gjennom egen nettside, men tilbyr tredjeparter å integrere rubrikkannonser og

søkemotorer på sine nettsider. Dette gjøres gjennom et program som heter AdSense. AdSense er et markedsføringsverktøy som kombinerer informasjonskapsler og nettsidens tema til å skreddersy reklamen mot besøkende på nettsiden. En blogg om friluftsliv vil dermed kunne spesialisere reklamen mot friluftslivsprodukter. Tredjepart som benytter seg av AdSense vil få en del av reklameinntektene som Google får gjennom klikk på disse annonsene. Andelen av inntektene som brukeren av AdSense sitter igjen med vil variere, men ifølge Google ligger den på mellom 51% til 68% (Google, 2010). Nettsiden må tjene inn minimum 70Euro før utbetaling blir aktuelt (Google, 2016). AdSense er i EU basert i Irland, slik at kostnadene ved inntektsdelingen kun påvirker resultatregnskapet til Google Ireland Ltd. Videre har Google flere spesialavtaler direkte med nettsider, hvor det samarbeides om skreddersydd reklame. Dette er tilfellet for flere nettaviser rundt om i verden. Her varierer delingen av kostnader og inntekter avhengig av avtalen. Samlet utgjør disse avtalene og AdSense det Google kaller for Google Network Members. Salg gjennom disse sto for rundt en tredel av Googles inntekter i 2014 (Alphabet Inc, 2015). Det er derfor grunn til å tro at kostnadene ved dette utgjør en stor del av Google Ireland Ltds samlede kostnader.

Googles kostnader er hovedsakelig knyttet til forskning og utvikling av nye intellektuelle eiendeler som deretter genererer inntekt. Det kan være vanskelig å fordele kostnadene ved denne utviklingen på de forskjellige statene da det gjelder intellektuelle eiendeler. De intellektuelle eiendelene sentraliseres i Google Ireland Holding Unlimited hjemmehørende i Bermuda og kostnadene fra disse patentene deles gjennom leieavtaler med Google Ireland Ltd, som sitter på rettighetene for Europa, Midtøsten og Afrika. I praksis bestemmer Google sentralt hvor mye av inntektene som skal overføres som royalties via Nederland til Bermuda. Bermuda er valgt som land for holdingselskapet for disse verdiene, da deres sekretesseegenskaper og skatteregler er spesielt fordelaktige.

2.3 Skatteparadiser

Et skatteparadis er en selvstendig jurisdiksjon som kjennetegnes ved et sett med egenskaper. Graden av tilstedeværelse av disse egenskapene kan variere, men de mest kjente og brukte av skatteparadisene er relativt like i sin lovgivning.

Det finnes ingen klar spesifisering av minimumskrav for at en jurisdiksjon skal defineres som et skatteparadis. Likevel finnes noen kjennetegn som i varierende grad forekommer i de jurisdiksjonene som generelt anses som skatteparadis. Et eksempel er et fordelaktig lovverk.

Et skatteparadis har to sett med skattelovgivninger. Det ene settet er for nasjonale innbyggere og selskaper, det andre er for utenlandske investorer som holder til i andre land, men som registrerer et selskap i skatteparadiset. Disse lovene er mye mer fordelaktige, men legger visse begrensninger på selskapet. Det kan ofte ikke ha lokal aktivitet; det vil si kun være et holdingselskap, det kan ikke ansette lokale innbyggere, eller bruke lokal valuta. Til gjengjeld vil typiske fordeler være null beskatning, ingen offentlig revisjonsplikt, regnskap behøver ikke innrapporteres, intet offentlig selskapsregister eksisterer, og myndighetene driver ikke tilsyn av reglene (Schjelderup, Secrecy Jurisdictions- Discussion paper, 2015). Normale stater har også visse skatteprivilegier. For eksempel er shipping fritatt selskapsbeskatning i Norge. Men der Norge ettergår bransjen nøye for å sørge for at privilegiene ikke blir misbrukt, vil ikke skatteparadisene kontrollere de utenlandske selskapene. Dette fordi de ikke har noen inntektsside ved å kontrollere dem, siden de ikke betaler skatt i utgangspunktet, samtidig som kontroll og ettersyn er svært kostbart. I tillegg vil ikke tilsyn gagne staten, ettersom selskapene søker seg dit nettopp for å hemmeligholde deres operasjoner. Dersom staten begynte å føre kontroll over regnskapene til de utenlandske selskapene ville de svekke sin attraktivitet blant selskapene. Panama Papers er et eksempel på en situasjon der registrene og informasjon om kontoeiere ble lekket ut til pressen. Dette har vært svært skadelig for individene og selskapene som ble nevnt i rapporten, og er noe selskapene prøver å unngå.

Etter internasjonale regler som FATCA plikter en stat å innhente identitetsbevis fra den som søker å opprette et selskap (U.S. Department of the treasury, 2016). Disse reglene eksisterer for å sørge for at noen kan holdes ansvarlig for et selskaps handlinger. Dette vil være viktig i flere situasjoner, som der internasjonale handelsembargoer er innført, eller der selskapet opptrer uetisk og etterforskes av myndighetene. Individier som søker å handle med Nord-Korea benytter seg i stor grad av slike eierløse selskaper. Dersom et skip lastet med våpen blir stanset av Sørkoreanske eller Japanske myndigheter vil selskapet kunne forsvinne og oppstå med nytt navn uten at noen holdes ansvarlig. Scandinavian Star-ulykken er også et eksempel på bruk av slike selskaper. Etter at skipet brant og 157 mennesker mistet livet kunne selskapet forsvinne uten at noen ble holdt ansvarlig for hendelsen.

Slike hemmelige selskaper forbeholdes ikke skatteparadiser. I både Delaware, USA og i Storbritannia har forskere med enkelhet opprettet selskaper i falskt navn for noen tusen dollar (Findley, Nielson, & Sharman, 2012).

Ifølge de fleste lands skattelovgivning er et selskap hjemmehørende der de har sitt styre. Dette betyr at Google Ireland Holding Unlimited, som både er registrert og har adresse i Irland

likevel er regnet som et Bermudaselskap, siden styremøtene utføres her. Dette er typisk for de fleste selskapene som er registrert i skatteparadiser. En forlengelse av dette er at styret må bestå av lokale medlemmer. Mange lokale innbyggere i skatteparadiser har dermed så mange styreverv at de ikke fysisk har mulighet til å delta på alle møtene. De brukes altså kun som stråmenn, betales for sin signatur, og vedtar det ledelsen i selskapet ønsker. Uglandhuset er et kjent eksempel på et slikt oppsett, der en enkelt bygning på Caymanøyene huset 19000 selskaper.

2.4 Separate Accounting

Tradisjonelle skattesystemer baserer seg på Separate Accounting (SA). Dette innebærer at hver enkelt juridisk enhet gjør opp sitt eget resultatregnskap og skattes etter nasjonale skatteregler. Dette er prinsippet både Norges og de fleste andre lands skattelovgivning baseres på. For et konsern må et konsernregnskap utarbeides, men mor- og datterselskap beskattes hver for seg. MNC-er fører regnskap for hvert enkelt datterselskap i henhold til de regler som gjelder i de respektive landene. Selskapene beskattes der de er hjemmehørende, altså der styrevirksomheten foregår i hvert enkelt selskap. Internprising og tynn kapitalisering har vist seg å være en utfordring ved dette systemet, slik at myndigheter har innført tiltak for å begrense dette (Gresik, 2008).

2.4.1 Armlengdes avstand

Prinsippet om armlengdes avstand er en internasjonal prisingstandard som OECD-landene har godtatt for beskatning av multinasjonale selskaper (OECD, 2010). OECD definerer armlengde-prinsippet som at transaksjoner innad i et multinasjonalt selskap skal vurderes og verdsettes som at transaksjonen foregikk mellom to uavhengige parter som handlet ut ifra egeninteresse (OECD, 2007). Armlengde-prinsippet er fordelaktig i den forstand at det kan eliminere potensielle skattefordeler eller ulemper mellom integrerte og uavhengige selskaper. Armlengde-prinsippet viser seg også å fungere i de fleste tilfeller hvor det for transaksjoner i integrerte selskaper finnes sammenlignbare eksempler blant uavhengige parter.

Armlengde-prinsippet er også blitt kritisert da det i noen tilfeller blir vanskelig å gi en god verdierestimert om det er spesialiserte varer eller tjenester, eller om det er unike immaterielle eiendeler (OECD, 2010). I tillegg kan en transaksjon mellom to uavhengige selskaper være en

gal representasjon da et integrert selskap kan ha stordriftsfordeler. Det kan også være en byrde for et selskap å utarbeide gode armlengdes kostnader som skal kunne forsvares om skattemyndighetene ønsker å verifisere dem. For skattemyndighetene vil det være kostnader knyttet til verifiseringsprosessen (OECD, 2010).

2.5 Formula Apportionment

Under Formula Apportionment (FA) kalkuleres først det konsoliderte skattbare resultatet for et selskap, inklusive alle datterselskap. Dette beløpet fordeles der hvor datterselskapene er lokalisert og skattegrunlaget i den respektive jurisdiksjon (OECD, 2010). Fordelingen skjer ved hjelp av en fordelingsnøkkel som vekter ulike faktorer som for eksempel inntekter og lønnskostnader.

Ifølge OECD er det tre essensielle komponenter som må kartlegges for å bruke FA. Man må bestemme hvilke datterselskaper i et multinasjonalt selskap som skal utgjøre den skattbare enheten, den konsoliderte profitten må bestemmes, og det må det være en hensiktsmessig formel for allokering av profitt i de forskjellige jurisdiksjonene (OECD, 2010). I utgangspunktet skal man etter global FA behandle et selskap, inkludert alle datterselskap, som en enhet. Dette kan være problematisk når noen av datterselskapene er lokalisert i jurisdiksjoner som praktiserer andre skattemetoder som Separate Accounting. Da kan det være hensiktsmessig å avgrense selskapet slik som det er blitt gjort i USA hvor avgrensningen skjer «der vannet begynner».

2.5.1 «Water's edge metoden»

Water's edge metoden ble innført i USA for å begrense den kalkulerte skatten gjennom apportionment formelen til aktiviteten i USA. Som i den globale metoden tas det utgangspunkt i å vekte faktorer som for eksempel lønn i et område i forhold til total lønn, men under water's edge metoden begrenses total lønn til den inntjente lønnen i USA heller enn globalt (Hreha & Silhan, 1987).

Et problem med water's edge-metoden er at det er en fare for dobbel beskatning av selskaper innenlands. For eksempel kan et selskap i USA ha en inntekt i USA og en inntekt i Canada. Da kan inntekten i Canada dobbelbeskattes, både gjennom FA i USA, og ved

beskatningsmetoden i Canada (California Franchise Tax Board, 2004). For å unngå dobbel beskatning har USA inngått ulike skatteavtaler, men utformingen av de kan være krevende og kostbar.

En innvending mot water's edge metoden er at det åpner for overskuddsflytting til land som ikke er en del av FA systemet. Det viser seg at for gitte nasjonale skatterater er det sannsynlig at FA med en water's edge avgrensning vil redusere overskuddsflytting ved at det vil skje en reduksjon i skatterateforskjellen mellom landene under FA løsning i forhold til skatteparadis utenfor (Riedel & Runkel, Company tax reform with a water's edge, 2007).

2.5.2 Formål

Separate Accounting har tradisjonelt vært det vanlige beskatningssystemet på verdensbasis (Gresik, 2008). For multinasjonale selskaper som opererer på tvers av forskjellige land har dette medført en separat skatteberegning for hver enhet av selskapet, avgrenset av respektiv jurisdiksjon. Ettersom de multinasjonale selskaperens virksomhet i økende grad foregår på tvers av landegrensene, har problemene med Separate Accounting blitt mer åpenbare (Lightner, 1999). En utfordring er å finne korrekte internpriser og følgelig korrekt allokering av inntekter og utgifter. Dette er spesielt problematisk da ulike skattesatser kan gi multinasjonale selskaper strategiske insentiver til å føre utgifter i land med høye skattesatser og inntekter i land med lave skattesatser. I ekstreme tilfeller kan allokering av inntekter til skatteparadis føre til at mesteparten av skattegrunnlaget forsvinner. FA anerkjenner at det ikke nødvendigvis gir mening å bruke Separate Accounting når forskjellige deler av selskapet er økonomisk avhengige (Mintz & Weiner, 2003). FA skiller seg fra Separate Accounting ved at metoden behandler et selskap inkludert datterselskaper, som kan befinne seg i forskjellige jurisdiksjoner, som en enhet. Et viktig poeng med innføring av FA blir at det kan redusere skatteunngåelse. I den grad fordelingsnøkkelen plukker opp at det er en minimal økonomisk aktivitet i et holdingselskap i et skatteparadis, vil formelen også allokere en minimal andel av skattebyrden i denne jurisdiksjonen. Mintz et al. nevner positive egenskaper ved innføring av et FA system som for eksempel at behovet for nasjonale tiltak som tilbakehold på skatt av royalties vil være redusert. Videre vil korrekte internpriser være av mindre betydning i en FA gruppe da det vil være det konsoliderte resultatet som er viktig. Det kan også gjøres forenklinger i regnskapet med tanke på ulike typer inntektskilder som inntekter på dividender og renter (Mintz & Weiner, 2003). Et viktig argument for introduksjon av FA er at det skaper

transparens. Ofte er det slik at selskapsinformasjon blir holdt hemmelig i skatteparadis. Under FA må selskapet rapportere totalresultat inklusive skatteparadiset.

2.5.3 Tidligere erfaring med Formula Apportionment

En FA ordning for EU landene er ikke blitt gjennomført tidligere og det vil også være helt nytt med tanke på at det vil være en multinasjonal ordning. FA har likevel blitt praktisert tidligere i både USA og Canada selv om de bruker to forskjellige fordelingsmetoder.

2.5.3.1 USA

USA har benyttet Formula Apportionment i enkelte stater siden begynnelsen av 1900 tallet. Innen 1930 årene hadde de fleste statene innført Formula Apportionment og den såkalte «Massachusetts-formelen» ble vanligst, hvor eiendom, lønn og inntekter ble vektet likt. Hver stat valgte selv i hvilken grad de vektet de ulike faktorene og siden 1980 årene har det blitt mer vanlig å legge større vekt på inntektene i forhold til lønn og eiendom (Weiner, 2005). Dette er et tiltak som kan tiltrekke investorer og skape arbeidsplasser og dette kan illustreres gjennom et stilisert eksempel. Om vi antar alle statene har de samme vektene, kan en enkelt stat skape en subsidie for investering ved å vektlegge salg i større grad enn de andre faktorene. Dette kan medføre en reduksjon i den effektive skattebyrden for selskaper med relativt mye eiendom og mange ansatte i den respektive staten. Trefaktorformelen som brukes i USA for skattebyrden til et selskap i staten (i) er illustrert nedenfor:

$$T_i = t_i \times \pi_i^r \times \left[\alpha_K \left(\frac{K_i}{K} \right) + \alpha_W \left(\frac{W_i}{W} \right) + \alpha_S \left(\frac{S_i}{S} \right) \right]$$

Her er den totale skatten T_i hvor t_i er selskapsskattesatsen i området (staten). K, W og S er henholdsvis total eiendom, lønn og inntekt. Videre er α_K , α_W og α_S vektene for hver av de tre faktorene. Disse angir i hvilken grad hver av faktorene skal vektlegges og summen av vektene er 100%. En lik vekting vil dermed gi hver av faktorene 33,3% vekt. K_i , W_i , S_i er eiendom, lønn og inntekt i området i. π_i^r er det konsoliderte skattegrunnlaget for selskapet som skal fordeles.

De valgfrie vektene medfører større autonomi for hver stat. Dette kan være av betydning for at et land i EU skal være villig til å gå med på en FA ordning i regi av CCCTB. Under et system med valgfrie vekter kan man risikere å ende opp i en situasjon der et MNC får et

skattegrunnlag som er større eller mindre enn skattbart resultat, som et resultat av at hver stat vektlegger de faktorene som øker deres andel av skattegrunnlaget. Ved et system med to faktorer, salg og kapital, kan stat A vekte 4/5 på salg og 1/5 på kapital. Stat B kan vekte faktorene motsatt, 1/5 på salg og 4/5 på kapital. Et selskap som opererer i begge disse markedene kan dermed få svært varierende skattegrunnlag avhengig av hvor det plasserer kapitalen. Eksempelvis kan vi anta at salg er fast på en enhet i hvert marked. Om all kapital plasseres i stat A vil skattegrunnlaget bli 70%¹ av skattbare inntekter, og om all kapital plasseres i B vil det tilsvarende bli 130%².

2.5.3.2 Canada

I Canada er de fleste provinsene med på en ordning hvor lønn og inntekter vektet likt. I tillegg til denne ordningen har provinsene mulighet til å ha en egen lokal skatt (Weiner, 2005).

Fordelingsnøkkelen er gitt under:

$$T_i = t_i \times \pi_i^r \times \left[\frac{1}{2} \left(\frac{W_i}{W} \right) + \frac{1}{2} \left(\frac{S_i}{S} \right) \right]$$

I likhet med formelen i USA vektlegger den Kanadiske formelen lønnskostnader (W) og inntekter (S), men total eiendom vektlegges ikke. Da total eiendom ikke er en faktor, reduseres også insentivene for å manipulere lokaliseringen av total eiendom. En viktig differanse er at vektene bestemmes sentralt og ikke av provinsene. Utviklingen i USA

Den kanadiske formelen legger ikke vekt på total eiendom i motsetning til USA. Dette reduserer insentiver til å foreta økonomisk ineffektive investeringer i eiendom for å redusere skattekostnader. På den annen side kan kapital være en viktig inntektsdriver som derfor kan tenkes å høre hjemme i formelen. Selv om kapital er utelukket som faktor fra formelen og vektene er faste, vil det fremdeles ikke være perfekt effisient kapitalallokering så lenge provinsene kan endre lokal skatterate t_i (Weiner, 2005). Når en provins setter ned lokal skatterate vil den bli mer attraktivt for nye investorer. På den annen side vil det være insentiver for å forflytte kapital ut av de andre provinsene som nå får relativt høyere skatterater. En slik forflytning kan være negativt for Canada i den grad det medfører et samfunnsøkonomisk tap, altså at den samlede verdiskapning for de to provinsene reduseres.

¹ All kapital i A: $\left(\frac{1}{5}\right) * \left(\frac{1}{1}\right) + \left(\frac{4}{5}\right) * \left(\frac{1}{2}\right) + \left(\frac{4}{5}\right) * \left(\frac{0}{1}\right) + \left(\frac{1}{5}\right) * \left(\frac{1}{2}\right) = 0,7$

² All kapital i B: $\left(\frac{4}{5}\right) * \left(\frac{1}{1}\right) + \left(\frac{1}{5}\right) * \left(\frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{5}\right) * \left(\frac{0}{1}\right) + \left(\frac{4}{5}\right) * \left(\frac{1}{2}\right) = 1,3$

2.5.4 Fordelingsnøkkel

Ved valg av en god fordelingsnøkkel blir det viktig å velge gode faktorer og dette blir en avveining. På den ene siden kan inklusjon av en faktor bidra til relevant informasjon for allokering av skattegrunnlaget. På den annen side kan faktoren potensielt bli utnyttet av et selskap i den grad de kan dra nytte av manipulasjon av faktoren. McLure viste at i USA var effektene av skatten på de forskjellige valgte faktorene i fordelingsnøkkelen, de samme som om de forskjellige faktorene ble skattet individuelt (McLure, 1977). For et selskap medfører dette en sensitivitet for hvor, og i hvilken grad de allokere faktorene som utgjør formelen. Eksempelvis vil selskaper i USA ønske å allokere eiendom, som faktor i fordelingsnøkkelen, i jurisdiksjoner med lav skatt for eiendom. Dette kan medføre at selskapet foretar investeringer som maksimerer deres egen profitt, men som ikke ville være optimalt fra et samfunnsøkonomisk perspektiv. I Canada er ikke eiendom en del av fordelingsnøkkelen og et selskap vil dermed ikke ha skattemessige insentiver til å fordreie sin investering på samme måte som i USA. Dette illustrerer fordelene av å utelate en faktor, men det må tas høyde for at dette også utelater informasjon i den grad eiendom sier noe relevant om hvordan skattegrunnlaget bør allokere. For en stat i USA gir vektleggingen av kapital muligheter for manipulasjon. Dette kan skje ved at staten senker vekten på kapital for å tiltrekke investorer. De faktorene som skal være en del av nøkkelen bør være hensiktsmessige. Eksempelvis kan kapitalinvesteringer og arbeidsmengden fra ansatte være faktorer som driver verdiskapningen i et selskap og det kan dermed være naturlig at disse reflekteres i fordelingsnøkkelen. Bidraget fra de ansatte kan presenteres enten som antall ansatte eller basert på deres lønn (Weiner, 2005). Formelen som er foreslått av CCCTB legger nå lik vekt på antall ansatte og deres lønninger³ (European Commission, CCCTB, 2016). Weiner beskriver noen hensiktsmessige måter å utforme en FA formel på. Eksempelvis kan «produksjon» og «markedsføring» vektet likt slik som det er gjort i Canada. Da utgjør lønn produksjonsfaktoren, mens inntekter viser etterspørsel på lokasjonen og utgjør dermed markedsføringfaktoren. En annen metode vektlegger faktorene etter deres bidrag til total fortjeneste (Weiner, 2005). Det kan tenkes at det er vanskelig å lage en generell formel som er representativ for alle industrier. Eksempelvis kan det være at faste eiendeler ikke er en god faktor for utregning av skattegrunnlag innen bankbransjen i motsetning til finansielle eiendeler. En mulighet kan være å bruke en

³ CCCTB diskuteres på side 27.

økonometrisk analyse som regresjon for å avgjøre hvilke faktorer som bør inngå i en FA nøkkel og hvor mye de bør vektas avhengig av deres påvirkning på profitt (Weiner, 2005).

2.5.5 Kritikk

Innføringen av FA vil medføre flere utfordringer spesielt med tanke på at Separate Accounting har vært den vanlige metoden som både selskaper og skattemyndigheter har vært kjent med og vet hvordan man skal forholde seg til. Beløpet et selskap må skatte i en bestemt jurisdiksjon vil ikke nødvendigvis være representativ for det økonomiske resultatet for den enheten av selskapet. Videre vil det være nødvendig å kalkulere faktorer i hver jurisdiksjon og man må i noen tilfeller forholde seg til hvordan man skal behandle relative endringer i verdien av valutaen i de forskjellige jurisdiksjonene.

Et viktig poeng med FA er at det skal motvirke MNCers muligheter til å unndra skatt, men også FA gir muligheter gjennom manipulasjon av de mobile faktorene. I land med høy skattesats gir FA incentiv til å redusere aktivitet på de områdene som er vektlagt i allokeringsformelen for å minimere total skatt (Weiner, 2005). Eksempelvis kan et selskap som forholder seg til en fordelingsnøkkel som i hovedsak vektlegger lønn, velge å ansette flere i et lavskattelend. Dette kan tyde på at det bare bør brukes immobile vekter i formelen for å redusere muligheten til å forflytte beskatning til land med lav skatt, men Runkel og Schjelderup viser at både mobile og immobile faktorer bør vektlegges (Schjelderup & Runkel, The choice of apportionment factors under formula apportionment, 2011).

Under en FA-ordning vil det også måtte avgjøres om det skal være en generell fordelingsnøkkel som gjelder alle eller om det skal være tilpasninger. Statene i USA har frihet til å velge egne vekter, mens i Canada er dette forhåndsbestemt. Det vil også måtte avgjøres om formelen skal gjelde alle industrier eller om det skal være unntak for spesielle industrier da en faktor i formelen ikke nødvendigvis er godt korrelert verdiskaping (Mintz, 2003). Eksempelvis kan immaterielle verdier som patenter være verdifulle for IT selskaper, mens lokasjonen av håndfaste verdier som arbeidslokaler spiller liten rolle. Ved utforming av forskjellige FA grupper kan en ny utfordring være at det kan oppstå nye skatteundragelsesmetoder om selskaper klarer å manipulere hvilke FA-grupper de tilhører (Mintz & Weiner, 2003).

Formula apportionment har blitt kritisert av OECD for at det blant annet kreves stor koordinasjon for å lage en felles fordelingsnøkkel som alle landene kan godkjenne, da det er store insentiver for hvert individuelt land å legge vekt på de faktorene som øker egne inntekter (OECD, 2010). Ifølge Runkel og Schjelderup (2011), er dette et mindre problem enn antatt da forskjellen i skatteproveny mellom en desentralisert og sentralisert skatteordning er liten. (Schjelderup & Runkel, The choice of apportionment factors under formula apportionment, 2011). Koordinasjon vil fremdeles spille en viktig rolle med tanke på at man skal unngå dobbel beskatning og motvirke unndragelse av skatt for MNE som operer på tvers av land med FA og Separate Accounting.

2.6 Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB)

The Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB) er et skattesystem foreslått av Europakommisjonen for å erstatte dagens «Separate Accounting». Det er et Formula Apportionment-system som overprøver Separate Accounting for multinasjonale selskaper med datterselskaper i mer enn ett land i medlemsstatene. Forslaget følger tradisjonell Formula Apportionment i at skattbart resultat samles for alle selskaper i et multinasjonalt konsern, for så å fordeles til beskatning i medlemsstatene basert på økonomisk aktivitet.

Europakommisjonen har gjort det klart at skattesatsene i medlemsstatene vi ikke bli harmonisert gjennom regelendringen, men satt lokalt av myndighetene (European Commission, CCTB, 2016). CCCTB klassifiseres som et Waters edge-system, da det gjelder begrenset for EU og kun gjelder for de selskapene som opererer her. Dersom morselskapet er hjemmehørende utenfor samarbeidet, vil ikke reglene gjelde for dette selskapet, men alle tilhørende datterselskaper som opererer i EU vil omfattes.

CCCTB vil gjelde for alle stater i EU, slik at medlemmer av EØS vil måtte forhandle med EU om å slutte seg til samarbeidet. Skatt er ikke en del av EØS-samarbeidet, men for CCCTBs intensjoner vil et samarbeid med EØS-landene kunne være gunstig, ettersom det da omfavner en større del av Europas indre marked og på den måten fjerner ulikheter som kan utnyttes.

I det første utkastet av forslaget var bruken av CCCTB frivillig på selskapsnivå. Selskapene kunne altså selv velge om de ville benytte seg av FA-regler, eller fortsette som tidligere. I den nye versjonen som nå er forslått vil systemet være pålagt for store MNC-er og frivillig for mindre selskaper. Nedre grense for tvungen overgang til CCCTB er i første omgang satt ved en total konsernomsetning på 750 millioner Euro, eller rundt 6,7 milliarder NOK. Selskaper

med omsetning under dette vil kunne velge mellom dagens system og CCCTB fritt. Det vil også legges til rette for fratrukk på skatt for forskning- og utviklingskostnader, samt for rentekostnader og egenkapitalens alternativkost. Fradrag for egenkapitalens alternativkost er i dag kun mulig i noen få stater, deriblant Norge, og vil kunne gjøre systemet mer attraktivt, eksempelvis for oppstartselskaper med mindre mulighet til gjeldsfinansiering.

Europakommisjonen estimerer at rundt 30% av skattekostnadene til mindre og mellomstore selskaper (SME) i dag består av «compliance costs» (European Commission, CCTB, 2016). «Compliance costs» betegner kostnadene ved å innrette seg etter gjeldende skatteregulverk. Slike kostnader knytter seg til økonomer og advokater som må ansettes. Disse vil være tilstede for alle selskaper over en viss størrelse, og vil vokse med økt skatteplanlegging og mer kompliserte regelverk. Compliance costs er spesielt ved at det er en økende marginalkostnad. For hver krone du vil skjerme fra beskatning øker kostnaden ved å gjøre dette innenfor lovverket. Ettersom lovverk og myndigheter vil jobbe for å hindre utnytting av systemet og lik behandling av selskaper, vil det kreve flere og flinkere folk, og mer kompliserte strukturer jo mer du ønsker å skjerme. Å redusere kompleksiteten i et slikt regelverk vil gjøre det vanskeligere å finne smutthull i skjevheter mellom regelverk, samtidig som det vil senke kostnaden ved å følge regelverket etter intensjonen. Dette vil øke markedets effektivitet og har vært en motivasjon for systemet.

Etter at det første forslaget til CCCTB møtte stor motstand blant medlemslandene (Reuters, 2012) er den nye versjonen endret på flere punkter. Det største er at innføringen vil implementeres i to trinn. Først vil det innføres en «Common Corporate Tax Base» (CCTB). Da innføres rammeverket og felles skatteregler for EU (European Commission, CCTB, 2016). Først i steg to vil FA introduseres. Da vil selskapenes overskudd konsolideres for hele samarbeidet, og beskattes ved hjelp av delingsnøkkelen (European Commission, CCCTB, 2016). På denne måten får medlemsstatene tid til omstilling, samtidig som praktiske problemstillinger vil kunne løses. Det må presiseres at de to forslagene begge må vedtas individuelt, og det kan ta lang tid før full implementering er gjennomført. Vi tar utgangspunkt i det komplette systemet, da det først på dette tidspunktet er interessant å vurdere eventuelle fordeler og ulemper.

2.6.1 Funksjon og intensjon

CCCTB baseres på en blanding av selvrapporing og statlig rapportering. Hvert selskap skal rapportere totalt overskudd for konsernet til myndighetene der morselskapet er hjemmehørende. Andre stater hvor selskapet er tilstedeværende vil kunne be om revisjon av disse regnskapene for å avgjøre eventuelle uenigheter. For å sikre enighet om skattbart overskudd vil skattelovgivningen harmoniseres i alle medlemsland, slik at ulikheter mellom stater ikke skal kunne utnyttes. Fradrag som arbeidsgiveravgift og pensjonsinnbetaling trekkes før konsolideringen av overskudd og regnes som kostnader. (European Commission, CCCTB, 2016).

Når overskuddet er konsolidert vil det blir fordelt til beskatning basert på CCCTB's standard fordelingsnøkkel. Deretter beskattes de etter gjeldende skattesatser i de forskjellige medlemsstatene.

Europakommisjonen har vurdert flere forskjellige delingsnøkler gjennom CCCTB. Det er også foreslått flere industrispesifikke delingsnøkler, da spesielle hensyn ofte må tas i bransjer som bank og forsikring (European Commission, CCCTB, 2016). I våre analyser bruker vi den foreslåtte generelle delingsnøkkel, da den vil gjelde for majoriteten av selskapene i Europa, også Google.

CCCTB er basert på International Financial Reporting Standards (IFRS). Dette fordi IFRS-reglene i stor grad brukes av multinasjonale så vel som nasjonale selskaper allerede, slik at overgangen til et felles system vil kunne gå enklere. For norske selskaper er det kun børsnoterte selskaper som må benytte IFRS-regnskap (Lov om årsregnskap, 2010). Andre selskaper kan i dag velge om de vil benytte norske regnskapsregler eller IFRS-reglene.

2.6.2 Mekanismer

Den generelle delingsnøkkel foreslått i første forslag av CCCTB er blitt videreført uendret i det nye forslaget. Den består av tre likt vektete faktorer; salg, kapital og arbeidskraft.

Det finnes to former for salg brukt i CCCTB. Det ene er destinasjonsbasert salg, som betegner salg i et bestemt marked, uavhengig av hvilket selskap i konsernet som utfører salget.

Motsetningen er opprinnelsesbasert salg, som betegner salg fra et bestemt marked. Det vil i utgangspunktet bety at salget finner sted i den medlemsstaten der det selgende selskapet er

hjemmehørende. I CCCTBs fordelingsnøkkel er destinasjonsbasert salg benyttet som faktor. Det innebærer at selskaper ikke påvirker fordelingen gjennom regnskapsføringen, men må registrere salget der kunden er. For arbeidskraft er delingsnøkkelen likt fordelt mellom ansatte og lønninger, for å ta hensyn til forskjellige lønnsnivå innad i unionen. Kapital beregnes fra faste eiendeler. Immaterielle og finansielle eiendeler vil bli ekskludert fra fordelingen på grunn av deres flyttbare natur, og medfølgende risiko for manipulasjon (European Commission, 2016).

Matematisk fremstilt vil total skattebyrde for et MNC se slik ut:

$$T_i = t_i \times \pi \left[\alpha_i^K \times \frac{K_i}{K} + \alpha_i^L \times \left(\left(\frac{1}{2} \right) \frac{W_i}{W} + \left(\frac{1}{2} \right) \frac{E_i}{E} \right) + \alpha_i^S \times \frac{S_i}{S} \right]$$

Der

i er staten der skattebetaler beregner skattebyrde

T_i er totalt skatteproveny i stat i

t_i er selskapsskattesats i stat i

π er MNCs totale skattegrunnlag

K , W , E og S er kapital, lønn, ansatte og salg

$\alpha_i^K = \alpha_i^L = \alpha_i^S = \frac{1}{3}$ Er vektene tildelt hver faktor, som i CCCTB alle er en tredel.

$\frac{K_i}{K}$ er andelen av selskapets totale kapital lokalisert i stat i .

$\frac{W_i}{W}$ er andelen av selskapets totale lønnskostnader lokalisert i stat i .

$\frac{E_i}{E}$ er andelen av selskapets totale ansatte lokalisert i stat i .

$\frac{S_i}{S}$ er andelen av selskapets totale salg som finner sted i stat i .

2.6.3 CCCTBs skatteregler

Det innføres tynn kapitaliseringsregler for MNCer i hele EU. Alle tilknyttede selskaper vil vurderes samlet, og det innføres en øvre grense for skattefradrag for rentekostnader på 30% av EBITDA. Videre settes det også et absolutt tak på 5 millioner Euro (European Commission, CCTB, 2016). Dette vil begrense muligheten til overskuddsflytting til tredjepartsstater.

Det vil innføres Controlled Foreign Company-regler (CFC-regler) for alle multinasjonale selskaper i EU. Det betyr at datterselskaper av EU-bedrifter vil kunne ilegges visse krav, og morselskapet kan skattlegges dersom det ikke blir bevist at datterselskap beskattes i tredjepartsstater (European Commission, CCCTB, 2016). Dette innebærer en innstramming for multinasjonale selskaper hjemmehørende i EU, men vil ikke påvirke MNC-er med morselskap utenfor EU.

2.6.3.1 Anti abuse-lover

For å kunne si noe om hvilke scenarioer det er interessant å se nærmere på i analysen er det nødvendig å se på hva de konkrete lovendringene i CCCTB-forslaget er. Vi er ikke jurister, og vil derfor forsøke å ikke trekke konklusjoner når det gjelder rettslige disputter.

Europakommisjonen har foreslått CCCTB som et alternativ som blant annet skal forenkle skattesystemet og forhindre ulovlig skatteplanlegging (Kilde: Introduksjonen til forslaget). Som nevnt benytter Google seg av en metode for overskuddsflytting som populært kalles "The Dutch Sandwich". I lovforslaget er det viet et eget kapittel til regler mot skatteplanlegging, såkalte "Anti Abuse-Laws". Disse er ikke uttømmende og forhindrer ikke direkte praksisen som i dag finner sted i Nederland. Det vil blant annet innføres CFC-regler rettet mot MNCer hvor morselskapet er hjemmehørende i EU, og disse kan forhindre deres bruk av skatteparadis. Disse reglene vil ikke påvirke Google, da Google Ireland Holding Ltds morselskap er hjemmehørende i USA. Dette vil dermed ikke nødvendigvis ha en stor effekt, ettersom store MNCer vil kunne flagge ut av samarbeidet for å unngå disse reglene.

Anti Abuse-reglene er listet i artikkel 58, i EU-kommisjonens forslag om et felles skattegrunnlag (European Commission, CCTB, 2016) som er den første delen av regelverket som implementeres. Denne favner vidt og går etter alle strukturer som er etablert med det formål å skaffe en skattefordel.

Artikkel 58:

1. “For the purposes of calculating the tax base under the rules of this Directive, a Member State shall disregard an arrangement or a series of arrangements which, having been put in place for the essential purpose of obtaining a tax advantage that defeats the object or purpose of this Directive, are not genuine, having regard to all relevant facts and circumstances. An arrangement may comprise more than one step or part»

2. “For the purposes of paragraph 1, an arrangement or a series thereof shall be regarded as non-genuine to the extent that they are not put in place for valid commercial reasons that reflect economic reality”

3. “Arrangements or a series thereof that are disregarded in accordance with paragraph 1 shall be treated, for the purpose of calculating the tax base, by reference to their economic substance”

(European Commission, CCTB, 2016)

Intensjonen med denne paragrafen er å forhindre aggressiv skatteplanlegging og på den måten kan den ramme “The Dutch Sandwich”. Vi kan likevel ikke med sikkerhet si hvilken del av Googles skattestruktur som blir kjent ugyldig dersom denne paragrafen blir satt i effekt.

Etter forslaget skal det medlemslandet hvor selskapet er hjemmehørende være hovedskattelegger. Etter Artikkel 3, ellefte punkt i CCCTB-forslaget (European Commission, CCCTB, 2016) er det en viss usikkerhet i hvilken stat et MNC som er hjemmehørende i flere land vil være hovedskatteyder, men det er naturlig å tro at det i Googles tilfelle blir Irland, ettersom det er der hoveddelen av aktiviteten foregår og de allerede er etablert her. Dersom dette er tilfelle kan man stille spørsmål ved om irske myndigheter vil regne Googles struktur som “konstruert for å oppnå en skattefordel”.

På den annen side kan andre medlemsland hvor Google er tilstedeværende i utgangspunktet bestride avgjørelsen tatt av hovedskattelegger til dennes rettsvesen, etter CCCTB-forslagets artikkel 65, første punkt (European Commission, CCCTB, 2016). Gjennom vanlig praksis i EU vil en avgjørelse her kunne ankes videre, i ytterste konsekvens til EU-domstolen. Her kan vi få en avgjørelse som samtlige medlemsland må forholde seg til.

Vi har dermed flere muligheter til utfallet av et slikt scenario. Et utfall vil være at Google får organisere seg som før. Da vil royaltyene fortsette å sendes til Bermuda på samme måte som nå.

2.6.3.2 Kildeskatt

Et annet utfall kan være at Googles Dutch Sandwich-struktur hvor de sender royaltyene via Nederland og derfra til Bermuda, vil klages inn og kjennes ugyldig. Det skal etter Artikkel 26 i CCCTB-forslaget om konsolidering ilegges kildeskatt på royalties som går ut av CCCTB-samarbeidet.

Article 26 - Withholding tax

“Interest and royalties paid by a group member to a recipient outside the group may be subject to a withholding tax, in accordance with the applicable rules of national law(...)”

(European Commission, CCCTB, 2016)

Kildeskatt vil følge nasjonal lov, slik at royalties fra Nederland ikke vil skattlegges, siden satsen der er 0%. Kjennes derimot Dutch Sandwich ugyldig, vil royaltyene kunne behandles som om de blir sendt direkte fra opphavet, som er Irland. Da vil vi gå ut ifra at det ilegges generell kildeskatt etter irsk lov, som i 2014 var på 20%. Dette er en antagelse vi gjør for å eksemplifisere et utfall. Andre utfall kan være kildeskatt etter andre satser i Irland eller andre land, eller delvis kildeskatt. Fraværet av juridisk avgjørelse gjør at vi må favne bredt og velger å analysere ytterpunktene i utfallsrommet.

Et tredje mulig scenario er at Googles strukturering med patentrettigheter i Bermuda kjennes ugyldig all den tid det ikke skattlegges. Artikkel 61, andre punkt åpner for at kostnadsfratrekk før beskatning for interne transaksjoner nektes dersom ikke den tilsvarende inntekten beskattes (European Commission, CCTB, 2016). Bakgrunnen for dette er at Google i en høring fastholder at de ikke føler seg forpliktet til å betale skatt på salg av reklame, ettersom verdiskapingen skjer ved teknologiutvikling i California. Når royaltyene ikke skattlegges hverken i EU eller USA, faller dette argumentet bort. Inntil Google viser til beskatning av royaltyoverføringene i et annet land kan medlemslandene velge å nekte Google å trekke royaltykostnaden fra skattegrunnlaget. Da vil skattegrunnlaget til fordeling øke med samtlige royaltyoverføringer som sendes ut av samarbeidsområdet. Dersom Googles datterselskaper

hadde vært selvstendig eide, nasjonale selskaper uten mulighet til overskuddsflytting, ville de blitt fullt ut beskattet. Dermed er en full beskatning av Google interessant, siden det er scenarioet som er nærmest en slik situasjon. Vi får en indikasjon på hva Googles konkurrenter står overfor, om selskapene ellers er like.

For å oppsummere er det tre scenarioer vi tolker som de mest relevante utfallene av CCCTB. Vi kan se at Google får flytte overskudd gjennom royalties som før, vi kan se at kildeskatt ilegges royaltyene, eller vil kan se at royaltyene inkluderes i skattegrunnlaget til kildeskatten. Vi kan ikke si noe om sannsynligheten for at disse inntreffer, men mener de dekker hele det mulige utfallsrommet.

2.6.4 Norge som del av CCCTB

Norge må ta stilling til om vi ønsker å ta del i CCCTB-samarbeidet, eller stå alene men den eksisterende metoden. For øyeblikket er Norge ikke en del av EU og er ikke direkte deltagende i utformingen av systemet. EØS-avtalen gjør Norge delaktig i EUs felles marked, med vesentlige unntak, som eksempelvis tollbarrierer på landbruksvarer og andre avgifter og importkvoter. Norge må som EØS-medlem forhandle frem en avtale med EU om å delta i skattesamarbeidet (Skjerpe, 2012). Avtalen må ta hensyn til eksisterende særskatter som eksisterer i Norge i dag, som petroleumsbeskatningen og skattereglene for shipping. Disse har under CCCTB egne skatteordninger (European Commission, CCCTB, 2016).

Ifølge forslaget til avtalen vil hovedregelen være at eksisterende skatteavtaler mellom medlemsstater og stater utenfor CCCTB fortsatt vil være gjeldende (European Commission, CCTB, 2016). Om Norge står utenfor CCCTB skal handelsavtaler med EU-landene i utgangspunktet fortsatt være gjeldende.

Vi vil ikke ta hensyn til den politiske avgjørelsen i vår utredning, men vil fokusere på hvordan norske selskaper, med Google som eksempel, ville påvirkes av de nye reglene dersom CCCTB ble innført i Norge.

3 Metode

Vårt arbeid baserer seg på faktiske regnskaper og vil forsøke å vise hvordan det foreslåtte CCCTB-systemet vil fungere i praksis. Dette vil vi løse med en kvantitativ analyse med et eksplorerende design.

Metodedelen vil foregå i to steg hvor vi først beskriver innhenting av informasjon med antakelser vi har tatt, hvilke konsekvenser de kan medføre og hvorfor de er akseptable i oppgaven. Den andre delen vil ta for seg utførelsen av analysen med en plan for hvordan vi har gått frem for å besvare vår hovedproblemstilling:

"Hvordan påvirker innføringen av Common Consolidated Corporate Tax Base-initiativet Googles beskatning i EU, og Norge som en del av initiativet?"

Ved å besvare følgende underproblemstillinger:

"Hva er Googles nåværende beskatning i EU?"

Og

"Hvordan vil CCCTB-initiativet endre Googles skattebyrdens størrelse og fordeling i Norge og EU?"

3.1 Innhenting av data

Innhenting av informasjon har i hovedsak foregått på to måter. Vi har tatt utgangspunkt i databasen Orbis som blant annet har gitt oss nødvendige tall for å legge grunnlaget for en Europeisk FA-fordelingsnøkkel. Videre har vi supplert med informasjon innhentet fra årsregnskap til de ulike datterselskapene av Google i Europa. Vi har også brukt det konsoliderte regnskapet til morselskapet Google Inc.

3.1.1 Orbis

Orbis er en database med finansiell info fra over 200 millioner selskaper fra 220 land under selskapet Bureau van Dijk (Bureau Van Dijk, 2016). Vi har brukt Orbis fordi den gir ryddig informasjon i et standard format, som kan motvirke misforståelser ved innhenting av data.

Orbis viser også forgreninger til eventuelle mor- og datterselskap. Dette har vært hensiktsmessig for å skille ut selskaper som har hatt misvisende navn, der de tilsynelatende er en del av Google Inc, men viser seg å være eid av privatpersoner uten tilknytning til konsernet. Orbis har hatt noen mangler når det gjelder relevante finansielle tall spesielt med tanke på royaltykostnader, men har i stor grad hatt de viktigste regnskapsstørrelsene som antall ansatte, lønnskostnader, inntekter og faste varige driftsmidler som er faktorene i fordelingsnøkkelen under CCCTB sitt forslag.

3.1.2 Årsregnskap

Årsregnskapene til de forskjellige datterselskapene til Google har vært sentrale i arbeidet vårt ved at de kunne gi viktig utfyllende finansiell informasjon. Her har notene vært sentrale med tanke på å skille ut royalties fra administrative kostnader. Årsregnskapene til de ulike datterselskapene er blitt innhentet fra offisielle registre fra de respektive landene. Utfordringer med prosessen har vært varierende utforming på regnskap, samt at flere har vært på språk som har krevd oversettelse. På den annen side har regnskapene gitt oss muligheten til å dobbeltsjekke de finansielle tallene i den grad de finnes i både regnskapene og i Orbis-databasen. Vi fant ingen forskjeller fra regnskapstallene i Orbis, men vi har funnet mye verdifull tilleggsinformasjon i notene i regnskapene. Fraværet av avvik mellom de to hovedkildene gir en forsikring på at de finansielle tallene som er brukt er korrekte, både med tanke på kildene vi har brukt og feil fra vår side under prosessen med innhenting av data.

3.2 Utrekning og antakelser om regnskapsposter

Her følger våre antakelser om regnskapspostene vi bruker i analysen. Vi viser også utregning i den grad det er relevant. Metodikken som beskrives her brukes gjennomgående om ikke noe annet er spesifisert.

3.2.1 Valuta

Utrekning skjer i hovedsak med Euro da dette blir et logisk valg med tanke på hvor vanlig valutaen er i landene. I selskapenes regnskaper er lokal valuta benyttet, og på Orbis er samtlige regnskaper i US Dollar. Vi har da brukt valutakursen ved regnskapsårets slutt for å få

euroverdiene. Dette har vært uproblematisk for alle størrelser fra Orbis, da disse er vekslet om med en oppgitt valutakurs i alle regnskaper. For regnskapene har vi benyttet valutakursene på tidspunktet regnskapene ble gjort gjeldende, 31.12.2014.

3.2.2 Royalty inntekter/utgifter

Royaltykostnadene kalkuleres som en restpost ved å ta utgangspunkt i inntekter og trekke fra de reelle kostnadene som eksempelvis lønn, pensjon, avskrivninger og leie av lokaler. Det er noe usikkerhet knyttet til disse tallene, da mange av kostnadene som vi regner som reelle også kan være interne transaksjoner. For eksempel kan konsulenttjenester være innleide tjenester fra andre tilknyttede selskaper, og rentekostnader kan være fra interngjeld. Det er derimot lite som tyder på utstrakt bruk av interngjeld, da de færreste av selskapene vi har gjennomgått har rentekostnader av noen særlig størrelse. Videre er også konsulenttjenestene og andre potensielle interne transaksjoner beskjedne, slik at vi ser bort i fra disse mulighetene. Vi vil ikke forvente at dette påvirker fordelingen vår i stor grad.

3.2.3 Skattbart resultat

Dersom vi ser på resultat før skatt (RFS) ser vi at Google har en effektiv skattesats som er høyere enn selskapsskatten i landene de opererer. Det kan være flere mulige årsaker til dette, som at flere av kostnadene som inkluderes under utregningen av RFS ikke er skattefradragsberettiget, eller særskatter som ikke spesifiseres. Vi kjenner ikke effektiv skatt for hvert selskap, slik at det skattbare resultatet kan dermed være høyere som følge av nasjonale regler og selskapsform. Fraværet av fullstendig spesifisering av skattbart resultat gjør at vi har måttet foreta et estimat. Vi har tatt høyde for dette ved å kalkulere et sammenlignbart skattegrunnlag for hvert datterselskap basert på de regnskapsførte skattekostnadene og skattesatsen i det respektive landet som angitt nedenfor:

$$\text{Skattegrunnlag}_i = \frac{\text{Betalt skatt for året land } i}{\text{selskapsskattesats land } i}$$

Ved å gjøre dette har vi et utgangspunkt på samme form for alle land, som lett lar seg sammenligne. Vi kan bruke Google Norway som eksempel. Her var regnskapsmessig resultat

før skatt på 197 988 Euro. Skatt for regnskapsåret var på hele 205 858 Euro. Dette ville tilsvare en effektiv skattesats på 104%, slik at vi vet at skattbart resultat må ha vært høyere. Beregningen i Google Norways tilfelle ga dermed et skattegrunnlag på 762 438⁴ Euro.

I Finlands tilfelle betyr det et skattegrunnlag på 0, ettersom de ikke betalte skatt i 2014 eller 2013. Det kommer ikke klart frem av regnskapet hvorfor skatten er lik null, selv om resultatet for 2014 er litt over 800 000 Euro. For å behandle Finland likest mulig de andre landene i unionen og samtidig ta hensyn til de faktiske forholdene vil vi legge til grunn at skattegrunnlaget her faktisk er 0.

Videre åpner CCCTB for at lokale skatter og avgifter som merverdiavgift og pensjon kan trekkes i hvert land før skattegrunnlaget konsolideres og fordeles. Dette antar vi er gjort i regnskapene som de står, og at disse ikke endres. Slik vil vi se helt bort ifra dem videre i oppgaven.

3.2.4 Selskapsskattesatser

Alle selskapsskattesatser under CCCTB vil være satt av hvert enkelt land. CCCTB vil ikke legge noen føringer, da Europakommisjonen mener det ville gått utover selvråderetten til medlemslandene (European Commission, 2016). Selskapsskattesatsene brukt i denne oppgaven er de som var gjeldende i 2014 i de respektive landene, hentet fra EUs oversikt over trender innen beskatning (European comission, 2016). Vi har ikke funnet noen særregler utover dette, eller tatt hensyn til eventuelle skatteavtaler mellom Google og noen lands myndigheter. Dersom slike eksisterer vil det kunne påvirke resultatene våre i stor grad.

3.3 Land

Vi har tatt utgangspunkt i de 28 landene i EU, i tillegg til Norge. Av de 28 landene har vi funnet regnskap fra Google i 21 land. De resterende 7 landene er Bulgaria, Estland, Kypros, Latvia, Luxembourg, Malta og Slovenia. Disse regnskapene mangler fordi Google ikke har et registrert datterselskap i landene per 2014. Disse landene er ikke inkludert våre fordelinger, da det etter CCCTBs regelverk ikke skal fordeles skatteproveny på land uten et registrert selskap.

⁴ $\frac{\text{Betalt skatt}}{\text{Selskapsskatt}} = \frac{205\,858}{0,27} \cong 762\,438$

Destinasjonsbasert salg som oppstår i land uten et registrert selskap skal etter CCCTB-regelverket fordeles etter en fordelingsnøkkel basert på arbeidskraft og kapital på alle selskapene i EU (European Commission, CCCTB, 2016). Inntektene fra slike selskaper har i Googles tilfelle blitt regnskapsført i Google Ireland Ltd. Videre har store deler av salget i land der Google allerede har et registrert selskap også blitt ført i Irland. Dette har medført at vi har måttet ta spesielt hensyn til salgsinntektene i Irland. Vi har sett bort fra små datterselskap med fokus på annen drift enn annonser, som for eksempel oppstartsbedrifter eller oppkjøpte småselskap. Vi har valgt å utelukke disse selskapene da de er relativt ubetydelige størrelsesmessig, i tillegg til at driften ofte er langt utenfor Googles kjerneområde. For å få et utgangspunkt som er best mulig egnet til å generaliseres for lignende selskaper mener vi det er bedre å fokusere på kjernedriften.

3.3.1 Storbritannia

I Storbritannia har vi måttet behandle dataene i større grad. Av notene i regnskapet kommer det frem at Google UK Ltd har inngått et forlik med myndighetene om manglende skattebetaling for tidligere år. Dette har gjort at årets skatt er betydelig høyere enn vanlig, noe som ikke kom frem av regnskapet i Orbis. Vi har dermed trukket fra denne straffeskatten, og kun benyttet oss av skatten som gjorde seg gjeldende for periodens resultat.

Videre er det et avvik i regnskapsår for Google UK Ltd, ved at regnskapsåret strakk seg fra 1.1.2014 til 30.6.2015. Dette er en utfordring ettersom vi ikke kan skille nøyaktig på hvilke verdier som har sin opprinnelse i 2014 og 2015. For varige driftsmidler har vi brukt gjennomsnitt av verdi ved regnskapsårets begynnelse og slutt, og sett bort ifra at endringer kan ha funnet sted senere enn 31.12 2014. Resultatregnskapet er justert ved å dele på 1,5 for å kompensere for det forlengede regnskapsåret. Ettersom Orbis oppgir sine regnskap i US Dollar, Google oppgir sine regnskaper i GB Pund og vi er interessert i Euro, var vekslingskursen en utfordring. Vi har vekslet om alt til Euro etter kursen 31.12 2014, men kursendringen var ikke stor mellom 31.12 2014 og 30.6 2015, slik at effekten var minimal (Bloomberg, 2016).

3.3.2 Hellas & Polen

For Hellas var det ikke mulig å oppdrive lønnskostnader som etter fordelingsnøkkelen til CCCTB skal vektlegges i lik grad som antall ansatte, og samlet utgjøre arbeidsmengden. Vi har dermed valgt å gjøre en tilnærming, hvor vi brukte kostnad per ansatt i Portugal og multipliserte dette med antall ansatte i Hellas. Dette brukes da som estimat for Google Greece sine lønnskostnader i fordelingen. Lignende beregninger ble gjort med andre land i EU, men tallene ble ikke nevneverdig forskjellige.

For Polen var det derimot ikke mulig å finne antall ansatte. Her brukte vi samme fremgangsmåte, hvor vi brukte kostnad per ansatt i Portugal og dividerte dette på lønnskostnadene i Polen. Vi valgte Portugal i begge disse tilfellene ettersom selskapene i landene hadde store likheter, og ikke hadde ekstreme verdier i antall ansatte eller ansattekostnader. Slik forhindrer vi at disse estimatene får en for stor påvirkning på fordelingen i verken negativ eller positiv retning

3.3.3 Irland

Google Ireland Limited er et spesialtilfelle med en inntektspost på 18 milliarder som i stor grad overstiger de andre landene i Europa. Disse inntektene er ikke representative for salg i Irland, da deres hovedkvarter i Dublin selger til alle markeder i Europa, i tillegg til at royalties fra andre datterselskaper føres som inntekter her. Ifølge CCCTBs regelverk vil skattegrunnlaget fordeles på bakgrunn av destinasjonsbasert salg. Dette betyr at salgsinntekter skal registreres i datterselskapet som er lokalisert i samme land som kunden som foretar kjøpet. Siden vi ikke har tilgang til de interne regnskapene til Google kan vi ikke si noe sikkert om salgstallene til Googles datterselskaper i Norge og EU.

Vi har valgt å løse dette i to trinn.

1. Vi estimerer destinasjonsbaserte salgsinntekter i Irland.
2. Vi fordeler resterende regnskapsførte inntekter i Irland på de øvrige landene i CCCTB-samarbeidet for å estimere deres destinasjonsbaserte salg.

Dette medfører at inntektstallene i Europa justert opp slik at de blir bedre estimater på de faktiske destinasjonsbaserte salgstallene. I tillegg kan vi bruke Irland i analysesammenheng da andre tall fra Irland Google Ltd sitt regnskap, som lønnskostnader og varige driftsmidler,

kan gi informasjon til FA nøkkelen. Videre blir datterselskapet i Irland interessant da det er et viktig ledd i “The Dutch Sandwich”.

3.3.3.1 Estimat for destinasjonsbaserte salg i Irland

Vi finner estimatet på hva faktisk destinasjonsbasert salg er i Irland ved hjelp av de destinasjonsbaserte salgstallene i Storbritannia, som vi vet med sikkerhet er korrekte fra konsernregnskapet til Google Inc. Videre antar vi at markedene i Irland og Storbritannia har relativt like egenskaper, hvor den største forskjellen er størrelsen. Ifølge årsrapporten til Google utgjør salg i Storbritannia 10% av de totale salgsinntektene for Google globalt. Vi benytter dette som grunnlag og justerer estimatet for forskjellene i størrelse på markedene ved å bruke BNP-tall som multiplikator. Ved å gjøre en analyse med kjøpekraftjustert BNP per capita multiplisert med antall innbyggere i Irland og Storbritannia får vi en multiplikator på 8,9%⁵. Kjøpekraftjustert BNP per capita gir et bedre estimat enn ordinært BNP fordi det beregner innbyggernes samlede kjøpekraft, som vil påvirke deres evne og vilje til å kjøpe reklame av Google. Ved å anta at Googles salg i det irske markedet var på 10% av det britiske, vil vi ha et estimat på omsetningen i det irske markedet. Vi runder opp til 10% for å gjøre estimatet robust, slik at vi ikke urettmessig fratrukker Google Ireland Ltd for mye av salget. Ifølge Googles konsernregnskap er salg til det britiske markedet på 5,73 milliarder Euro i 2014, slik at vi bruker 573 millioner Euro som antatt destinasjonsbasert salg i Irland.

Vi får formelen som angitt nedenfor:

$$\text{Destinasjonsbasert salg i Irland} = \text{Destinasjonsbaserte salgsinntekter i UK} * 10\%$$

Vi må videre adressere royalties fra Googles datterselskaper i Midtøsten. Vi har ikke fått tak i informasjon om salg, royaltyinntekter eller annen data om Google Irelands aktivitet i disse områdene. Som nevnt skal inntekter registreres etter destinasjonen hvor salget oppstår.

Dersom dette er i en medlemsstat som ikke har et datterselskap eller et land utenfor samarbeidet, vil dette fordeles på medlemsstatene som har datterselskap. Dette gjøres etter deres andel av de to gjenstående faktorene, arbeidskraft og kapital, jf. Artikkel 38, fjerde punkt (European Commission, CCCTB, 2016). Vi baserer oss på dette prinsippet, og ser

⁵ $\frac{(\text{BNP Per capita(PPP)}_{\text{Irland}} \times \text{Innbyggere}_{\text{Irland}})}{(\text{BNP per capita(PPP)}_{\text{UK}} \times \text{Innbyggere}_{\text{UK}})} \equiv \frac{(50451,3 \times 4617225)}{(403333 \times 64613160)} = 8,9386\%$

fullstendig bort fra at noen inntekter kan ha opphav i Midtøsten og Afrika, eller andre verdensdeler. Ettersom vi ikke vet hvor stor denne posten er, kan vi ikke skille dette ut og fordele dette på arbeidskraft og kapital. Vi vil derfor fordele samtlige av Google Ireland Ltds destinasjonsbaserte inntekter på samme måte. Det som kan være en svakhet er muligheten for at deler av denne salgsposten er royaltyer som har blitt beskattet og skal krediteres deler av skatten. Dette regner vi likevel som lite sannsynlig, ettersom vi regner at mesteparten av salget er solgt direkte fra Irland, slik det gjøres i EU.

3.3.3.2 Fordeling av Irlands inntekter på samarbeidslandene

Vi har nå en nettosum som stammer fra salg fra Google Ireland Ltd til land i CCCTB-området, men også mye salg til andre deler av verden. Videre trekker vi fra royaltyinntektene fra de andre datterselskapene i EU, da vi ønsker å eliminere interne transaksjoner. Vi fordeler derfor Irlands salg til andre markeder på de resterende landene i CCCTB-samarbeidet.

Estimatet er angitt nedenfor:

Grunnlag for fordeling

- = Regnskapsførte inntekter i Irland – Royaltyinntekter
- Destinasjonsbaserte salg i Irland

Vi har valgt å fordele salgsinntektene basert på fordelingsnøkkelen for skattegrunnlag fra CCCTB-forslaget, hvor vi benytter regnskapsført salg som salgsfaktor. Grunnen til at vi bruker CCCTB-nøkkelen er at Europakommisjonen nettopp bruker denne formelen for å estimere faktisk økonomisk aktivitet. Ettersom omsetningen i markedet er en konsekvens av økonomisk aktivitet mener vi det er en god nøkkel for å fordele grunnlaget som er kalkulert ovenfor.

Deler av de regnskapsførte inntektene for landene i CCCTB-samarbeidet består sannsynligvis av interne salg til Google Ireland Ltd fra de øvrige datterselskapene i EU. Salgene av tjenester til Google Ireland Ltd er ifølge Google selv priset etter armlengdes avstand, altså hva de ville måttet betalt til lokale tredjepartsselskaper for like tjenester (UK House of Commons, 2012). Om dette er tilfelle kan nok diskuteres, men vi har ikke tilgang på informasjon om hvor stor andel av disse salgsinntektene som er interne transaksjoner, og dermed burde ekskluderes. Som estimator for destinasjonsbasert salg mener vi disse interne transaksjonene uansett

inneholder god informasjon, ettersom man kan anta at størrelsen på disse transaksjonene vil følge den økonomiske aktiviteten i markedet. Vi har derfor valgt å ikke forsøke å skille ut interne transaksjoner fra regnskapsført salg, og bruker posten som den står.

Bruken av regnskapsført salg som salgsfaktor gjør at den blir påvirket av de andre faktorene i fordelingsnøkkelen, slik at disse i realiteten har større effekt under fordelingen av skattegrunnlaget. Dette er en svakhet, men i mangel av korrekte destinasjonsbaserte salgstall fra Google, mener vi dette vil være en god tilnærming.

Formelen brukt til fordelingen vil dermed se slik ut:

$$DS_i = DS_{Fra\ Irland} \times \left[\alpha_i^K \times \frac{K_i}{K} + \alpha_i^L \times \left(\left(\frac{1}{2} \right) \frac{W_i}{W} + \left(\frac{1}{2} \right) \frac{E_i}{E} \right) + \alpha_i^S \times \frac{S_i}{S} \right]$$

Hvor faste driftsmidler, lønnskostnader og ansatte er som før, mens salg er regnskapsført salg i land i,

DS_i er destinasjonsbaserte salgstall allokert til land i,

$DS_{Grunnlag}$ er de totale destinasjonsbaserte salgstallene som skal fordeles fra Irland

Unntakene fra denne fordelingen er Irland og Storbritannia. Storbritannia har vi allerede sikre destinasjonsbaserte salgstall på, og i Irland var vi som nevnt nødt til å velge en alternativ fremgangsmåte. Dette er fordi Irland, som salgshub, ikke vil gi gode estimater på virkelig destinasjonsbaserte tall etter vår metode. Derfor valgte vi å heller basere denne på BNP-tall.

Under er noen utvalgte fordelinger, det resterende finnes i appendiks i Tabell 1.

Stat	Norge	Sverige	Danmark	Frankrike	Storbritannia	Irland	Total
Varige driftsmidler	€ 1 082 525	€ 8 542 233	€ 1 372 524	€ 158 610 717	€ 520 955 157	€ 453 000 224	€ 1 437 432 375
Antall ansatte	27	133	64	534	2329	2577	7258
Ansattkostnader	€ 4 849 590	€ 24 799 834	€ 13 143 718	€ 119 264 122	€ 547 543 120	€ 317 093 531	€ 1 278 057 360
Salgsinntekter	€ 8 983 054	€ 41 420 285	€ 20 568 780	€ 225 737 891	€ 1 312 073 905	€ 573 152 450	€ 2 830 458 897
Fordelt salg fra Irland	€ 96 498 458	€ 496 064 122	€ 223 189 542	€ 3 452 567 623	€ 4 419 450 598	-€ 16 767 726 103	€ 0
Estimert destinasjonsbasert salg	€ 105 481 513	€ 537 484 408	€ 243 758 322	€ 3 678 305 514	€ 5 731 524 503	-€ 16 194 573 652	€ 2 830 458 897

3.4 Faktorer i fordelingsnøkklene

3.4.1 Antall ansatte

Vi har benyttet faste ansatte som oppgitt i regnskapene. Vi har ikke tall på innleid arbeidskraft så vi ser bort fra dette. Etter CCCTB skal en ansatt inkluderes dersom den har arbeidet for selskapet lenger enn tre måneder i et regnskapsår. Vi går ut fra at en eventuell utstrakt bruk av innleid arbeidskraft vil være relativt likt fordelt på Googles datterselskaper og dermed ikke vri fordelingen nevneverdig.

3.4.2 Lønnskostnader

Lønnskostnader inkluderer også andre sosiale kostnader som for eksempel pensjonskostnader. Vi har valgt å bruke en samlet post da ikke alle regnskapene skiller ut lønnskostnadene fra de sosiale kostnadene. Ved å bruke de samlede sosiale kostnadene kan vi se på flere regnskap. Dette bør ikke være et problem da de sosiale kostnadene i hovedsak vil være lønnskostnader og det vil uansett kunne representere kostnader knyttet direkte til verdiskapningen til de ansatte.

3.4.3 Destinasjonsbasert salg

I mangel på faktiske Destinasjonsbaserte salgstill har vi vært nødt til å gjøre et estimat. Destinasjonsbasert salg består nå av summen av regnskapsførte salgstill og tildelt salg fra Google Ireland Ltd i det respektive datterselskapet. Vi har inkludert regnskapsført salg fra datterselskapene i fordelingsnøkkelens av flere grunner. For det første er det usikkert hvor mye av deres salgssummer som er interne transaksjoner med Google Ireland Ltd. Det gjør det ikke mulig for oss å trekke fra internt salg på en god måte. For det andre vil det ikke påvirke størrelsen totalt skattegrunnlag fordelt, ettersom det er uavhengig størrelse. Det vil potensielt kunne påvirke fordelingen til hvert land, spesielt dersom det er en ekstremverdi i et av datterselskapene, men vi har ikke funnet tegn til det i regnskapene. Alternativet, som er å fjerne regnskapsført salg mener vi er et dårligere valg. Vi mener at den informasjonen denne inneholder er viktig, ettersom vi uten denne ville få en fordelingsnøkkel tyngre vektet av kapital og arbeidskraft. Dette ville skjevfordelt land med mer av disse faktorene fremfor land hvor destinasjonsbasert salg utgjør en stor del av nøkkelen. Vi konkluderer derfor med at

regnskapsført salg og fordelt salg fra Google Ireland Ltd kombinert er det beste estimatet vi har på faktisk destinasjonsbasert salg.

3.4.4 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler skal etter CCCTBs fordelingsnøkkel regnes ut som en gjennomsnittlig verdi ved regnskapsårets begynnelse og slutt. Alle regnskapene har disse verdiene presisert. I tillegg skal leasingkostnader tillegges denne posten. Vi kan ikke isolere leasingkostnader ut ifra de regnskapene vi har tilgang på, siden de fleste regnskapene ikke gir grundig nok informasjon. Derfor ser vi bort ifra leasingkostnader for samtlige regnskaper slik at vi unngår å skjevfordele regnskapene ved å ta med leasingkostnader på enkelte av dem.

3.5 FA-fordeling etter CCCTB

Fordelingen vil gjennomføres etter kapittel 8 i CCCTB-forslaget (European Commission, CCCTB, 2016). Vi bruker verdiene som oppgitt i regnskapene eller slik vi har estimert dem. Fordelingsnøkkelen er listet under:

$$T_i = t_i \times \pi \left[\alpha_i^K \times \frac{K_i}{K} + \alpha_i^L \times \left(\left(\frac{1}{2} \right) \frac{W_i}{W} + \left(\frac{1}{2} \right) \frac{E_i}{E} \right) + \alpha_i^S \times \frac{S_i}{S} \right]$$

Der

i er staten der skattebetaler beregner skattebyrde

T_i er totalt skatteproveny i stat i

t_i er selskapsskattesats i stat i

π er MNCs totale skattegrunnlag

K , W , E og S er kapital, lønn, ansatte og salg

$\alpha_i^K = \alpha_i^L = \alpha_i^S = \frac{1}{3}$ Er vektene tildelt hver faktor, som i CCCTB alle er en tredel.

$\frac{K_i}{K}$ er andelen av selskapets totale kapital lokalisert i stat i.

$\frac{W_i}{W}$ er andelen av selskapets totale lønnskostnader lokalisert i stat i.

$\frac{E_i}{E}$ er andelen av selskapets totale ansatte lokalisert i stat i.

$\frac{S_i}{S}$ er andelen av selskapets totale salg som finner sted i stat i.

I hvert scenario vil det være et forskjellig utgangspunkt for fordelingen, som vi skal gå nærmere inn på. Felles for scenarioene er at skattegrunnlaget til selskapsbeskatningen fordeles etter samme uendrede fordelingsnøkkel og beskattes etter hvert lands gjeldende selskapsskattesats og lover.

3.5.1 Utrekninger av nøkkeltall til analyse

Fordelingen vil variere litt avhengig av hvilket scenario vi tar utgangspunkt i.

For å kunne studere effektene av CCCTB-systemet i de forskjellige scenariene vil vi regne ut nøkkeltall som skildrer endringene.

- *Varige driftsmidler* Er det norske «Tangible fixed assets» og definert som «... omfatter fysiske eiendeler som bygninger og annen fast eiendom, samt maskiner, inventar og transportmidler som er bestemt for varig eie eller bruk.»
(SSB, 2016)
- *Ansatte* er antall ansatte i slutten av regnskapsåret for hvert land. Der det er flere selskaper i samme land er dette totalsummen av ansatte.
- *Ansattetekostnader* er totale ansattetekostnader, inkludert lønninger, avgifter og pensjon i land i.
- *Salgsinntekter* er regnskapsført salg i land i.
- *Fordelt salg* er fordelte destinasjonsbaserte salgstill fra Google Ireland Ltd

- *Totalt destinasjonsbasert salg* er summen av salgsinntekter og fordelt salg.
- *Selskapsskattesats* er den ordinære skattesatsen i det enkelte land i 2014.
- *Skattegrunnlag SA* betegner skattbart overskudd i hvert enkelt land. Dette beregner vi ved å dele Beskatning SA på den gjeldende selskapsskattesatsen i landet. Det er mulig at dette grunnlaget i realiteten skiller seg litt fra dette tallet og at skattesatsen har vært annerledes for visse poster, men vi har ikke informasjon om dette. Denne metoden gir et godt sammenligningsgrunnlag, som vil være likt for alle landene og vil gjøre analysen mer universell.
- *Beskatning SA* betyr det samlede skatteprovenyet til landets myndigheter ved bruk av Separate Accounting.
- *Andel av skattegrunnlag SA* betegner et lands andel av det totale skattegrunnlaget i CCCTB-samarbeidet. Dette regnes ut ved å dele et lands skattegrunnlag på totalt skattegrunnlag. Dette gjøres likt under både CCCTB og Separate Accounting.
- *Andel av skattegrunnlag CCCTB* er den allokerede andelen av skattegrunnlaget som tildeles hvert enkelt land gjennom fordelingsnøkkelen ved innføring av CCCTB.
- *Resultatgrad* er definert som resultat før skatt som prosent av omsetningen.

$$Resultatgrad_i = \frac{RFS_i}{Omsetning_i}$$

- *Endring i andel av skattegrunnlag* er den prosentvise endringen i landets andel av total skattebyrde. Den regnes ut slik

$$Endring\ i\ andel\ av\ skattegrunnlag_i = \frac{Andel\ av\ skattegrunnlag_i^{CCCTB}}{Andel\ av\ skattegrunnlag_i^{SR}} - 1$$

- *Skattegrunnlag CCCTB* regnes ut ved å multiplisere Andel av skattegrunnlag CCCTB med det totale skattegrunnlaget for Google i EU.

- *Beskatning CCCTB* er skatteprovenyet som skal betales til myndighetene gjennom CCCTB. Det regnes ut ved å multiplisere Skattegrunnlag CCCTB med den gjeldende selskapsskattesatsen i landet.
- *Andel av skattebyrde SA og CCCTB* skiller seg fra *Andel av skattegrunnlag SA og CCCTB* ved at dette betegner faktisk skattebyrde. Disse trenger ikke nødvendigvis være forskjellige, men i tilfellet med kildeskatt vil disse kunne sprike som følge fast skattesats på kildebeskatningen.
- *Endring i andel av skattebyrden* er den prosentvise endringen i andel av skattebyrden. Den regnes ut slik:

$$\text{Endring i andel av skattebyrde}_i = \frac{\text{Andel av skattebyrde}_i^{\text{CCCTB}}}{\text{Andel av skattebyrde}_i^{\text{SR}}} - 1$$

- *Total endring i beskatning* betegner forskjellen reelle tall på beskatning under SA og CCCTB
- *Prosentvis endring i beskatning* viser den prosentvise endringen i beskatning i land i.

$$\text{Endring i skattebyrde}_i = \frac{\text{Skattebyrde}_i^{\text{CCCTB}}}{\text{Skattebyrde}_i^{\text{SA}}} - 1$$

Effekten av FA etter forslaget under CCCTB har tre dimensjoner som vi har definert som en skattegrunnlagseffekt, allokeringseffekt og en samspillseffekt.

- *Skattegrunnlagseffekt* er et nøkkeltall vi har konstruert som måler endringen i skatteproveny i et land som følge av en endring i det totale skattegrunnlaget. Dette beregnes ved å holde landets andel av totalt skattegrunnlag fast og inkludere endringen i totalt skattegrunnlag. Skattegrunnlagseffekten beregnes slik:

Skattegrunnlagseffekt_i

$$\begin{aligned} &= (\text{Andel av skattegrunnlag}_i^{\text{SA}}) \\ &* (\text{Totalt skattegrunnlag}^{\text{CCCTB}} - \text{Totalt skattegrunnlag}^{\text{SA}}) \\ &* (\text{selskapsskatt}_i) \end{aligned}$$

Skattegrunnlagseffekten vil komme frem om skattegrunnlaget endres som følge av at Google har mindre muligheter til å skjerme overskudd fra beskatning. Da vil vi se at det økte skattegrunnlaget vil fordele seg på medlemslandene i takt med deres andel av totalt skattegrunnlag under Separate Accounting. Endringer i andel av skattegrunnlag holdes utenfor denne effekten.

Om totalt skattegrunnlag økes, vil skattegrunnlagseffekten til Norge betegne hvor mye skatteprovenyet i Norge økte som en konsekvens av dette.

- *Allokeringseffekt* er et nøkkeltall vi har konstruert for å måle effekten av en endring i andel av totalt skattegrunnlag. Allokeringseffekten måler endringen i et lands skatteproveny som følge av at landets andel av totalt skattegrunnlag endres. Allokeringseffekten beregnes ved å holde totalt skattegrunnlag fast og kun endre allokeringen av skattegrunnlag gjennom CCCTB. Dette beregnes slik:

Allokeringseffekt_i

$$\begin{aligned} &= (\text{Andel av skattegrunnlag}_i^{\text{CCCTB}} - \text{Andel av skattegrunnlag}_i^{\text{SA}}) \\ &* (\text{Totalt skattegrunnlag}^{\text{CCCTB}}) * (\text{selskapsskatt}_i) \end{aligned}$$

Allokeringseffekten vil kun måle den endringen i skatteproveny for et land som følge av at de får en endret andel av det totale skattegrunnlaget under SA. Total allokeringseffekt for Google i EU vil dermed komme av at skattegrunnlaget beskattes til andre skattesatser enn det gjorde under SA. CCCTB fordeler beskatningen av selskapene i et konsern basert på et mål på økonomisk aktivitet. Siden dette målet ikke tar hensyn til regnskapsført resultat vil fordelingen kunne avvike mye.

Ved overgangen til CCCTB vil man eksempelvis kunne se en økning i Norges skatteproveny. Allokeringseffekten måler hvor mye av det som kun skyldes en omfordeling av de eksisterende skattegrunnlaget. En del av skattegrunnlaget som

tidligere ble beskattet i Irland blir nå beskattet i Norge og vi vil se en negativ allokeringseffekt i Irland og en positiv allokeringseffekt i Norge.

- *Samspillseffekt* er et nøkkeltall vi har konstruert for å måle kombinasjonseffekten av endret skattegrunnlag og endret allokering av dette skattegrunnlaget.

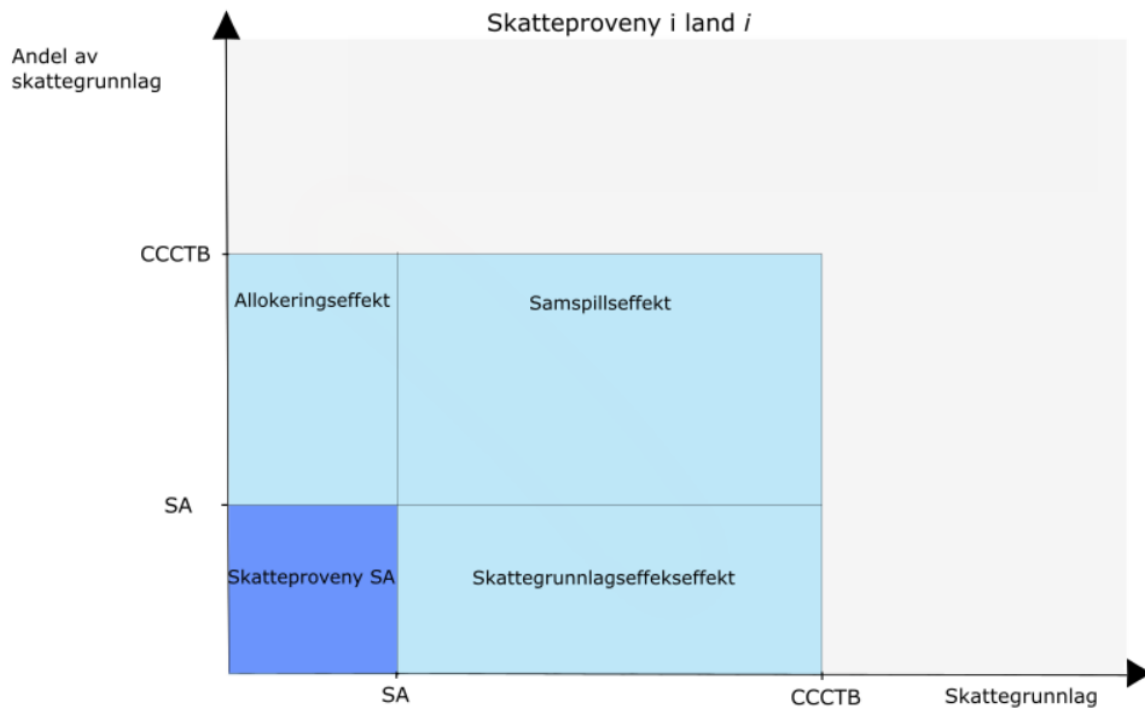
Samspillseffekt_i

$$\begin{aligned} &= (\text{Andel av skattegrunnlag}_i^{\text{CCCTB}} - \text{Andel av skattegrunnlag}_i^{\text{SA}}) \\ &* (\text{Totalt skattegrunnlag}^{\text{CCCTB}} - \text{Totalt skattegrunnlag}^{\text{SA}}) \\ &* (\text{selskapsskatt}_i) \end{aligned}$$

Samspillseffekt er effekten av kombinasjonen av endret skattegrunnlag og endret allokering av dette skattegrunnlaget. En positiv samspillseffekt beskriver det økte skatteprovenyet som følger av landet tar en økt andel av det økte skattegrunnlaget. Dersom endringene i enten skattegrunnlag eller andel av skattegrunnlag er null, vil også denne effekten være null. Effekten er best illustrert grafisk, slik det er gjort i Figur 1.

For eksempel vil en økning i totalt skattegrunnlag og en økning i Norges andel av totalt skattegrunnlag få en positiv samspillseffekt. Da vil samspillseffekten vise økningen i skatteproveny som en følge av at Norge tar en større del av det økte skattegrunnlaget.

Totalt vil skattegrunnlagseffekten, allokeringseffekten og samspillseffekten i et land utgjøre den totale endringen i skatteprovenyet i dette landet.

Figur 1: Eksempel på noen av effektene ved en økning i både skattegrunnlag for EU og andel av skattegrunnlag for land i.

Vi ser av figur 1 at økningen i skatteproveny skyldes to dimensjoner, som sammen avgjør hvor stor endringen blir. Eksempelen over er generelt, men illustrerer en økning i både skattegrunnlag og andel av skattegrunnlag. En endring langs skattegrunnlagsaksen vil være lik for alle land, mens endringer langs "Andel av skatteproveny" vil være individuelt for hvert land.

3.5.2 Googles nåværende beskatning

For å legge grunnlaget for analysen av endringene i beskatning er det nyttig å ta for seg Googles nåværende beskatning i CCCTB-området. Den første delen av analysen vil ta for seg resultatgraden for Google Ireland Ltd og for de øvrige datterselskapene i EU for å undersøke om det er tegn til overskuddsflytting. Vi vil også presentere den nåværende beskatningen for Googles datterselskap i Norge og kort sammenligne den med datterselskapene i Sverige.

3.5.3 Hvordan CCCTB-forslaget vil endre skattebyrdens størrelse og fordeling

I analysen tar vi utgangspunkt i tre ulike scenarioer som kan oppstå som følge av en innføring av CCCTB. Det første scenarioet tar utgangspunkt i at overskuddsflyttingen til Bermuda fortsetter som tidligere, og at denne ikke er gjenstand for beskatning slik at det konsoliderte skattegrunnlaget blir som før, men fordelt gjennom CCCTB-fordelingen. I det andre scenarioet undersøker vi effektene som følger av CCCTB, men antar også at det er en kildeskatt på royalties som sendes til skatteparadiset i Bermuda som fordeles gjennom CCCTBs fordelingsnøkkel. I det tredje scenarioet antar vi at overføringene til Bermuda inngår i det konsoliderte skattegrunnlaget og fordeles fullt ut gjennom fordelingsnøkkelen under CCCTB forslaget. Ved innføring av CCCTB er det vanskelig å trekke en slutning om resultatet av en rettslig prosess som skal avgjøre i hvilken grad Google driver skatteunndragelse og hva konsekvensene skal være for skattegrunnlaget. De tre scenarioene viser tre utfall vi mener regelverket åpner for. Dersom det virkelige utfallet av CCCTB skulle være et annet enn de scenariene vi ser på vil man likevel kunne benytte våre funn, ettersom de tar for seg ytterpunktene av det mulige utfallsrommet. For Norges del vil det være interessant å se på dette utfallsrommet opp mot dagens situasjon som del av en eventuell analyse om systemet er attraktivt for norske myndigheter.

I de forskjellige scenarioene vi skal analysere vil vi gå frem på samme måte. Vi vil se på Norge opp mot andre land i EU, for å se hvordan endringene i Norge stiller seg mot den generelle utviklingen blant landene. Vi vil bruke Sverige og Danmark i en nærmere sammenligning ettersom landene kan sies å være like på mange områder, som språk, kultur og økonomi. Vi vil se på de generelle endringene i EU, og analysere hva CCCTB gjør med skatteprovenyet totalt. Videre vil vi se på endring i beskatning på andre land som utmerker seg. Til slutt vil vi se på hva disse endringene samlet vil si for Googles skattebyrde i EU, og hvilke insentiver som skapes av dette.

3.5.4 Scenario 1 - Null kildeskatt

Land i samarbeidet som fra tidligere har skatteavtaler med tredjepartstater vil i utgangspunktet kunne opprettholde disse også etter at CCCTB innføres (European Commission, CCCTB, 2016). Dette taler for at Nederlands skatteavtaler med Bermuda vil opprettholdes og følges som før. Eventuelle ugyldiggjøringer av avtaler og strukturer må behandles ut ifra hvert

tilfelle. Det er derfor usikkert hvor mye CCCTB vil påvirke skattegrunnlaget i EU. I dette scenarioet vil vi dermed anta at det ikke ilegges noen kildeskatt og kun det eksisterende skattegrunnlaget fordeles.

Null kildeskatt med uendret selskapsskattegrunnlag er interessant i analysesammenheng da endringer i skattebyrde vil komme utelukkende fra fordelingsnøkkelen som CCCTB har foreslått, ikke av endring i selskapsskattegrunnlag som følge av et strengere regelverk.

Skattegrunnlaget beregnes som det konsoliderte skattbare resultatet av alle medlemslandene:

$$\text{Skattegrunnlag}_T = \sum_{i=1}^{21} (\text{Skattegrunnlag}_i)$$

Skattegrunnlaget fordeles deretter basert på CCCTBs fordelingsnøkkel som er gjengitt under.

$$T_i = t_i \times \pi \left[\alpha_i^K \times \frac{K_i}{K} + \alpha_i^L \times \left(\left(\frac{1}{2} \right) \frac{W_i}{W} + \left(\frac{1}{2} \right) \frac{E_i}{E} \right) + \alpha_i^S \times \frac{S_i}{S} \right]$$

For å finne effekten av Europakommisjonens CCCTB forslag måler vi omfordelingseffekten og skattegrunnlagseffekten på beskatningen av Google som et selskap i et medlemsland. I dette scenarioet vil skattegrunnlaget være identisk til det konsoliderte skattegrunnlaget ved SA som betyr at det kun vil være en fordelingseffekt som analyseres.

Google har et todelt insentiv til å flytte overskudd i denne sammenheng. For det første vil det være et insentiv til å flytte royalties ut av EU til Bermuda. Et tenkelig scenario er at Google i respons på innføringen av CCCTB prøver å overføre mer eller alt overskudd ut av CCCTB-samarbeidet og inn i skatteparadiset i Bermuda. Det er likevel en økende marginalkost knyttet til overskuddsflytting, som gjør det dyrere å flytte den siste delen av overskuddet enn den første som vi så i teoridelen. Vi antar i dette scenarioet at overskudd flyttet ut av ikke endres fra SA-tilfellet, selv om insentivet til dette kan økes som følge av CCCTB.

Det andre incentivet er til å minimere beskatningen av det skattegrunnlaget som blir igjen i EU. Dette blir under SA gjort ved å regnskapsføre så mye som mulig av konsernets overskudd til så lav skattesats som mulig. Under FA vil dette kunne gjøres ved å strukturere selskapet slikt at faktorene i fordelingsnøkkelen vil vekte overskuddet dit Google vil. Eksempelvis vil flytting av kapital og ansatte til Irland øke andelen av skattegrunnlaget som blir beskattet der. Vi vil analysere hvordan innføringen av CCCTB vil fordele skattegrunnlaget og på den måten endre skattebyrden Google møter. Endringene vi finner her vil avdekke hvilke incentiver som oppstår for Google til å endre på sin selskapsstruktur for å motvirke en eventuelt økt skattebyrde.

EU-landene har forskjellige skattesatser og da Google senker sin skattebyrde ved å flytte skattegrunnlaget i land med relativt lave skattesatser, forventer vi at situasjonen under SA er optimal fra Googles ståsted. Som en forlengelse av dette forventer vi at innføringen av CCCTB vil fordele skattegrunnlaget til land med høyere skattesats og at Googles totale skattebyrde vil stige.

I denne analysen vil vi benytte flere nøkkeltall for å illustrere effektene av CCCTB-forslaget. Det mest interessante er endringer i skattegrunnlaget og skatteprovenyet til de forskjellige landene. Videre vil vi se på endringer i skattebyrde for Norge og Google sentralt, og analysere hva endringene skyldes.

3.5.5 Scenario 2 - Kildeskatt

Vi antar nå at CCCTB-regelverket etterfølges strengt, slik at alle royalties som flyttes ut av EU ilegges kildeskatt. Vi antar også at strukturen hvor royaltyene sendes via Nederland blir kjent ugyldig, og regnes som direkte sendt fra Irland med den respektive kildeskattsatsen på 20%.

Royaltyoverføringene fra Nederland inkluderer royaltyinntekter fra Google Asia Pacific som ligger utenfor CCCTB-samarbeidet. Disse inntektene overføres direkte via Nederland og kan dermed ikke inkluderes i den antatt ugyldige skattestrukturen. Denne delen vil behandles etter nederlandske kildeskatteregler, slik at de ikke beskattes. Noen av royaltyene blir igjen i Nederland som kostnader eller annet. For å trekke disse kostnadene fra på en god måte bruker

vi de samme forholdstallene på royalties inn til Nederland som på royalties ut. 86%⁶ av royaltyene sendt til Nederland kom fra Irland, dermed antar vi at også 86% av royaltyene sendt til Bermuda stammer fra Irland. Dermed skal 9 212 085 704 Euro ilegges kildeskatt i Irland.

Den generelle kildeskattesatsen i Irland er på 20% som beregnes før fordeling. Når skattebyrden er beregnet skal denne fordeles på datterselskapene basert på delingsnøkkelen i kapittel 8 i CCCTB-forslaget. Kildeskatten på 20% representerer et ytterpunkt i kildebeskatningen. Om kildeskatten heller var 15%, slik den er i andre land i samarbeidsområdet vil skattebyrden for Google og med det skatteprovenyet for landene bli noe lavere.

Ved innføringen av kildeskatt på royalties sendt til Bermuda må vi foreta en dobbel fordeling. Først vil vi fordele skattegrunnlaget på samme måte som scenarioet der det ikke ble ilagt kildeskatt. Det ordinære skattegrunnlaget er dermed likt som tidligere og definert ved:

$$\text{Skattegrunnlag}_T = \sum_{i=1}^{21} (\text{Skattegrunnlag}_i)$$

Deretter fordeles det ordinært ved bruk av CCCTBs fordelingnøkkel, og beskattes til de respektive landenes selskapsskattesats:

$$T_i = t_i \times \pi \left[\alpha_i^K \times \frac{K_i}{K} + \alpha_i^L \times \left(\left(\frac{1}{2} \right) \frac{W_i}{W} + \left(\frac{1}{2} \right) \frac{E_i}{E} \right) + \alpha_i^S \times \frac{S_i}{S} \right]$$

$$\pi = \text{Skattegrunnlag som i scenario 1 og SA}$$

I neste steg vil kildebeskatningen fordeles. Denne er estimert slik vi tidligere har beskrevet og kildebeskattet fullstendig etter Irlands kildeskattesats på 20%. Dette gir et fordelingsgrunnlag som beskrevet under:

⁶ $\frac{\text{Royalties fra Irland}}{\text{Totale royalties inn til Nederland}} = \frac{9221576639}{9221576639+1474937392} \equiv 0,86211$

Fordelingsgrunnlag

= (Irlands andel av royaltyoverføring fra Nederland)

* Kildeskattesats_{Irland}

Dette fordeles ved bruk av den samme fordelingsnøkkelen som ved skattegrunnlagfordelingen, slik at hvert land får tildelt:

$$T_i^{Kilde} = t_{Kilde} \times R \left[\alpha_i^K \times \frac{K_i}{K} + \alpha_i^L \times \left(\left(\frac{1}{2} \right) \frac{W_i}{W} + \left(\frac{1}{2} \right) \frac{E_i}{E} \right) + \alpha_i^S \times \frac{S_i}{S} \right]$$

Hvor:

R er royaltyoverføring til Bermuda.

t_W er den generelle kildeskattesatsen i Irland, som er 20%.

Dette vil tillegges skatteprovenyet til landet direkte, og skal ikke justeres eller beskattes videre.

Vi vil i denne analysen se på absolutt og prosentvis endring i skatteproveny i hvert land. Vi vil benytte proveny heller enn skattegrunnlag her fordi dette også inkluderer kildeskatten, som ikke øker det skattegrunnlaget til selskapsskatten i hvert land, men direkte tilføres skatteprovenyet.

3.5.6 Scenario 3 - Full fordeling

Scenarioet tar utgangspunkt i en komplett FA-fordeling for Google i CCCTB-samarbeidet, ved at også royaltyoverføringene som sendes til Bermuda inkluderes direkte i skattegrunnlaget. Dette kommer som en konsekvens av at skattemyndighetene ikke godtar fradrag for royaltykostnader i Googles selskap i EU, siden de ikke kan vise til beskatning av disse royaltyene i en annen jurisdiksjon. Dette er et mulig utfall, men vi vil ikke spekulere i sannsynligheten for at dette blir en realitet.

Skattegrunnlaget kalkuleres som det konsoliderte skattbare resultatet fra landene i CCCTB-samarbeidet og royaltyoverføringene som sendes til Bermuda:

$$\begin{aligned} \text{Skattegrunnlag}_T &= \sum_{i=1}^{21} (\text{Skattegrunnlag}_i) \\ &+ \text{Royalties sendt fra Google Netherlands Holding BV} \end{aligned}$$

Fremgangsmåten minner om den under scenario 2, men det er en viktig forskjell. Kildeskatten er kalkulert basert på Irlands skattesats i forkant av fordeling, men royaltybeløpet fordeles først før det blir skattlagt i hvert land til de respektive skattesatsene. Vi inkluderer alle royaltyoverføringene som sendes til Bermuda, også de som opprinnelig ble sendt fra Asia. Om royaltykostnadene blir nektet fratrukk på skattegrunnlaget etter artikkel 61, antar vi at alle medlemsland nekter slike kostnadsfratrekk, slik at opprinnelsen til royaltybeløpet ikke vil ha betydning så lenge det sendes fra et medlemsland. Fordelingen følger samme fordelingsnøkkel som tidligere.

I denne analysen vil vi analysere prosentvis og absolutt endring i skattegrunnlag i hvert land og endringene i skatteproveny dette medfører. Vi vil også se på skattegrunnlagseffekten og samspillseffekten i landene for å analysere effektene av omfordelingen av det økte skattegrunnlaget og forskjellene mellom land.

4 Analyse

Analysen består av to deler som samlet vil besvare vår hovedproblemstilling: "*Hvordan påvirker innføringen av Common Consolidated Corporate Tax Base-initiativet Googles beskatning i EU, og Norge som en del av initiativet?*"

Den første delen vil undersøke den nåværende skattesituasjonen i EU, som vi vil bruke som et utgangspunkt for å måle endringene og besvare vår underproblemstilling

"*Hva er Googles nåværende beskatning i EU?*" Den andre delen vil analysere de tre mulige scenarioene vi har identifisert for Google etter implementeringen av CCCTB og besvare vår andre underproblemstilling "*Hvordan vil CCCTB-initiativet endre Googles skattebyrdens størrelse og fordeling i Norge og EU?*".

4.1 Del 1. Googles nåværende beskatning i Europa

Den gjennomsnittlige beskatningen for Google i Europa er på 18,04% som kan virke noe lavt med tanke på at aritmetisk gjennomsnittlig skattesats for landene i EU landene er cirka 22,9%. Det blir likevel ikke urimelig da Google som et multinasjonalt selskap kan basere mye av sin virksomhet i Irland som er det landet med lavest skatterate på bare 12,5%. Den totale regnskapsførte omsetningen for Google i Europa er på 19 595 568 555 Euro. Herunder utgjør Google Ireland Ltds regnskapsførte inntekter 17 340 878 553,03 Euro eller cirka 88,5%⁷. Det er dermed en betydelig andel av salgene i EU som registreres i Irland. De resterende 2 254 690 001⁸ Euro er inntektsført i de andre datterselskapene til Google i EU. Vi undersøker først hvordan de 2254690001 euroene blir beskattet blant EU landene, og dermed hva som skjer i Irland.

4.1.1 Generelt i Europa

Googles datterselskaper i EU, ikke medregnet Google Ireland Ltd, har en samlet omsetning på 2 254 690 001 Euro. Selskapene har en gjennomsnittlig resultatgrad før skatt på 7,955 % hvor resultatgraden for de forskjellige selskapene er ganske stabil og varierer rundt 7%⁹. Dette gir

⁷ $\left(\frac{17340878553,03}{19595568554,5}\right) = 88,5\%$

⁸ $19\,595\,568\,554,5 - 17\,340\,878\,553,03 = 2\,254\,690\,001$

⁹ Oversikt over resultatgrader finnes i Tabell 5- Regnskapsoversikt

isolert sett ingen sterk indikasjon om at det er noen stor overskuddsflytting blant datterselskapene til Google i EU og dermed ingen utstrakt skatteunndragelse. For Googles datterselskap i Norge var omsetningen på 8 975 072 Euro med resultat før skatt på 197 988 Euro som gir den laveste resultatgraden blant de nevnte selskapene på 2,2%¹⁰. Dette er relativt lavt og kan tyde på overskuddsflytting ut av Norge.

4.1.2 Irland

Total omsetning for Google Ireland Ltd er 17 340 878 553 Euro, og er med det langt større enn de andre datterselskapene i EU samlet. Google Ireland Ltd har en stor inntektspost da datterselskapet selger til alle land i EU i tillegg til det Irske markedet. Videre er resultat før skatt på 209 000 103 Euro som gir en resultatgrad på cirka 1,2%¹¹. Den relativt lave resultatgraden skyldes i hovedsak royaltyoverføringer på 9,221 milliarder Euro som sendes fra Irland via et holdingselskap i Nederland til skatteparadiset i Bermuda, men som kostnadsføres i regnskapet til Irland. Den samlede resultatgraden for Googles datterselskap i EU er cirka 1,96 %¹². Den lave resultatgraden tyder på overskuddsflytting og kan illustrere effekten av «The Dutch Sandwich»

4.1.3 Norge i forhold til Sverige og Danmark

Google Norge har lavere skattekostnader på 205 858 Euro enn datterselskapene i både Danmark og Sverige som betaler henholdsvis 415 097 Euro og 916 852 Euro. Skattesatsen for Norge er høyest på 27%, Danmark har en skattesats på 24,5% og Sveriges skattesats er lavest på 22%. Fordelingen av skattebyrde på land med lav skattesats følger tidligere omtalt teori om hvordan MNCer kan minimere skattekostnader ved hjelp av overskuddsflytting. Det må likevel presiseres at fordelingen i disse tre landene utgjør en liten andel av Googles datterselskap i EU og dermed ikke kan generaliseres for å trekke noen konklusjon om deres generelle praksis.

¹⁰ $\left(\frac{197988}{8975072}\right) = 2,2\%$

¹¹ $\left(\frac{209000103}{17340878553,03}\right) = 1,2\%$

¹² $\left(\frac{385086735}{19595568554,50}\right) = 1,96 \%$

4.2 Del 2: Endringer som følge av CCCTB

4.2.1 Scenario 1: CCCTB-beskatning i Europa uten kildeskatt

Vi vil først analysere tilfellet der CCCTB-systemet innføres fullstendig, men uten at noen rettslige begrensninger legges på royaltyoverføringer fra Irland via Nederland til Bermuda. Fordelingsnøkkelen gitt i kapittel 8 av CCCTB-forslaget legges til grunn, og skattegrunnlaget er fordelt som i Tabell 2 i appendiks.

4.2.1.1 Norge i forhold til EU

Skatteprovenyet i Norge vil øke ved implementeringen av CCCTB og dette kommer av at fordelingsnøkkelen tildeler Google Norge en større andel av det totale skattegrunnlaget enn under SA.

Utdrag fra tabell 2. Tabellen finnes i sin helhet i appendiks

Stat	Norge	Gjennomsnitt eksl. Irland	Total
Skattegrunnlag SA	€ 762 439	€ 15 531 156	€ 638 623 279
Skattegrunnlag CCCTB	€ 2 105 875	€ 25 055 620	€ 638 623 279
Andel av skattegrunnlag SA	0,119 %	2,432 %	100 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,330 %	3,923 %	100 %
Selskapsskattesats	27,0 %	25,1 %	28,1 %
Skattebyrde SA	€ 205 858	€ 3 709 984	€ 115 199 704
Skattebyrde CCCTB	€ 568 586	€ 6 507 412	€ 147 337 101
Total endring i skattebyrde	€ 362 728	€ 2 797 428	€ 32 137 397
Total prosentvis endring i skattebyrde	176 %	145 %	28 %
Allokeringseffekt	€ 362 728	€ 2 797 428	€ 32 137 397

Under SA er skattegrunnlaget for Google Norge er på 762 438 Euro, og det vil stige til 2 105 875 Euro som følge av implementeringen av CCCTB. Dette tilsvarer en økning på 176% som er litt høyere enn de fleste andre samarbeidslandene. Økningen i skattegrunnlag representerer en generell trend innen CCCTB-samarbeidet hvor skattegrunnlaget fordeles fra Google Ireland Ltd på de øvrige landene. Omfordelingen medfører at Norge får et skatteproveny på 568 586 Euro, mot dagens 205 858 Euro. Dette tilsvarer en økning på 362 727 Euro som er en betydelig endring med tanke på utgangspunktet.

4.2.1.2 Norge i forhold til Sverige og Danmark

Googles datterselskap i Sverige og Danmark har under Separate Accounting et høyere skattegrunnlag enn Norge, som på tross av lavere skattesatser, fører til høyere skatteproveny. Ved implementering av CCCTB får Sverige og Danmark også ha høyere økning i skatteproveny på henholdsvis 1 529 313 Euro og 781 510 Euro i forhold til Norges økning på 362 727 Euro. Dette følger av at Norges faktorer i fordelingsnøkkelen i CCCTB er relativt små.

Utdrag fra tabell 1. Tabellen finnes i sin helhet i appendiks

Stat	Norge	Sverige	Danmark	Total
Varige driftsmidler	€ 1 082 525	€ 8 542 233	€ 1 372 524	€ 1 437 432 375
Antall ansatte	27	133	64	7258
Ansatteteknoder	€ 4 849 590	€ 24 799 834	€ 13 143 718	€ 1 278 057 360
Salgsinntekter	€ 8 983 054	€ 41 420 285	€ 20 568 780	€ 2 830 458 897
Fordelt destinasjonsbasert salg	€ 96 498 458	€ 496 064 122	€ 223 189 542	€ 0

Som vist i tabellen over fordeling av salgsinntekter ovenfor, er det for eksempel bare 27 ansatte i Google Norge med lønnskostnader på 4 849 590 Euro i forhold til Google Sverige med 133 ansatte og lønnskostnader på 24 799 834 Euro. Skattesatsen i Sverige, Danmark og Norge er henholdsvis 22%, 24,5% og 27% som betyr at den relative fordelingen av faktorene kan være heldig for Google. Som vi ser av tabellen vil skattegrunnlaget ved implementering av CCCTB hovedsakelig bli fordelt der skattesatsen er lavest. Forskjellen i den prosentvise økningen i skatteproveny blant de tre landene vil være mindre. Norge øker sitt skatteproveny med 176%, mens Sverige har en litt mindre økning på 166% og Danmark litt over med 188%. Dette blir et eksempel på den generelle trenden som følger av at fordelingsnøkkelen forflytter skattegrunnlag fra Irland, over på de andre landene.

4.2.1.3 Generell effekt for Google i EU

Ved implementering av CCCTB vil den konsoliderte summen av allokeringseffektene blant samarbeidslandene gi Google en økning i total beskatning på 27,9%¹³ i forhold til under SA. Dette kommer av at skattegrunnlaget i hovedsak forflyttes til land med høyere skattesatser. Videre medfører dette at den gjennomsnittlige beskatning for landene i CCCTB-samarbeidet

¹³ $\frac{147337100,97}{115199704,45} = 27,9\%$

øker fra 18,04%¹⁴ til 23,07%¹⁵ I reelle termer gir dette en økt beskatning for EU samlet på 32 137 396 Euro. Videre blir Googles totale økning i skattebyrde relativt liten i forhold den totale omsetningen på i EU på cirka 19,6 milliarder Euro. Norge har en høyere skattesats på 27% enn den gjennomsnittlige skattesatsen for samarbeidslandene under SA på 18,04% som betyr at allokering av skattegrunnlag i Norge øker skattebyrden til Google.

Den totale av allokeringseffekten i CCCTB-samarbeidet er som nevnt positiv som betyr at skattebyrden for Google øker. Dette blir en naturlig effekt med tanke på at Google i utgangspunktet vil ha insentiver til å organisere seg på en måte som reduserer skattebelastningen. CCCTBs formål er blant annet er å beskatte den virkelige økonomiske aktiviteten uavhengig av strukturell organisering. Royaltyoverføringene til Bermuda forblir ubeskattet i dette scenarioet, men den økte beskatningen på Google kan regnes som en positiv effekt for CCCTB som samsvarer med intensjonene om å motvirke skatteunndragelse gjennom overskuddsflytting.

Det vil ikke være noen skattegrunnlag- eller samspillseffekt i dette scenarioet ettersom skattegrunnlaget holder seg uendret.

4.2.1.4 Land som utmerker seg

Vi går nå gjennom endringene som har funnet sted i utvalgte land, for å vise noen eksempler på effektene av innføringen.

Utdrag fra tabell 2. Tabellen finnes i sin helhet i appendiks

Stat	Norge	Frankrike	Storbritannia	Irland	Total
Skattegrunnlag SA	€ 762 439	€ 13 267 199	€ 199 118 099	€ 328 000 162	€ 638 623 279
Skattegrunnlag CCCTB	€ 2 105 875	€ 81 206 158	€ 219 159 591	€ 137 510 871	€ 638 623 279
Andel av skattegrunnlag SA	0,119 %	2,077 %	31,179 %	51,361 %	100 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,330 %	12,716 %	34,318 %	21,532 %	100 %
Selskapsskattesats	27,0 %	38,0 %	21,0 %	12,5 %	28,1 %
Skattebyrde SA	€ 205 858	€ 5 041 535	€ 41 814 801	€ 41 000 020	€ 115 199 704
Skattebyrde CCCTB	€ 568 586	€ 30 858 340	€ 46 023 514	€ 17 188 859	€ 147 337 101
Total endring i skattebyrde	€ 362 728	€ 25 816 804	€ 4 208 713	-€ 23 811 161	€ 32 137 397
Total prosentvis endring i skattebyrde	176 %	512 %	10 %	-58 %	28 %
Allokeringseffekt	€ 362 728	€ 25 816 804	€ 4 208 713	-€ 23 811 161	€ 32 137 397

¹⁴ $\frac{\text{Beskatning SA}}{\text{Skattegrunnlag SA}} \equiv \left(\frac{115199704}{638623279} \right) = 18,04\%$

¹⁵ $\frac{\text{Beskatning CCCTB}}{\text{Skattegrunnlag CCCTB}} \equiv \left(\frac{147337101}{638623279} \right) = 23,07\%$

Irland

Irland har under SA en relativt stor andel av det konsoliderte skattegrunnlaget for Google sine selskaper på cirka 51,36% som utgjør 328 000 161 Euro. Ved implementering av CCCTB vil denne andelen reduseres til 21,53% eller 137 510 870,99 Euro, en reduisering på 58%. Dette er den desidert største reduksjonen blant landene både med tanke på absolutt- og relativ størrelse. Googles virksomhet i Irland er stor som målt av faktorene i fordelingsnøkkelen som antall ansatte, lønnskostnader og varige driftsmidler, men de har relativt lave destinasjonsbaserte salg.

Storbritannia

Under SA utgjør skattegrunnlaget i Googles datterselskap i Storbritannia 31,18% av det konsoliderte skattegrunnlaget i EU. Dette er en relativt stor andel og bare Irland har en høyere andel på 51%. Ved innføringen av CCCTB blir omfordelingseffekten positiv, men liten, hvor skattegrunnlaget øker med 10% for datterselskapet i Storbritannia. Dette medfører likevel at Storbritannia får det høyeste skatteprovenyet av landene CCCTB-samarbeidet på 46 023 514 Euro. Da Storbritannias skattesats på 21% er relativt lik den gjennomsnittlige beskatningen på 18,04% for datterselskapene vil en omfordeling av skattegrunnlag til Storbritannia ha relativt liten påvirkning på Googles beskatning.

Frankrike

Frankrike skiller seg ut fra de andre landene ved at den relative økningen i skatteproveny er særlig høy. Skattegrunnlaget stiger fra 13 267 198,65 Euro til 81 206 157 Euro som tilsvarer en økning på 512%. Til sammenligning er det kun en økning på 176% i Norge. En innføring av CCCTB kan isolert sett være svært gunstig for Frankrikes del, da skatteprovenyet fra Google øker med 25 816 804 Euro. For Google sentralt er denne omfordelingen en av de sterkeste driverne for økt skattebyrde gjennom CCCTB. Frankrike har en relativt stor andel av faktorene i CCCTBs fordelingsnøkkel og den høyeste skattesatsen i Europa, på 38%. Den høye skattesatsen medfører at hver Euro allokert til Frankrike vil øke skattebyrden mer enn i noe annet land.

4.2.1.5 Avsluttende kommentar

Europakommisjonen skriver i forbindelse med lanseringen at CCCTB er utarbeidet blant annet for å bekjempe aggressiv skatteplanlegging. Dersom CCCTB-regelverket ikke er i stand til å forhindre Googles utstrakte bruk av royaltyoverføringer ser vi ut i fra vår analyse at endringene i beskatning er relativt små, og at skatteplanleggingen ikke begrenses i noen stor utstrekning. For Norges del fører allokeringen av skattegrunnlag til en økning i skatteproveny, men den er ikke veldig stor. Økningen i skattebyrde vi finner for Google er svært liten sett i sammenheng med omsetningen i EU.

4.2.2 Scenario 2: Kildeskatt på royalties.

Scenarioet tar utgangspunkt i at Googles overføringer av royalties fra Nederland til Bermuda er en ugyldig skattestruktur. Fordelingen av beskatning foregår derfor i to trinn. Det opprinnelige skattegrunnlaget fordeles først og beskattes deretter etter selskapsskattesatsene i hvert enkelt land. Royaltyene ilegges kildeskatt etter Irlands kildeskattesats og fordeles deretter ved hjelp av samme fordelingsnøkkel som skattegrunnlaget.

Fordelingen av skattegrunnlaget om skal ilegges selskapsskatt er identisk som i scenario 1 da hverken fordelingsnøkkel eller dette skattegrunnlaget endres. En konsekvens av dette er at allokeringseffekt ikke endres fra scenario 1. Skattegrunnlagseffekten og samspillseffekten blir av denne grunnen også her null. Det blir likevel en forskjell i dette scenarioet da hvert land får tildelt en kildeskatt ved hjelp av CCCTBs fordelingsnøkkel.

4.2.2.1 Norge i forhold til Europa

Utdrag fra tabell 3 Tabellen finnes i sin helhet i appendiks.

Stat	Norge	Gjennomsnitt eksl Irland	Total
Kildeskatt	€ 6 075 414	€ 72 285 033	€ 1 842 417 141
Selskapsskatt	€ 568 586	€ 6 507 412	€ 147 337 101
Total skatt	€ 6 644 001	€ 78 792 445	€ 1 989 754 242
Andel av total skattebyrde SA	0,179 %	3,220 %	100 %
Andel av total skattebyrde CCCTB	0,417 %	3,960 %	100 %
Endring i andel av total skattebyrde	133 %	80 %	0 %
Prosentvis endring i skattebyrde	3127 %	3007 %	1627 %
Endring i skattebyrde	€ 6 438 142	€ 75 082 460	€ 1 874 554 537

En kildebeskatning på 20% på royaltyoverføringene til Bermuda bidrar til å øke den totale skattebyrden for Google i EU med 1 842 417 140 Euro. Når dette beløpet fordeles på landene i CCCTB-samarbeidet medfører det en relativt stor økning med tanke på at den konsoliderte skattebyrden for Google under SA skattesystemet bare er 115 199 704 Euro. Skatteprovenyet i Norge øker med 3127% eller 6 438 142,32 Euro, hvor det under scenario 1 - uten kildeskatt, kun var en økning på 362 728 Euro. Eksempelet illustrerer at kildeskatten har en svært stor påvirkning på skattebyrden. I likhet med Norge øker skatteprovenyet for samtlige andre medlemsland. Dette skiller seg fra til scenario 1 hvor bare omfordelingseffekten ble analysert, og blant annet Irland fikk et redusert skatteproveny.

4.2.2.2 Norge i forhold til Sverige og Danmark

Utdrag fra tabell 3. Tabellen finnes i sin helhet i appendiks

Stat	Norge	Sverige	Danmark	Total
Kildeskatt	€ 6 075 414	€ 32 077 944	€ 14 090 586	€ 1 842 417 141
Selskapsskatt	€ 568 586	€ 2 446 166	€ 1 196 608	€ 147 337 101
Total skatt	€ 6 644 001	€ 34 524 110	€ 15 287 195	€ 1 989 754 242
Andel av total skattebyrde SA	0,179 %	0,796 %	0,360 %	100 %
Andel av total skattebyrde CCCTB	0,417 %	2,167 %	0,960 %	100 %
Endring i andel av total skattebyrde	133 %	172 %	166 %	0 %
Prosentvis endring i skattebyrde	3127 %	3666 %	3583 %	1627 %
Endring i skattebyrde	€ 6 438 142	€ 33 607 258	€ 14 872 097	€ 1 874 554 537

En større andel av kildeskatten blir fordelt til Sverige og Danmark enn til Norge. Dette skyldes høyere verdier i de relevante faktorene i fordelingsnøkkelen. Dette står i samsvar med scenario 1 da fordelingen foregikk med samme fordelingsnøkkel, men forskjellen mellom landene har økt som følge av kildeskatten. Sveriges tildelte kildeskatt ligger på 32 077 944 Euro, som er over fem ganger det Norge får tildelt. Danmarks tildelte kildeskatt er 14 090 586 Euro. Selv om Norge har høyere selskapsskatt enn både Sverige og Danmark vil ikke denne bidra til å jevne ut forskjellene, siden kildeskatten skattlegges separat til fast sats.

4.2.2.3 Generell effekt for Google i EU

Den totale skattebyrden for Google vil i CCCTB-samarbeidslandene øke fra 115 199 704 Euro til 1 989 754 242 Euro. Dette tilsvarer en økning på 1627% fra den opprinnelige

skattebyrden. Økningen av allokeringseffekten som belyst under scenario 1 medførte kun en økning i skattebyrde på 27,9%. Dermed kan effektene av kildeskatten anses som relativt store for Googles tilfelle, og være i tråd med CCCTBs intensjoner om å hindre skatteplanlegging.

4.2.2.4 Øvrige land som utmerker seg

Utdrag fra tabell 3. Tabellen finnes i sin helhet i appendiks.

Stat	Norge	Storbritannia	Irland	Total
Kildeskatt	€ 6 075 414	€ 632 271 638	€ 396 716 490	€ 1 842 417 141
Selskapsskatt	€ 568 586	€ 46 023 514	€ 17 188 859	€ 147 337 101
Total skatt	€ 6 644 001	€ 678 295 152	€ 413 905 349	€ 1 989 754 242
Andel av total skattebyrde SR	0,179 %	36,298 %	35,590 %	100 %
Andel av total skattebyrde CCCTB	0,417 %	42,579 %	25,982 %	100 %
Endring i andel av total skattebyrde	133 %	17 %	-27 %	0 %
Prosentvis endring i skattebyrde	3127 %	1522 %	910 %	1627 %
Endring i skattebyrde	€ 6 438 142	€ 636 480 351	€ 372 905 329	€ 1 874 554 537

Irland

Som nevnt i scenario 1 skiller Irland seg fra de andre landene i CCCTB-samarbeidet da omfordelingen som skjer gjennom overgang fra SA til FA medfører en relativt stor reduksjon i skatteprovenyet. Irland får en av de største økningene i skattebyrde i EU på 372 905 329 Euro. Dette skjer fordi kildeskatten er så stor at den mer enn kompenserer for den negative allokeringseffekten av skattegrunnlaget. Dette er en relativt stor økning i forhold til eksempelvis Norge som under de samme omstendighetene får en økning på bare 6 438 142 Euro i skattebyrde. Dette følger av at Irland har langt flere ansatte og faste driftsmidler enn Norge.

Storbritannia

Storbritannia skiller seg fra de andre landene i CCCTB-samarbeidet da implementering av FA med kildebeskatning på overføringene til Bermuda medfører den desidert høyeste økningen i skattebyrde på 636 480 351 Euro. Skatteprovenyet i Storbritannia skiller seg i stor grad fra skatteprovenyet i Irland på grunn av høyere lønnskostnader og destinasjonsbaserte salg.

4.2.2.5 Avsluttende kommentar

Vi finner i dette scenarioet en betydelig økning i Googles skattebyrde. Vi har basert oss på en kildeskattesats på 20%, som er noe høyere enn det som er vanlig blant samarbeidslandene. Mye tilsier derfor at Google har insentiver til å strukturere overføringene annerledes innenfor reglene for å begrense denne kildeskatten noe. Da den gjennomsnittlige skattesatsen blant samarbeidslandene er på 24,5% er kildeskattesatsen såpass høy at den er på nivå med nasjonale skattesatser. Dette fører til at Googles konkurransefordeler som et flernasjonalt selskap reduseres noe i forhold til nasjonale selskaper. For Norge og Eu generelt kan innføring av kildeskatt være et viktig steg dersom CCCTB skal lykkes med å bekjempe aggressiv skatteplanlegging.

4.2.3 Scenario 3: Full beskatning av Google

Scenarioet tar utgangspunkt i at royaltyoverføringene som sendes fra Irland via Nederland til Bermuda inngår i skattegrunnlaget til fordeling gjennom CCCTBs fordelingsnøkkel. Det nye skattegrunnlaget blir 11 324 168 354 Euro.

I dette scenarioet er allokeringseffekten identisk med scenario 1 siden skattegrunnlaget fordeles etter samme fordelingsnøkkel. Videre vil det oppstå en skattegrunnlagseffekt og en samspillseffekt da skattegrunnlaget også endres.

4.2.3.1 Norge i forhold til resten av Europa

Ved full fordeling av det konsoliderte skattegrunnlaget i EU og royaltyoverføringene til Bermuda vil skattegrunnlaget for Googles datterselskap i Norge øke fra 762 439 Euro til 37 341 715 Euro. Dette tilsvarer en relativt stor økning i skatteproveny på 4798% med utgangspunkt i den nåværende SA-ordningen, som gjør den til den største økningen blant de tre scenariene. Det relativt store skattegrunnlaget som oppstår i dette scenarioet medfører at skatteprovenyet i Norge øker til 10 082 263 Euro. I likhet med scenario 2 inkluderes royaltyoverføringene i beskatningen, men i dette scenarioet skattlegges de i etterkant av fordelingen til Norges skattesats på 27% istedenfor Irlands skattesats på 20%. Dette medfører at skatteprovenyet blir 3 438 262¹⁶ Euro høyere. Skatteprovenyet i de øvrige landene varierer i

¹⁶ Totalt skatteproveny Scenario 3 – Totalt skatteproveny Scenario 2 \equiv 10 082 263 – 6 644 001 = 3 438 262

større grad enn i scenario 2 som følge av at beskatning til landenes selskapsskattesats øker effektene av et omfordelt skattegrunnlag.

Skattegrunnlagseffekten er i Norge på 3 444 456 Euro, og utgjør alene et skatteproveny langt over det eksisterende under Separate Accounting. Norges andel av totalt skattegrunnlag går opp fra 0,18% til 0,39% gjennom overgangen til Formula Apportionment. Effekten av denne endringen på skattegrunnlaget kan sees på allokering- og samspillseffekten, som til sammen viser en økning i skatteproveny på nesten 6 431 949 Euro Dette viser at allokeringen av skattegrunnlaget etter CCCTBs fordelingsnøkkel har mye å si for Norges skatteproveny. CCCTB omfordeler skattegrunnlaget basert på et mål på økonomisk aktivitet gjenspeilet i fordelingsnøkkel. Insentivene til å minimere skattebyrden tilsier at overskuddsflytting skjer mer i land med høy skattesats, enn i lave. Dermed vil vi forvente å se at samspillseffekten og allokeringseffekten er relativt høyere i land med høy skattesats, ettersom forskjellen mellom økonomisk aktivitet etter regnskapet og etter fordelingsnøkkel vil være størst i land med stor grad av overskuddsflytting. Fordelingsnøkkel veier dermed den økonomiske aktiviteten i Norge til å være høyere enn det regnskapet vil tilsi, som kan være et tegn på at det flyttes mye overskudd ut av Norge.

4.2.3.2 Norge i forhold til Sverige og Danmark

Utdrag fra tabell 4. Tabellen finnes i sin helhet i appendiks.

Stat	Norge	Sverige	Danmark	Total
Skattegrunnlag SA	€ 762 439	€ 4 167 511	€ 1 694 275	€ 638 623 279
Skattegrunnlag CCCTB	€ 37 341 715	€ 197 162 754	€ 86 605 888	€ 11 324 168 354
Endring i skattegrunnlag	€ 36 579 276	€ 192 995 244	€ 84 911 613	€ 10 685 545 075
Andel av skattegrunnlag SA	0,179 %	0,796 %	0,360 %	0 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,386 %	1,660 %	0,812 %	0 %
Selskapsskattesats	27,0 %	22,0 %	24,5 %	23,1 %
Skattebyrde SA	€ 205 858	€ 916 852	€ 415 097	€ 115 199 704
Skattebyrde CCCTB	€ 10 082 263	€ 43 375 806	€ 21 218 443	€ 2 612 604 631
Total endring i skattebyrde	€ 9 876 405	€ 42 458 954	€ 20 803 345	€ 2 497 404 927
Total prosentvis endring i skattebyrde	4798 %	4631 %	5012 %	2168 %
Skattegrunnlagseffekt	€ 3 444 456	€ 15 340 918	€ 6 945 474	€ 1 927 539 561
Allokeringseffekt	€ 362 728	€ 1 529 314	€ 781 511	€ 32 137 397
Samspillseffekt	€ 6 069 221	€ 25 588 722	€ 13 076 360	€ 537 727 970

I dette scenarioet får Googles datterselskaper i både Sverige og Danmark en økning i sitt skattegrunnlag på henholdsvis 192 995 243 Euro og 84 911 613 Euro. Datterselskapet i Norge

får en økning i skattegrunnlaget på 36 579 276 Euro, som dermed blir relativt lite. Forskjellen skyldes at i hovedsak Sverige, men også Danmark har høyere andeler av faktorene i fordelingsnøkkelen. Riktignok har Norge en prosentvis vekst i skatteproveny som er på samme nivå med Danmark og litt mer Sverige, men skatteprovenyet i disse landene var i utgangspunktet langt høyere. Googles investeringer i Norge er lavere enn de to andre, som forklarer forskjellene i allokering. Økningen kan likevel betegnes som stor i alle tre land.

Skattegrunnlagseffekten i Sverige og Danmark er på henholdsvis 15 340 918 og 6 945 474 Euro, som også her er langt over skatteprovenyet under SA. Både Sverige og Danmark har i likhet med Norge en økning i andel av totalt skattegrunnlag på over 100%. Dette gir store utslag i skatteprovenyet når det totale skattegrunnlaget øker så mye som i dette scenarioet. Om vi kombinerer allokeringseffekten og samspillseffekten for Sveriges og Danmark er økning som følge av allokering langt større enn skattegrunnlagseffekten. Sverige har en økning på 27142245¹⁷ og i Danmark er den 13871140¹⁸. Dette viser at den økonomiske aktiviteten, som målt at CCCTBs fordelingsnøkkel, langt overstiger det regnskapene skulle tilsi, og ligner endringen i Norge.

4.2.3.3 Generell effekt i Europa

Den største endringen vi ser i denne fordelingen er at skattegrunnlaget nå er langt større. Det konsoliderte skattegrunnlaget øker fra 638 623 279 Euro til 11 324 168 354 Euro som representerer en økning på nesten 17¹⁹ ganger utgangspunktet. Den samlede effekten på skattebyrden er en økning på cirka 2,5 milliarder Euro etter at beløpet er fordelt gjennom FA og beskattet i hvert land til den respektive skattesatsen. Dette tilsvarer en økning på i overkant av 20 ganger²⁰ den opprinnelige skattebyrden som Google påføres under SA. Økningen i skattebyrden er høyere enn i de andre fordelingene vi har analysert. I dette scenarioet blir den totale skattebyrden cirka 622²¹ millioner Euro høyere enn når Google kun må betale kildeskatt på overføringen fra Irland til Nederland. Dette kommer i hovedsak av at kildeskattesatsen i

¹⁷ 25 588 722 + 1 529 314 = 27142245

¹⁸ 13 076 360 + 781 511 = 13871140

¹⁹ $\frac{\text{Skattegrunnlag CCCTB}}{\text{Skattegrunnlag SA}} \equiv \frac{11\,324\,168\,354}{638\,623\,279} - 1 = 16,73$

²⁰ $\frac{\text{Skattebyrde CCCTB}}{\text{Skattebyrde SA}} \equiv \frac{2\,612\,604\,631}{115\,199\,704} - 1 = 21,68$

²¹ (Skattbyrde Scenario 3 – Skattebyrde Scenario 2 \equiv 2 612 604 631 – 1 989 754 242 = 622 850 389

Irland på 20% er lavere enn den gjennomsnittlige skattesatsen på 23,1% som følger av FA-fordelingen under CCCTB.

Skattegrunnlagseffekten viser en økning på 1,928 milliarder euro, og er den desidert største effekten av innføringen i dette scenarioet.

Omfordelingen av det nye skattegrunnlaget illustreres gjennom samspillseffekten. Her ser vi kombinasjonen av økt skattegrunnlag og endring i allokeringen av denne. Den viser en økning på 537 727 970 Euro totalt for CCCTB-samarbeidet. Ellers varierer forholdet mellom skattegrunnlagseffekten og samspillseffekten mye om vi ser på enkeltland. I Tyskland er skattegrunnlagseffekten langt større enn de samspillseffekten, som strider med intuisjonen om insentivene til overskuddsflytting da selskapsskatten her er på over 30%. I Nederland er samspillseffekten høyest med god margin, selv om selskapsskatten ikke er spesielt høy. Generelt har en veldig varierende endring i andel av totalt skattegrunnlag, slik at det er vanskelig å finne noen trender rundt hvilke effekter som dominerer i hvilke land.

Totalt øker Googles skattebyrde mye. Blant scenariene vi analyserer er dette det nærmeste vi kommer den beskatningen tilsvarende nasjonale selskaper ville møtt, da de ikke ha mulighet til å flytte overskudd over landegrensener. Googles selskapsstruktur i EU har i så måte effektivt begrenset skattebyrden sammenlignet med hva lignende nasjonale selskaper ville stått overfor. En slik skattefordel vil kunne ha store konsekvenser for myndighetene og markedene Google opererer i.

4.2.3.4 Øvrige land som utmerker seg

Allokeringseffekten vil ikke endre seg fra tidligere scenarier, ettersom denne tar utgangspunkt i originalt skattegrunnlag, og fordelingsnøkkelen ikke er endret. Det blir derfor mer interessant å se på inntekts- og samspillseffektene i hvert enkelt land. Disse vil forklare hvorfor de forskjellige landene får endret proveny, og hvor mye.

Utdrag fra tabell 4. Tabellen finnes i sin helhet i appendiks

Stat	Norge	Frankrike	Storbritannia	Irland	Total
Skattegrunnlag SA	€ 762 439	€ 13 267 199	€ 199 118 099	€ 328 000 162	€ 638 623 279
	€ 37 341	€ 1 439 960	€ 3 886 172	€ 2 438 364	€ 11 324 168
Skattegrunnlag CCCTB	715	350	308	377	354
	€ 36 579	€ 1 426 693	€ 3 687 054	€ 2 110 364	€ 10 685 545
Endring i skattegrunnlag	276	151	209	215	075
Andel av skattegrunnlag SA	0,179 %	4,376 %	36,298 %	35,590 %	0 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,386 %	20,944 %	31,237 %	21,532 %	0 %
Selskapsskattesats	27,0 %	38,0 %	21,0 %	12,5 %	23,1 %
Skattebyrde SA	€ 205 858	€ 5 041 535	€ 41 814 801	€ 41 000 020	€ 115 199 704
	€ 10 082				
Skattebyrde CCCTB	263	€ 547 184 933	€ 816 096 185	€ 304 795 547	€ 2 612 604 631
Total endring i skattebyrde	€ 9 876 405	€ 542 143 397	€ 774 281 384	€ 263 795 527	€ 2 497 404 927
Total prosentvis endring i skattebyrde	4798 %	10754 %	1852 %	643 %	2168 %
Skattegrunnlagseffekt	€ 3 444 456	€ 84 355 764	€ 699 651 818	€ 686 018 783	€ 1 927 539 561
Allokeringseffekt	€ 362 728	€ 25 816 804	€ 4 208 713	-€ 23 811 161	€ 32 137 397
Samspillseffekt	€ 6 069 221	€ 431 970 829	€ 70 420 853	-€ 398 412 094	€ 537 727 970

Irland

Irland får i tillegg til den negative allokeringseffekten også en negativ samspillseffekt. Dette henger sammen med omfordelingen, der Irland får en endring i andel av skattegrunnlag på 14 prosentpoeng. Irland har fortsatt 21,5% av skattegrunnlaget, slik at skattegrunnlagseffekten av det økte skattegrunnlaget på 686 018 783 Euro er så høyt at Irland i sum får et økt skatteproveny. Et skatteproveny på 304 795 547 Euro tilsvarer en stor økning fra kun 41 000 020 euro, men langt under halvparten av hva Storbritannia får. Om vi ser på fordelingsnøkkelen er Irland og Storbritannia ganske like når det kommer til arbeidskraft og eiendeler, men destinasjonsbasert salg gjør at Storbritannia får et langt høyere skattegrunnlag.

Storbritannia

Storbritannia har en skattegrunnlagseffekt på 699 651 818 euro, som er i nærheten av det samme som Irland får. Storbritannia får derimot en positiv allokeringseffekt og med det også

en positiv samspillseffekt, slik at skatteprovenyet er langt større enn Irland, og det største blant alle landene i samarbeidet. Allokeringseffekten på 4 208 713 Euro og samspillseffekten på 70 420 853 euro, viser at Storbritannia kommer godt ut av fordelingen i CCCTB-samarbeidet, om man kun ser på skatteproveny.

Frankrike

Frankrikes skatteproveny øker mest av alle land i CCCTB-samarbeidet. Skattegrunnlaget øker fra 13 267 199 Euro til 1 439 960 350 Euro. Skattegrunnlagseffekten var lav sammenlignet med Storbritannia og Irland, med kun 84 355 764 euro, men allokering- og samspillseffekten var relativt høye på henholdsvis 25 816 804 Euro og 431 970 829 Euro.

Dette følger intuisjonen bak overskuddsflytting, og kan dermed tyde på aggressiv overskuddsflytting vekk fra Frankrike, da selskapsskatten her er den høyeste i EU, på 38%. Dette gjør at Frankrike øker skatteprovenyet med hele 542 143 397 euro, over dobbelt så mye som økningen i Irland. Kun Storbritannia har en større vekst i skatteprovenyet.

Kombinasjonen av høy økning i andel av totalt skattegrunnlag og den relativt høye selskapsskattesatsen øker skatteprovenyet til 547 184 933 Euro som er mer enn 100 ganger så mye som den skattebyrden under SA på 5 041 535 Euro. For Google sentralt betyr denne allokeringen en sterkt økt skattebyrde.

4.2.3.5 Avsluttende kommentar

Samspillseffekten er også stor i dette scenarioet. Teorien om insentiver til overskuddsflytning tilsier at Google har større incentiv til å flytte overskudd bort fra de landene med høyest selskapsskatt. Funnene våre støtter dette ved at omfordelingen til disse landene nå sørger for en økning i skatteproveny.

Dette scenarioet er interessant ved at det ligner på skattesituasjonen nasjonale selskaper står overfor. De har ikke mulighet til å flytte overskudd, og når alt av Googles overskudd og royalties blir inkludert vil dette være en tilnærming til en slik situasjon. Vi ser en svært stor økning i skattebyrde, både fordi royaltyene nå ikke ilegges en fast kildeskatt med fordeles til hvert land og skattlegges der, og fordi alle royaltyene nå inkluderes, ikke bare de som ble sendt fra Irland via Nederland. Dersom vi antar at nasjonale konkurrenter av Google møter denne graden av beskatning vil de ha en betydelig konkurranseulempe.

5 Styrker og svakheter

Vårt utgangspunkt har vært krevende da en konsekvens av skatteplanlegging ofte er en mangel på transparens. Derfor har det vært vanskelig å oppdrive dataene som er nødvendige for å gjennomføre en fordeling etter CCCTB-systemet.

5.1 Intern validitet

Dette har ført til at vi har vært nødt til å basere oss på de dataene som er mulig å oppdrive gjennom rapporterte regnskap. Vi har god grunn til å tro at disse stemmer, men det er likevel noe usikkerhet knyttet til definisjonene av noen av postene. Først og fremst er antall ansatte i regnskapene oppgitt som faste ansatte. CCCTB regner derimot alle som har vært ansatt over en periode på 3 måneder som ansatt, slik at det kan være skjevheter her. Videre regnes også leasingavtaler som fast driftsmidler i CCCTB-regelverket, noe som ikke gjøres i regnskapene. Vi har ikke tall på hvor store disse leasingavtalene er slik at vi har blitt nødt til å se bort ifra dem. Samlet er det noen usikkerhet i faktorene i fordelingen, uten at vi har sett tegn til at dette er tungt skjevfordelt på noen land over andre.

Destinasjonsbaserte salgsinntekter er også en viktig faktor som har stor betydning for skatteprovenyet i hele EU. Det er flere som har forsøkt å estimere de reelle destinasjonsbaserte salgstallene for Google i Norge og andre land. Flere av disse estimatene skiller seg fra våre. Vi har valgt å se bort ifra de estimatene vi har funnet da de kun var tilgjengelige for noen av landene, uten at metodikken bak estimatene ble oppgitt. Estimeringen av de destinasjonsbasert salgstallene i Storbritannia og Irland er unntak.

Storbritannia ble forskjellsbehandlet ettersom de destinasjonsbaserte salgstallene her var oppgitt i Google Incs konsernregnskap. Irland ble forskjellsbehandlet fordi de står en særposisjon. Stort sett alt salg blir gjennomført herfra, slik at faktorene i fordelingsnøkkelen ikke vil gi et godt bilde av det lokale markedet i dette tilfellet. En bedreløsning var dermed å basere seg på Googles salg i Storbritannia. I fordelingen av skattegrunnlag derimot vil bruk av disse faktorene gi en riktig fordeling, da dette er den faktiske fordelingen CCCTB vil gjennomføre.

Destinasjonsbaserte salgsinntekter kan dermed skille seg fra de tallene vi har basert oss på. Dette er en svakhet fordi presisjonen i våre estimater vil være lavere. Likevel vil effektene vi ser av fordelingen være reelle. Dette er fordi endringene vi ser i Googles beskatning drives av

en økning i skattegrunnlag grunnet inkludering av royaltyoverføringer, og en fordeling av dette skattegrunnlaget bort fra salgshuben Irland. I hvert av våre scenarier er det varierende størrelse på skattegrunnlaget som skal fordeles, men felles for de alle er at de vil skattlegges til en vesentlig høyere skattesats enn de gjør i dag. Økningene i skattebyrde vi ser hos Google vil derfor være representative for hva vi vil se om CCCTB innføres i sin helhet.

CCCTB-lovverket forteller oss ikke direkte hva utfallet av innføringen vil være. med så mange millioner Euro på spill vil vi anta at innføringen vil kreve rettslig avklaring før en fast praksis blir etablert. Derfor valgte vi å basere oss på tre forskjellige utfall som vi mener dekker hele det mulige utfallsrommet. Dette mener vi er en styrke, ettersom det illustrerer konsekvensene av både lovverket og de rettslige avgjørelsene for de involverte partene.

5.2 Ekstern validitet

Vi valgte Google som eksempel da det fantes regnskaper og nok informasjon til å gjennomføre våre forsøk. Måten Google har strukturert sin skatteplanlegging er også generell, i at den baserer seg i hovedsak på “The Dutch Sandwich”, noe flere andre MNCer gjør. Derfor vil våre resultater kunne generaliseres for flere av disse. Når det er sagt er det ikke mulig å si noe sikkert om hvor store konsekvensene av CCCTB blir for andre enn Google. Fordelingen baserer seg på regnskapstall som kan variere mye fra et MNC til et annet. Eksempelvis kan et MNC som har en mindre sentralisert salgsstruktur, hvor ansatte og kapital dermed er mer spredt, kunne se en større fordeling av skattegrunnlaget enn Google.

Samlet vil vi si at oppgaven eksemplifiserer noen utfall av innføringen av CCCTB, og selv om enkelte fordelinger i våre scenarier vil kunne avvike fra en virkelig innføring er den et godt estimat på hva vi kan forvente basert på den informasjonen som er tilgjengelig per i dag.

6 Konklusjon

I denne oppgaven har vi analysert effektene på Googles skattebyrde i EU og i Norge som deltaker i Common Consolidated Corporate Tax Base-initiativet. Analysen besto av to deler. I den første delen av analysen tok vi for oss den nåværende beskatningen av Googles datterselskaper i EU og i Norge i forhold til Sverige og Danmark. Vi vektla resultatgraden før skatt for å kunne si noe om det var tegn på overskuddsflytting. Vi fant at resultatgraden før skatt for Google Ireland Ltd var svært lav på bare 1,2% og bidro til at resultatgrad basert på det totale resultatet før skatt og den totale omsetningen for datterselskapene til Google i EU kom på 1,96%. Den lave resultatgraden følger av en stor kostnadspost i regnskapet for Google Ireland Ltd for royalties som sendes til skatteparadiset Bermuda. Resultatgraden blir dermed en indikasjon på omfanget av "The Dutch Sandwich". Videre fant vi at skattebyrden til Google Norge er lavere enn den er i datterselskapene i både Sverige og Danmark, til tross for en litt høyere skattesats.

I den andre delen av analysen undersøkte vi tre scenarier. Da det inkluderte lovverket kan gi rom for et noe vidt utfallsrom er en slik avgrensning hensiktsmessig for å finne konkrete sammenligningsgrunnlag. Scenariene er valgt ettersom de representerer reelle konsekvenser av CCCTB-lovverket, men også fordi de er såpass forskjellige at de kan vise ytterpunktene av konsekvensene på Googles beskatning. Det første scenarioet undersøkte hvordan omveltningen av skattegrunnlaget, i henhold til formula appportionment formelen i CCCTB forslaget, påvirket skattebyrden i Google Norge og Google generelt i EU. Vi fant at skattebyrden til Googles datterselskap i Norge vil øke fra cirka 206 000 Euro til 569 000 Euro. Dette kan anses som en moderat endring med tanke på utgangspunktet, men skatteprovenyet virker lavt med tanke på vårt estimat for Googles salg i Norge som er på i overkant av 100 millioner Euro. Videre fant vi at den konsoliderte skattebyrden til Google i EU vil øke fra cirka 115 millioner Euro til 147,3 millioner Euro. Dette skyldes hovedsakelig at mye av skattegrunnlaget til Googles datterselskap i Irland fordeles på de andre datterselskapene som har høyere skattesatser. Da det fremdeles sendes ubeskattede royaltyoverføringer til Bermuda på cirka 10 milliarder Euro kan den økte beskatningen i dette scenarioet virke relativt ubetydelig.

Det andre scenarioet analyserte endringen i beskatning når CCCTB-initiativet tildeler Googles datterselskaper en kildeskatt på 20% for royaltyoverføringene som sendes ut av EU til skatteparadiset i Bermuda. Skattebyrden til datterselskapet i Norge vil øke fra cirka 200 000 til 6,6 millioner Euro som følge av den tildelte kildeskatten. I likhet med Norge øker skatteprovenyet for de andre landene i EU hvor Googles datterselskap er tilstedeværende. Den samlede økningen fører til at den konsoliderte skattebyrden stiger fra i overkant av 100 millioner Euro til nesten 2 milliarder Euro. Den konsoliderte skattebyrden og skattebyrden i Norge øker relativt sett svært mye i dette scenarioet.

Det tredje scenarioet tok i likhet med de to foregående scenariene utgangspunkt i en omfordeling av skattegrunnlaget i CCCTB initiativet, men også Googles royaltyoverføringer som sendes til Bermuda blir fordelt. I dette scenarioet øker skattebyrden i Googles datterselskap i Norge til cirka 10 millioner Euro. Dette blir Google Norges høyeste skattebyrde blant de tre scenariene og differansen fra scenario 2 følger i hovedsak av at skattesatsen til Norge på 27% brukes istedenfor kildeskattesatsen på 20%. Den konsoliderte skattebyrden for Googles datterselskaper i CCCTB-samarbeidet blir også høyest i dette scenarioet på cirka 2,6 millioner Euro. Økningen i skattebyrde som oppstår i dette scenarioet i forhold til det med kildeskatt kommer i hovedsak av at fordelingsnøkkelen fordeler skattegrunnlaget på land med høyere skattesats enn kildeskattesatsen. En interessant utvikling oppstår i Frankrike hvor kombinasjonen av den høye skattesatsen og allokeringsoverføringen medfører en skattebyrde som stiger fra cirka 5 millioner Euro til nesten 550 millioner Euro og dermed er den mest ekstreme endringen i relative termer.

De prosentvise endringene i skattebyrde for Googles datterselskaper i Danmark, Sverige og Norge var relativt like i de tre scenariene. Likevel økte skatteprovenyet mer i de to nabolandene til Norge på grunn av høyere rapporterte verdier for de relevante faktorene i fordelingsnøkkelen.

For Norges del kan det tredje scenarioet være å foretrekke. Scenarioet ivaretar de enkelte landenes mulighet til å justere skattesatsen som beskatter Google på lik linje med selskaper innenlands. Dette kan redusere konkurransefordelen til Google som et flernasjonalt selskap. Samtidig vil skattegrunnlaget kunne representere Googles verdiskapning i Norge på en bedre måte i den grad overskuddsflytting vanskeliggjør dette under separat regnskapsføring. Europakommisjonen vil også kunne foretrekke det tredje scenariet da det inkluderer Googles

holdingselskap i skatteparadiset i Bermuda og skatteprovenyet i de forskjellige landene sammenfaller med deres foreslåtte Formula Apportionment fordeling for skattegrunnlaget. For Googles vedkommende vil alle tre utfallene føre til en høyere skattebyrde, men om royaltyoverføringene til Bermuda får fortsette som før, vil dette være en relativt liten endring. Scenarioet med kildeskatten medfører en beskatning både for Google Norge og de andre datterselskapene som ligner mer på scenario 3 enn på scenario 1.

7 Videre arbeid

Vårt arbeid er en analyse av et mulig fremtidig scenario, hvor CCCTB innføres. Ved å avgrense oss til å kun analysere beskatningen er de mange perspektiver ved denne innføringen vi ikke får vite noe om. Googles reaksjoner på en slik endring i beskatning vil være et slikt perspektiv. Formula Apportionment åpner for overskuddsflytting ved å manipulere faktorene i fordelingsnøkkelen, slik at en analyse av Googles optimale organisasjonsstruktur i møte med CCCTB ville vært veldig interessant.

Videre viser vår analyse hvor store forskjeller det er på beskatning av MNCer og nasjonale selskaper uten datterselskaper i utlandet. Ved å være flernasjonal møter Google en langt mindre skattebyrde enn tilsvarende nasjonale selskaper ville gjort. Dette er et stort konkurransefortrinn, som gjør det vanskelig å overleve for konkurrenter i de lokale markedene. En videre analyse av konkurransevriddinger og eventuelle effekter på lokale markeder ville derfor vært interessant.

8 Bibliografi

- OECD. (2010, Juni 22). *Review of comparability and profit methods: Revision of chapters 1-3 of the transfer pricing guidelines*. Hentet fra OECD - Centre for Tax Policy and Administration,: <http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/45763692.pdf>
- Alphabet Inc. (2015). Annual report for Alphabet Incorporated. Hentet fra https://abc.xyz/investor/pdf/20151231_alphabet_10K.pdf
- Balsvik, R., Jensen, S., Møen, J., & Tropina, J. (2009). Kunnskapsstatus for hva økonomisk forskning har avdekket om flernasjonale selskapers internprising i Norge. *SNF Prosjekt nr. 1374*. SNF. Hentet fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/165025>
- Batelle, J. (2005, August 1). The Birth of Google. *Wired*. Hentet fra <https://www.wired.com/2005/08/batelle>
- BBC. (2016, Januar 23). Google tax deal labelled 'derisory', as criticism grows. *British Broadcasting Channel News*. Hentet fra <http://www.bbc.com/news/uk-35390692>
- Bureau van Dijk. (2016). Company information - Google Inc -Subsidiaries. *Orbis company information portal*. Hentet Oktober 2016, 15 fra orbis.bvdinfo.com
- Bureau Van Dijk. (2016). Company information - Google Norway - Trade description. *Orbis Company information portal*.
- Bureau Van Dijk. (2016, Desember). *Orbis.bvdinfo.com*. Hentet fra Bureau Van Dijk: <https://orbis.bvdinfo.com/version-20161215/home.serv?product=orbisneo>
- California Franchise Tax Board. (2004, Januar). *Water's Edge Manual*. Hentet fra California Franchise Tax Board: <https://www.ftb.ca.gov/aboutFTB/manuals/audit/water/ch1.pdf>
- Choe, C., & Hyde, C. E. (2004, September). *Multinational Transfer Pricing. Tax Arbitrage and the Arm's Length Principle*. Hentet fra Center for International Research on the Japanese Economy: <http://www.cirje.e.u-tokyo.ac.jp/research/workshops/micro/micropaper04/choe2.pdf>
- Devereux, M. P., Lockwood, B., & Redoano, M. (2004, November). Do countries compete over tax rates? *Journal of Public Economics*. Hentet fra <http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/economics/staff/blockwood/dlrrev.pdf>
- Ernst & Young LLP. (2008). *Thin Capitalization Regimes in Selected Countries*. Hentet fra <https://www.fin.gc.ca/access/tt-it/apcsit-gcrctfi/pdf/RR6%20-%20Ernst%20&%20Young%20-%20en%20-%20final%20-%20090617.pdf>
- European comission. (2016). *Taxation trends in the European Union*. Hentet fra Europea commission - Taxation and Customs Union: http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/2016/econ_analysis_report_2016.pdf
- European Commission. (2016, Oktober 25). *Questions and Answers on the package of corporate tax reforms*. Hentet fra European Commission - Press release database: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-3488_en.htm

- European Commission, CCCTB. (2016, Oktober 25). *Proposal for a council directive on a Common Consolidated Corporate Tax Base*. Hentet fra European Commission - Taxation and Customs Union: http://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/common-consolidated-corporate-tax-base-ccctb_en
- European Commission, CCTB. (2016, oktober 25). *Proposal for a council directive on a Common Consolidated Corporate Tax Base*. Hentet fra European Commission - Taxation and Customs Union: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_685_en.pdf
- Findley, M., Nielson, D., & Sharman, J. (2012). *Global Shell Games: Testing Money Launderers' and Terrorist Financiers' Access to Shell Companies*. Griffith University Centre for Governance and Public Policy. Hentet fra https://www.griffith.edu.au/__data/assets/pdf_file/0008/454625/Oct2012-Global-Shell-Games.Media-Summary.10Oct12.pdf
- Forbes. (2016). The World's Most Valuable Brands 2016. *Forbes Magazine*. Hentet fra <http://www.forbes.com/powerful-brands/list/#tab:rank>
- Google. (2010). *Annual Report for Google Inc*. Google Inc. Hentet fra https://web.archive.org/web/20100930125519/http://investor.google.com/documents/20100630_google_10Q.html
- Google. (2016). *AdSense - How It Works*. Hentet fra Google: <https://www.google.com/adsense/start/how-it-works/>
- Google Inc. (2016). *Our history in depth*. Hentet fra Google.com: <https://www.google.com/about/company/history/>
- Gresik, T. A. (2008, Mai). *Formula Apportionment vs. Separate Accounting: A Private Information Perspective*. Hentet fra <http://www3.nd.edu/~tgresik/EER/Gresik.pdf>
- Heinemann, F., Overesch, M., & Rincke, J. (2008, April). *Rate Cutting Tax Reforms and Corporate Tax Competition in Europe*. Hentet fra Ludwig-Maximilians-Universität München: http://www.ecpol.econ.uni-muenchen.de/downloads/publis/rincke_publis/tax_cutting_europe.pdf
- Hreha, K. S., & Silhan, P. A. (1987, Juli). Tax base difference between worldwide and water's edge methods of unitary taxation: A survey of fortune 500 companies. *Faculty working paper, University of Illinois at Urbana-Champaign*.
- Lightner, T. (1999, Januar). The effect of the formulary apportionment system on state-level economic development and multijurisdictional tax planning. *The Journal of the American Taxation Association*, ss. 42-57. Hentet fra The effect of the formulary apportionment system on state-level economic development and multijurisdictional tax planning: <http://search.proquest.com/docview/211087542?accountid=37265>
- Lov om årsregnskap. (2010). Regnskapsloven §3-9.
- McLure, C. E. (1977, Mars). State Corporate Income Tax: Lambs in Wolves' Clothing? Office of Tax Analysis - U.S. Treasury Departmen.
- Mintz, J., & Weiner, J. M. (2003, November). Exploring Formula Allocation for the European Union. *International Tax and Public Finance*(10), ss. 695-711. doi:10.1023/A:1026334005833
- Nielsen, S. B., Schindler, D., & Schjelderup, G. (2014, May). Abusive transfer pricing and economic activity. *Discussion paper - Department of business and management science at the Norwegian School of Economics*. Hentet fra

<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/217625/DiscussionPaper.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Nordeng, S. A., & Sanderud, A. H. (2012, Desember 19). Overskuddsflytting ved internprismanipulasjon i norske flernasjonale foretak. *Masterutredning i finansiell økonomi og samfunnsøkonomi ved NHH*. Bergen.
- OECD. (2007, juli). *Glossary of statistical terms*. Hentet fra Organisation for Economic Co-operation and Development: <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=7245>
- OECD. (2010, August 16). *OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations*. Hentet fra Organisation for Economic Co-operation and Development: <http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-20769717.htm>
- OECD. (2011, September 29). OECD Guidelines for Multinational Enterprises. *OECD Publishing*, 17-18. doi:10.1787/9789264115415-en
- OECD. (2015). *BEPS Action 3 - Strengthening CFC-rules*. Hentet fra <https://www.oecd.org/ctp/aggressive/discussion-draft-beps-action-3-strengthening-CFC-rules.pdf>
- OECD. (2015, Februar). *Public Discussion Draft - BEPS Action 4: Interest deductions and other financial payments*. Hentet fra <https://www.oecd.org/ctp/aggressive/discussion-draft-action-4-interest-deductions.pdf>
- Reuters. (2012, Mars 12). Highlights - EU leaders' comments after euro zone summit. *Reuters.com*. Hentet fra <http://uk.reuters.com/article/uk-eurozone-summit-highlights-idUKTRE72B0ED20110312>
- Riedel. (2007). *runkel. ape*, 40-43.
- Riedel, N. (2010, Juni). The downside of formula apportionment: evidence on factor demand distortions. *International Tax and Public Finance*(3), ss. 236-258. doi:10.1007/s10797-009-9116-1
- Riedel, N., & Runkel, M. (2007, August). Company tax reform with a water's edge. *Journal of Public Economics*(91), ss. 1533-1554. Hentet fra <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0047272706001472>
- Rogers, T. (2013, Juni). *Using Prisoner's Dilemma to Evaluate Corporate Tax Reform Proposals*. Hentet fra SSRN: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2303950
- Schindler, D., & Schjelderup, G. (2016). Multinationals and Income Shifting by Debt. *International Journal of the Economics of Business*(23), ss. 263-286.
- Schjelderup, G. (2013). Form og substans: Flernasjonale selskaper og skatteplanlegging. *Samfunnsøkonomen*(1), ss. 26-31. Hentet fra <http://samfunnsokonomene.no/content/uploads/2013/08/Samfunns%C3%B8konomen-nr-1-2013.pdf>
- Schjelderup, G. (2015, Mars). *Secrecy Jurisdictions- Discussion paper*. Hentet fra NHH.no.
- Schjelderup, G. (2016, Januar 15). *Introduction to transfer pricing*. Norges Handelshøyskole, Bergen, Hordaland, Norge.
- Schjelderup, G. (2016, Januar 19). Profit shifting - Taxes and Business strategy.

- Schjelderup, G., & Runkel, M. (2011). *The choice of apportionment factors under formula apportionment*. Hentet fra <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1468-2354.2011.00654.x/full>
- Skjerpe, I. (2012, November 9). *The CCCTB Proposal and Norway - Profit shifting, investments and implications for Norwegian Government behaviour*. Hentet fra cbs.dk: http://studenttheses.cbs.dk/bitstream/handle/10417/3857/ingeborg_skjerpe.pdf?sequence=1
- SNL. (2011, Desember 21). *Konsern*. Hentet fra Store Norske Leksikon: <https://snl.no/konsern>
- SNL. (2014, Juli 14). *Flernasjonalt foretak*. Hentet fra Store Norske Leksikon: https://snl.no/flernasjonalt_foretak
- SSB. (2016). *Varabeldefinisjoner - Varige driftsmidler*. Hentet fra Statistisk sentralbyrå: <http://www.ssb.no/a/metadata/conceptvariable/vardok/1203/nb>
- Statistisk Sentralbyrå. (2016, Månedlig publisering). *Nettsiden til Norges sentrale institusjon for innsamling, bearbeiding og formidling av offentlig statistikk*. Hentet fra Statistisk sentralbyrå: <http://www.ssb.no/transport-og-reiseliv/statistikker/overnatting/maaned/2016-03-04?fane=tabell&sort=nummer&tabell=258903>
- Tax Justice Network. (2016). *Ordliste: Tax Justice Network*. Hentet fra Tax Justice Network: <http://taxjustice.no/ressurser/ordliste>
- U.S. Department of the treasury. (2016, Desember 5). *Foreign Account Tax Compliance Act*. Hentet fra U.S. Department of the treasury Resource center: <https://www.treasury.gov/resource-center/tax-policy/treaties/Pages/FATCA.aspx>
- UK House of Commons. (2012, November 12). *Public Accounts Committee - Minutes of Evidence HC716*. Hentet fra Parliament of the UK: <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201213/cmselect/cmpubacc/716/121112.htm>
- Weiner, J. M. (2005, Mars). *Taxation Papers, Directorate-general for taxation and customs union*. Hentet fra European Commission: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/2004_2073_en_web_final_version.pdf

Appendiks

Tabell 1 – Fordeling av destinasjonsbaserte salgsinntekter

Stat	Østerrike	Belgia	Kroatia	Tsjekkia	Danmark	Finland	Frankrike
Varige driftsmidler	€ 378 366	€ 2 235 285	€ 195 809	€ 1 948 393	€ 1 372 524	€ 216 047	€ 158 610 717
Antall ansatte	18	33	4	38	64	35	534
Ansatteteknoder	€ 3 023 185	€ 8 976 810	€ 819 501	€ 2 830 887	€ 13 143 718	€ 5 460 003	€ 119 264 122
Salgsinntekter	€ 5 659 065	€ 19 100 197	€ 1 718 942	€ 7 693 498	€ 20 568 780	€ 10 318 005	€ 225 737 891
Fordelt salg fra Irland	€ 58 803 130	€ 176 587 717	€ 16 803 863	€ 98 148 598	€ 223 189 542	€ 104 655 354	€ 3 452 567 623
Estimert Destinasjonsbasert salg	€ 64 462 195	€ 195 687 915	€ 18 522 804	€ 105 842 097	€ 243 758 322	€ 114 973 359	€ 3 678 305 514

Stat	Hellas	Tyskland	Ungarn	Italia	Nederland	Norge	Polen
Varige driftsmidler	€ 1 430 515	€ 45 911	€ 2 197	€ 1 040 973	€ 259 106 833	€ 1 082 525	€ 12 947 738
Antall ansatte	6	777	12	178	165	27	148
Ansatteteknoder	€ 807 441	€ 119 195 800	€ 1 677 971	€ 31 087 477	€ 25 852 394	€ 4 849 590	€ 19 914 085
Salgsinntekter	€ 6 586 472	€ 279 044 496	€ 4 343 798	€ 54 440 357	€ 143 258 345	€ 8 983 054	€ 52 005 691
Fordelt salg fra Irland	€ 50 655 218	€ 2 488 787 353	€ 37 788 256	€ 556 819 491	€ 3 198 005 198	€ 96 498 458	€ 570 087 564
Estimert Destinasjonsbasert salg	€ 57 241 691	€ 2 767 831 849	€ 42 132 053	€ 611 259 848	€ 3 341 263 543	€ 105 481 513	€ 622 093 256

Stat	Portugal	Romania	Slovakia	Spania	Sverige	Storbritannia	Irland	Total
Varige driftsmidler	€ 916 865	€ 432 448	€ 124 925	€ 12 846 690	€ 8 542 233	€ 520 955 157	€ 453 000 224	€ 1 437 432 375
Antall ansatte	11	12	7	150	133	2329	2577	7258
Ansatteteknoder	€ 1 480 309	€ 1 367 287	€ 900 967	€ 27 969 327	€ 24 799 834	€ 547 543 120	€ 317 093 531	€ 1 278 057 360
Salgsinntekter	€ 3 936 174	€ 3 592 311	€ 1 862 442	€ 54 962 738	€ 41 420 285	€ 1 312 073 905	€ 573 152 450	€ 2 830 458 897
Fordelt salg fra Irland	€ 42 277 302	€ 36 790 251	€ 19 829 838	€ 623 916 626	€ 496 064 122	€ 4 419 450 598	-€ 16 767 726 103	€ 0
Estimert Destinasjonsbasert salg	€ 46 213 476	€ 40 382 562	€ 21 692 280	€ 678 879 364	€ 537 484 408	€ 5 731 524 503	-€ 16 194 573 652	€ 2 830 458 897

Tabell 2 - Fordeling av skattegrunnlag – ingen kildeskatt

Ingen endring i totalt skattegrunnlag som ilegges selskapsskatt

Stat	Østerrike	Belgia	Kroatia	Tsjekkia	Danmark	Finland	Frankrike
Skattegrunnlag SA	€ 497 208	€ 1 720 139	€ 94 652	€ 775 346	€ 1 694 275	€ 0	€ 13 267 199
Skattegrunnlag CCCTB	€ 1 271 957	€ 3 688 115	€ 357 099	€ 2 231 216	€ 4 884 115	€ 2 248 810	€ 81 206 158
Andel av skattegrunnlag SA	0,078 %	0,269 %	0,015 %	0,121 %	0,265 %	0,000 %	2,077 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,199 %	0,578 %	0,056 %	0,349 %	0,765 %	0,352 %	12,716 %
Selskapsskattesats	25,0 %	33,9 %	20,0 %	19,0 %	24,5 %	20,0 %	38,0 %
Skattebyrde SA	€ 124 302	€ 583 127	€ 18 930	€ 147 316	€ 415 097	€ 0	€ 5 041 535
Skattebyrde CCCTB	€ 317 989	€ 1 250 271	€ 71 420	€ 423 931	€ 1 196 608	€ 449 762	€ 30 858 340
Total endring i skattebyrde	€ 193 687	€ 667 144	€ 52 490	€ 276 615	€ 781 511	€ 449 762	€ 25 816 804
Total prosentvis endring i skattebyrde	156 %	114 %	277 %	188 %	188 %	inf	512 %
Skattegrunnlagseffekt	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Allokeringseffekt	€ 193 687	€ 667 144	€ 52 490	€ 276 615	€ 781 511	€ 449 762	€ 25 816 804
Samspillseffekt	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Netto allokeringseffekt for EU	€ 53 932	€ 312 145	€ 5 147	€ 13 994	€ 206 103	€ 44 105	€ 13 561 460

Stat	Hellas	Tyskland	Ungarn	Italia	Nederland	Norge	Polen	Portugal
Skattegrunnlag SA	€ 1 724 655	€ 45 202 900	€ 301 745	€ 6 964 223	€ 21 040 022	€ 762 439	€ 5 265 517	€ 394 423
Skattegrunnlag CCCTB	€ 988 839	€ 51 392 081	€ 773 681	€ 11 992 949	€ 79 237 362	€ 2 105 875	€ 12 503 466	€ 922 344
Andel av skattegrunnlag SA	0,270 %	7,078 %	0,047 %	1,091 %	3,295 %	0,119 %	0,825 %	0,062 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,155 %	8,047 %	0,121 %	1,878 %	12,408 %	0,330 %	1,958 %	0,144 %
Selskapsskattesats	26,0 %	30,2 %	20,6 %	31,4 %	25,0 %	27,0 %	19,0 %	31,5 %
Skattebyrde SA	€ 448 410	€ 13 651 276	€ 62 160	€ 2 186 766	€ 5 260 006	€ 205 858	€ 1 000 448	€ 124 243
Skattebyrde CCCTB	€ 257 098	€ 15 520 408	€ 159 378	€ 3 765 786	€ 19 809 340	€ 568 586	€ 2 375 659	€ 290 538
Total endring i skattebyrde	-€ 191 312	€ 1 869 133	€ 97 219	€ 1 579 020	€ 14 549 335	€ 362 728	€ 1 375 210	€ 166 295
Total prosentvis endring i skattebyrde	-43 %	14 %	156 %	72 %	277 %	176 %	137 %	134 %
Allokeringseffekt	-€ 191 312	€ 1 869 133	€ 97 219	€ 1 579 020	€ 14 549 335	€ 362 728	€ 1 375 210	€ 166 295

Stat	Romania	Slovakia	Spania	Sverige	Storbritannia	Irland	Total	Gjennomsnitt ekskl. Irland
Skattegrunnlag SA	€ 480 978	€ 299 209	€ 6 852 578	€ 4 167 511	€ 199 118 099	€ 328 000 162	€ 638 623 279	€ 15 531 156
Skattegrunnlag CCCTB	€ 792 522	€ 431 808	€ 13 805 483	€ 11 118 938	€ 219 159 591	€ 137 510 871	€ 638 623 279	€ 25 055 620
Andel av skattegrunnlag SA	0,075 %	0,047 %	1,073 %	0,653 %	31,179 %	51,361 %	100,000 %	2,432 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,124 %	0,068 %	2,162 %	1,741 %	34,318 %	21,532 %	100,000 %	3,923 %
Selskapsskattesats	16,0 %	22,0 %	30,0 %	22,0 %	21,0 %	12,5 %	28,1 %	25,1 %
Skattebyrde SA	€ 76 956	€ 65 826	€ 2 055 773	€ 916 852	€ 41 814 801	€ 41 000 020	€ 115 199 704	€ 3 709 984
Skattebyrde CCCTB	€ 126 804	€ 94 998	€ 4 141 645	€ 2 446 166	€ 46 023 514	€ 17 188 859	€ 147 337 101	€ 6 507 412
Total endring i skattebyrde	€ 49 847	€ 29 172	€ 2 085 872	€ 1 529 314	€ 4 208 713	-€ 23 811 161	€ 32 137 397	€ 2 797 428
Total prosentvis endring i skattebyrde	65 %	44 %	101 %	167 %	10 %	-58 %	28 %	145 %
Allokeringseffekt	€ 49 847	€ 29 172	€ 2 085 872	€ 1 529 314	€ 4 208 713	-€ 23 811 161	€ 32 137 397	€ 2 797 428

Tabell 3 – Fordeling av skattegrunnlag – Kildeskatt ilegges royaltyoverføringer

Stat	Østerrike	Belgia	Kroatia	Tsjekkia	Danmark	Finland	Frankrike
Kildeskatt	€ 3 669 575	€ 10 640 147	€ 1 030 226	€ 6 437 020	€ 14 090 586	€ 6 487 777	€ 234 278 364
Selskapsskatt	€ 317 989	€ 1 250 271	€ 71 420	€ 423 931	€ 1 196 608	€ 449 762	€ 30 858 340
Total skatt	€ 3 987 564	€ 11 890 418	€ 1 101 646	€ 6 860 951	€ 15 287 195	€ 6 937 539	€ 265 136 703
Andel av total skattebyrde SR	0,108 %	0,506 %	0,016 %	0,128 %	0,360 %	0,000 %	4,376 %
Andel av total skattebyrde CCCTB	0,250 %	0,746 %	0,069 %	0,431 %	0,960 %	0,435 %	16,643 %
Endring i andel av total skattebyrde	132 %	47 %	321 %	237 %	166 %	inf	280 %
Prosentvis endring i skattebyrde	3108 %	1939 %	5719 %	4557 %	3583 %	inf	5159 %
Endring i skattebyrde	€ 3 863 262	€ 11 307 290	€ 1 082 715	€ 6 713 635	€ 14 872 097	€ 6 937 539	€ 260 095 168

Stat	Hellas	Tyskland	Ungarn	Italia	Nederland	Norge	Polen	Portugal
Kildeskatt	€ 2 852 784	€ 148 265 266	€ 2 232 057	€ 34 599 451	€ 228 598 421	€ 6 075 414	€ 36 072 284	€ 2 660 946
Selskapsskatt	€ 257 098	€ 15 520 408	€ 159 378	€ 3 765 786	€ 19 809 340	€ 568 586	€ 2 375 659	€ 290 538
Total skatt	€ 3 109 882	€ 163 785 674	€ 2 391 436	€ 38 365 237	€ 248 407 762	€ 6 644 001	€ 38 447 943	€ 2 951 484
Andel av total skattebyrde SR	0,389 %	11,850 %	0,054 %	1,898 %	4,566 %	0,179 %	0,868 %	0,108 %
Andel av total skattebyrde CCCTB	0,195 %	10,281 %	0,150 %	2,408 %	15,593 %	0,417 %	2,413 %	0,185 %
Endring i andel av total skattebyrde	-50 %	-13 %	178 %	27 %	242 %	133 %	178 %	72 %
Prosentvis endring i skattebyrde	594 %	1100 %	3747 %	1654 %	4623 %	3127 %	3743 %	2276 %
Endring i skattebyrde	€ 2 661 472	€ 150 134 399	€ 2 329 276	€ 36 178 471	€ 243 147 756	€ 6 438 142	€ 37 447 495	€ 2 827 241

Stat	Romania	Slovakia	Spania	Sverige	Storbritannia	Irland	Total	Gjennomsnitt ekskl. Irland
Kildeskatt	€ 2 286 412	€ 1 245 758	€ 39 828 581	€ 32 077 944	€ 632 271 638	€ 396 716 490	€ 1 842 417 141	€ 72 285 033
Selskapsskatt	€ 126 804	€ 94 998	€ 4 141 645	€ 2 446 166	€ 46 023 514	€ 17 188 859	€ 147 337 101	€ 6 507 412
Total skatt	€ 2 413 216	€ 1 340 755	€ 43 970 225	€ 34 524 110	€ 678 295 152	€ 413 905 349	€ 1 989 754 242	€ 78 792 445
Andel av total skattebyrde SR	0,067 %	0,057 %	1,785 %	0,796 %	36,298 %	35,590 %	100 %	3,220 %
Andel av total skattebyrde CCCTB	0,151 %	0,084 %	2,760 %	2,167 %	42,579 %	25,982 %	100 %	3,960 %
Endring i andel av total skattebyrde	127 %	47 %	55 %	172 %	17 %	-27 %	0 %	80 %
Prosentvis endring i skattebyrde	3036 %	1937 %	2039 %	3666 %	1522 %	910 %	1627 %	3007 %
Endring i skattebyrde	€ 2 336 260	€ 1 274 929	€ 41 914 452	€ 33 607 258	€ 636 480 351	€ 372 905 329	€ 1 874 554 537	€ 75 082 460

Tabell 4 – Fordeling av skattegrunnlag – Full fordeling av totalt skattegrunnlag inkludert royaltyoverføringer

Stat	Østerrike	Belgia	Kroatia	Tsjekkia	Danmark	Finland	Frankrike
Skattegrunnlag SA	€ 497 208	€ 1 720 139	€ 94 652	€ 775 346	€ 1 694 275	€ 0	€ 13 267 199
Skattegrunnlag CCCTB	€ 22 554 547	€ 65 398 226	€ 6 332 144	€ 39 564 273	€ 86 605 888	€ 39 876 245	€ 1 439 960 350
Endring i skattegrunnlag	€ 22 057 338	€ 63 678 087	€ 6 237 492	€ 38 788 927	€ 84 911 613	€ 39 876 245	€ 1 426 693 151
Andel av skattegrunnlag SA	0,108 %	0,506 %	0,016 %	0,128 %	0,360 %	0,000 %	4,376 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,216 %	0,849 %	0,048 %	0,288 %	0,812 %	0,305 %	20,944 %
Selskapsskattesats	25,0 %	33,9 %	20,0 %	19,0 %	24,5 %	20,0 %	38,0 %
Skattebyrde SA	€ 124 302	€ 583 127	€ 18 930	€ 147 316	€ 415 097	€ 0	€ 5 041 535
Skattebyrde CCCTB	€ 5 638 637	€ 22 169 999	€ 1 266 429	€ 7 517 212	€ 21 218 443	€ 7 975 249	€ 547 184 933
Total endring i skattebyrde	€ 5 514 335	€ 21 586 871	€ 1 247 498	€ 7 369 896	€ 20 803 345	€ 7 975 249	€ 542 143 397
Total prosentvis endring i skattebyrde	4436 %	3702 %	6590 %	5003 %	5012 %	inf	10754 %
Skattegrunnlagseffekt	€ 2 079 842	€ 9 756 977	€ 316 745	€ 2 464 911	€ 6 945 474	€ 0	€ 84 355 764
Allokeringseffekt	€ 193 687	€ 667 144	€ 52 490	€ 276 615	€ 781 511	€ 449 762	€ 25 816 804
Samspillseffekt	€ 3 240 806	€ 11 162 750	€ 878 263	€ 4 628 370	€ 13 076 360	€ 7 525 487	€ 431 970 829

Stat	Hellas	Tyskland	Ungarn	Italia	Nederland	Norge	Polen
Skattegrunnlag SA	€ 1 724 655	€ 45 202 900	€ 301 745	€ 6 964 223	€ 21 040 022	€ 762 439	€ 5 265 517
Skattegrunnlag CCCTB	€ 17 534 251	€ 911 292 452	€ 13 719 040	€ 212 660 858	€ 1 405 049 351	€ 37 341 715	€ 221 713 427
Endring i skattegrunnlag	€ 15 809 596	€ 866 089 552	€ 13 417 295	€ 205 696 635	€ 1 384 009 329	€ 36 579 276	€ 216 447 910
Andel av skattegrunnlag SA	0,389 %	11,850 %	0,054 %	1,898 %	4,566 %	0,179 %	0,868 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,174 %	10,534 %	0,108 %	2,556 %	13,445 %	0,386 %	1,612 %
Selskapsskattesats	26,0 %	30,2 %	20,6 %	31,4 %	25,0 %	27,0 %	19,0 %
Skattebyrde SA	€ 448 410	€ 13 651 276	€ 62 160	€ 2 186 766	€ 5 260 006	€ 205 858	€ 1 000 448
Skattebyrde CCCTB	€ 4 558 905	€ 275 210 320	€ 2 826 122	€ 66 775 509	€ 351 262 338	€ 10 082 263	€ 42 125 551
Total endring i skattebyrde	€ 4 110 495	€ 261 559 045	€ 2 763 963	€ 64 588 743	€ 346 002 332	€ 9 876 405	€ 41 125 103
Total prosentvis endring i skattebyrde	917 %	1916 %	4447 %	2954 %	6578 %	4798 %	4111 %
Skattegrunnlagseffekt	€ 7 502 870	€ 228 415 290	€ 1 040 063	€ 36 589 314	€ 88 011 240	€ 3 444 456	€ 16 739 656
Allokeringseffekt	-€ 191 312	€ 1 869 133	€ 97 219	€ 1 579 020	€ 14 549 335	€ 362 728	€ 1 375 210
Samspillseffekt	-€ 3 201 063	€ 31 274 622	€ 1 626 680	€ 26 420 410	€ 243 441 757	€ 6 069 221	€ 23 010 237

Stat	Portugal	Romania	Slovakia	Spania	Sverige	Storbritannia	Irland	Total
Skattegrunnlag SA	€ 394 423	€ 480 978	€ 299 209	€ 6 852 578	€ 4 167 511	€ 199 118 099	€ 328 000 162	€ 638 623 279
Skattegrunnlag CCCTB	€ 16 355 146	€ 14 053 126	€ 7 656 882	€ 244 800 996	€ 197 162 754	€ 3 886 172 308	€ 2 438 364 377	€ 11 324 168 354
Endring i skattegrunnlag	€ 15 960 723	€ 13 572 148	€ 7 357 672	€ 237 948 418	€ 192 995 244	€ 3 687 054 209	€ 2 110 364 215	€ 10 685 545 075
Andel av skattegrunnlag SA	0,108 %	0,067 %	0,057 %	1,785 %	0,796 %	36,298 %	35,590 %	0 %
Andel av skattegrunnlag CCCTB	0,197 %	0,086 %	0,064 %	2,811 %	1,660 %	31,237 %	21,532 %	0 %
Selskapsskattesats	31,5 %	16,0 %	22,0 %	30,0 %	22,0 %	21,0 %	12,5 %	23,1 %
Skattebyrde SA	€ 124 243	€ 76 956	€ 65 826	€ 2 055 773	€ 916 852	€ 41 814 801	€ 41 000 020	€ 115 199 704
Skattebyrde CCCTB	€ 5 151 871	€ 2 248 500	€ 1 684 514	€ 73 440 299	€ 43 375 806	€ 816 096 185	€ 304 795 547	€ 2 612 604 631
Total endring i skattebyrde	€ 5 027 628	€ 2 171 544	€ 1 618 688	€ 71 384 525	€ 42 458 954	€ 774 281 384	€ 263 795 527	€ 2 497 404 927
Total prosentvis endring i skattebyrde	4047 %	2822 %	2459 %	3472 %	4631 %	1852 %	643 %	2168 %
Skattegrunnlagseffekt	€ 2 078 857	€ 1 287 647	€ 1 101 412	€ 34 397 524	€ 15 340 918	€ 699 651 818	€ 686 018 783	€ 1 927 539 561
Allokeringseffekt	€ 166 295	€ 49 847	€ 29 172	€ 2 085 872	€ 1 529 314	€ 4 208 713	-€ 23 811 161	€ 32 137 397
Samspillseffekt	€ 2 782 476	€ 834 050	€ 488 105	€ 34 901 130	€ 25 588 722	€ 70 420 853	-€ 398 412 094	€ 537 727 970

Tabell 5 - Regnskapsoversikt

Under følger regnskapsinformasjon funnet i databasen Orbis, i tillegg til noe informasjon som vi har lagt til fra årsregnskapene til selskapene.

Stat	Østerrike	Belgia	Kroatia	Tsjekkia	Danmark	Finland	Frankrike
Omsetning	€ 5 659 065	€ 19 100 197	€ 1 718 942	€ 7 693 498	€ 20 568 780	€ 10 318 005	€ 225 737 891
Driftsresultat	€ 464 975	€ 1 367 161	€ 63 115	€ 578 983	€ 1 615 449	€ 797 000	€ 19 860 273
Skatt	€ 124 302	€ 583 127	€ 18 930	€ 147 316	€ 415 097	€ 0	€ 5 041 535
Resultat etter skatt	€ 341 163	€ 782 893	€ 78 829	€ 396 281	€ 1 177 208	€ 800 000	€ 14 881 345
Årsresultat	€ 341 163	€ 782 892	€ 77 949	€ 396 281	€ 1 177 208	€ 800 000	€ 12 218 022
Eksportinntekter	€ 0	€ 0	€ 1 708 063	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Materialkostnader	€ 0	€ 0	€ 426 929	€ 119 757	€ 0	€ 0	€ 5 380
Ansattkostnader	€ 3 023 185	€ 8 976 810	€ 819 501	€ 2 830 887	€ 13 143 718	€ 5 460 003	€ 119 264 122
Rentekostnader	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2 000	€ 0
Andre reelle kostnader	1879657	0	0	0	0	0	0
Resultatgrad (Før skatt)	8 %	7 %	4 %	7 %	8 %	8 %	9 %
Royalties (omsetning-resultat-reelle kostnader)	€ 103 027	€ 7 546 559	€ 210 728	€ 3 164 692	€ 4 612 860	€ 3 854 002	€ 75 095 263

Stat	Hellas	Tyskland	Ungarn	Italia	Nederland	Norge	Polen
Omsetning	€ 6 586 472	€ 279 044 496	€ 4 343 798	€ 54 440 357	€ 143 258 345	€ 8 983 054	€ 52 005 691
Driftsresultat	€ 552 692	€ 23 940 205	€ 300 534	€ 4 056 630	€ 20 025 817	€ 197 988	€ 4 207 519
Skatt	€ 448 410	€ 13 651 276	€ 62 160	€ 2 186 766	€ 2 503 629	€ 205 858	€ 1 000 448
Resultat etter skatt	€ 109 852	€ 8 384 710	€ 550 329	€ 1 866 038	€ 7 446 592	-€ 7 871	€ 3 054 655
Årsresultat	€ 109 852	€ 8 384 710	€ 550 329	€ 1 866 853	€ 7 446 592	-€ 7 871	€ 3 054 655
Eksportinntekter	€ 0	€ 0	€ 4 176 037	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Materialkostnader	€ 0	€ 0	€ 126 185	€ 72 233	€ 20 912 407	€ 0	€ 373 876
Ansattkostnader	€ 0	€ 119 195 800	€ 1 677 971	€ 31 087 477	€ 25 852 394	€ 4 849 590	€ 19 914 085
Rentekostnader	€ 2 112	€ 2 000 105	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 705
Andre reelle kostnader	0	0	0	0	0	0	0
Resultatgrad (Før skatt)	8 %	8 %	14 %	7 %	7 %	2 %	8 %
Royalties (omsetning-resultat-reelle kostnader)	€ 4 866 519	€ 114 265 490	€ 1 181 155	€ 17 291 787	€ 32 487 736	€ 3 539 279	€ 22 643 947

Stat	Portugal	Romania	Slovakia	Spania	Sverige	Storbritannia	Irland	Total
Omsetning	€ 3 936 174	€ 3 592 311	€ 1 862 442	€ 54 962 738	€ 41 420 285	€ 1 016 757 293	€ 18 268 009 017	€ 19 598 185 000
Driftsresultat	€ 341 218	€ 275 170	€ 141 525	€ 6 502 258	€ 3 431 276	€ 106 730 365	€ 208 000 103	€ 403 450 256
Skatt	€ 124 243	€ 76 956	€ 65 826	€ 2 055 773	€ 916 852	€ 79 381 907	€ 41 000 020	€ 150 010 434
Resultat etter skatt	€ 217 786	€ 197 300	€ 74 399	€ 4 467 969	€ 2 538 484	€ 12 127 156	€ 168 000 083	€ 227 485 202
Årsresultat	€ 217 786	€ 197 300	€ 74 399	€ 4 467 969	€ 2 538 484	€ 12 127 156	€ 168 000 083	€ 224 820 813
Eksportinntekter	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1 016 757 293	€ 0	€ 1 022 641 393
Materialkostnader	€ 0	€ 31 772	€ 29 720	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 22 098 260
Ansattkostnader	€ 1 480 309	€ 1 367 287	€ 900 967	€ 27 969 327	€ 24 799 834	€ 547 543 120	€ 324 119 160	€ 1 284 275 548
Rentekostnader	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 15 649 391	€ 0	€ 17 654 313
Andre reelle kostnader	0	0	0	8598302	0	0	0	0
Resultatgrad (Før skatt)	9 %	8 %	8 %	12 %	8 %	9 %	1 %	8 %
Royalties (omsetning-resultat-reelle kostnader)	€ 1 502 749	€ 1 703 385	€ 705 092	€ 9 117 221	€ 9 318 635	€ 328 316 143		€ 641 526 269

